

Összeállítás

a közteherviselés rendszerének átalakítását célzó 2009. évi LXXVII. törvény fontosabb törvénymódosításaiból

- I. Személyi jövedelemadó törvény [Szja-tv.]
- II. Társadalombiztosításról szóló törvény [Tbj.tv.]
- III. Egészségügyi hozzájárulásról szóló törvény [Eho.tv.]
- IV. A foglalkoztatás elősegítéséről szóló törvény [Flt.]
- V. Számviteli törvény [Szt.]
- VI. Társasági adótörvény [Tao.tv.]
- VII. Eva-törvény [Eva.tv.]
- VIII. Egyszerűsített közteher-viselési hozzájárulásról szóló törvény [Ekho.tv.]
- IX. Áfa-törvény [Áfa-tv.]
- X. A jövedéki adóról szóló törvény [Jöt.]
- XI. Az adózás rendjéről szóló törvény [Art.]
- XII. Helyi adókról szóló törvény [Htv.]
- XIII. Illetéktörvény [Itv.]
- XIV. Szövekezeti törvény [Szöv.tv.]
- XV. A gépjárműadóról szóló törvény [Gjt.]
- XVI. Különadótörvény
- XVII. Nemzeti Kulturális Alapról szóló törvény

Budapest, 2009. augusztus 29.

Összeállította:

dr. Nagy Gábor
elnök

I. Személyi jövedelemadó-törvény módosítása a 2009. évi LXXVII. törvény alapján

Szja-tv.: 1995. évi CXVII. törvény

1. Az összevont adóalap és az adó mértéke

Hatályba lép: 2010. január 1-jén.

Kiegészült az Szja-tv. 1. §-ának (3) bekezdése, mely szerint az adó alapja az adóköteles bevételből megállapított, az Szja-tv. rendelkezései szerinti levonásokkal csökkentett jövedelem és az adóalap-növelő tételek összege.

Az alapelvek módosításával, illetve kiegészítésével [Szja-tv. 1. §-ának (7)-(9) bekezdése] egyrészt kiemelésre került, hogy az érvénytelen szerződés alapján vagy egyébként jogalap nélkül megszerzett bevételekkel eszközölt kiadásokkal összefüggésben teljesíthető, illetve teljesítendő önellenőrzési kötelezettség, illetve lehetőség az adóelőlegre is vonatkozik. Másrészt, mivel a kártérítés, a kárpótlás, a kártalanítás bármely jellegű elmaradt jövedelmet pótolhat, ezért az ilyen jellegű juttatás adókötelezettségét az elmaradt jövedelemre vonatkozó rendelkezések szerint kell meghatározni. A késedelmi kamat vagy kötbér címén megszerzett bevétel esetében azon bevételre irányadó rendelkezések szerint kell az adókötelezettség jogcímét és az adókötelezettséget meghatározni, amelynek késedelmes, illetve nem vagy nem szerződésszerű teljesítésére tekintettel a kifizetése, a juttatása történt.

Az Szja-tv. 29-31. §-a lényegesen módosult.

1.1. Az összevont adóalap az adóévben adókötelezettség alá eső valamennyi

- önálló, nem önálló tevékenységből származó, valamint
- egyéb bevételből megállapított jövedelem, továbbá
- átalányadózás esetén az egyéni vállalkozói, a mezőgazdasági kistermelői bevételből az átalányban megállapított jövedelem,
- és az adóalap-kiegészítés adóalapot növelő összege.

Az összevont adóalap részét képezi a külföldről származó jövedelem

- nemzetközi egyezmény hiányában, vagy
- ha annak figyelembevételét nemzetközi egyezmény lehetővé teszi.

1.2. Adóalap-kiegészítés, mint adóalap-növelő összeg

- az összevont adóalapba tartozó jövedelem – kivéve, ha az adóterhet nem viselő járandóság – után
 - = a Tbj. tv. szerinti, a társadalombiztosítási járulék általános mértékével (27 százalék) megállapított összeg, illetve
 - = biztosítási kötelezettség hiányában az Eho-tv. szerinti, az összevont adóalapba tartozó jövedelmet terhelő egészségügyi hozzájárulás mértékével (27 százalék) megállapított összeg.

Az adóalap-kiegészítés összegét az adóbevallásban/munkáltatói elszámolásban az adóelőleg megállapításánál figyelembe vett adóalap-kiegészítéstől függetlenül kell megállapítani.

1.3. Az adó mértéke

- Az összevont adóalapot képező jövedelmek (bele értve az adóalap-kiegészítést is) után
- ha az összevont adóalap nem haladja meg az 5 millió forintot, az összevont adóalap 17 százaléka,
 - ha az összevont adóalap meghaladja az 5 millió forintot, 850 ezer forint és az 5 millió forintot meghaladó rész 32 százaléka.

2011. január 1-jétől az adó mértéke:

- ha az összevont adóalap nem haladja meg a 15 millió forintot, az összevont adóalap 17 százaléka,
- ha az összevont adóalap meghaladja a 15 millió forintot, 2.550 ezer Ft és a 15 millió forintot meghaladó rész 32 százaléka.

Az összevont adóalapot képező jövedelmek után **fizetendő adót** az összevont adóalap után az adó mértékére vonatkozó rendelkezés szerint megállapított **számított adóból** a 32-34. §-ok rendelkezéseinek a figyelembevételével kell meghatározni.

1.4. Külföldön megfizetett adó beszámítása [az Szja-tv. 32. §-át kiegészítő (3) bekezdés]

Az Szja-tv. 32. §-a (1)-(2) bekezdésének rendelkezését az átalányadózást választó magánszemélynek azon bevétele alapján átalányban megállapított, adóterhet nem viselő járandóságnak nem minősülő jövedelmére kell alkalmazni, amelyre vonatkozóan külföldön a személyi jövedelemadónak megfelelő adót fizetett.

Az (1) bekezdésben kisebb pontosítások. Ezek közül a legjelentősebb: az átlagos adókulcsot a számított adónak az összevont adóalappal történő elosztásával százalékban kifejezve, két tizedesre kerekítve kell meghatározni.

2. Önálló, nem önálló tevékenységből származó jövedelem **Hatályba lép: 2010. január 1-jén.**

2.1. Vállalkozói kivét, kivét-kiegészítés [Szja-tv. 16. §-ának (4)-(6) bekezdése]

A vállalkozói jövedelem szerinti adózást alkalmazó egyéni vállalkozónál önálló tevékenységből származó jövedelemnek minősül a személyes munkavégzés címén költségként elszámolt vállalkozói kivét. 2010-től bevezetésre kerül a kivét-kiegészítés, amely az Szja-tv. alkalmazásában ugyancsak önálló tevékenységből származó jövedelemnek minősül.

Amennyiben a vállalkozói kivét összege nulla vagy **éves összege nem éri el** az adóévben a tevékenységre jellemző kereset éves összegét (a tevékenységre jellemző, piaci viszonyoknak megfelelő díjazást), úgy a fejlesztési tartalékkal csökkentett vállalkozói osztalékalap, de legfeljebb abból az a rész, amely a vállalkozói kivéttel együtt, illetve ennek hiányában eléri a tevékenységre jellemző keresetet, **kivét-kiegészítésnek**, és ezáltal önálló tevékenységből származó jövedelemnek minősül.

Az egyéni vállalkozó a kivét-kiegészítést – a jövedelemszerzés időpontjának az adóév utolsó napját tekintve – **adóbevallásában állapítja meg** és annak az adóalapja után az adót a bevallás benyújtására nyitva álló határidőig kell megfizetnie.

Módosult az Szja-tv. 49/C. §-ának (7) bekezdése is. A módosítás szerint a vállalkozói **osztalékalap utáni adó** megállapításakor a kivét-kiegészítés összegével a vállalkozói osztalékalapot csökkenteni kell.

2.2. Személyes közreműködői díj, díj-kiegészítés [Szja-tv. 25. §-ának (1) és (5)-(6) bekezdése]

Nem önálló tevékenységből származó bevételnek minősül a társas vállalkozás magánszemély tagjának személyes közreműködése címén felvett, a társas vállalkozás által költségként elszámolt ellenérték (az u.n. személyes közreműködői díj). 2010-től bevezetésre kerül a személyes közreműködői díj-kiegészítés, amely az Szja-tv. alkalmazásában ugyancsak nem önálló tevékenységből származó bevételnek minősül.

Ha az Eva-tv. hatálya alá nem tartozó társas vállalkozásban a személyesen közreműködő nem részesül személyes közreműködői díjban vagy annak **éves összege nem éri el** a tevékenységre jellemző kereset éves összegét, **nem önálló tevékenységből származó bevétel**

- a társas vállalkozás által a személyes közreműködő számára kifizetett osztalék és/vagy az adóévben jóváhagyott, osztalékelőlegként már kifizetett osztalék, de
- legfeljebb ezek együttes összegéből az a rész, amely a személyes közreműködői díjjal együtt, illetve ennek hiányában eléri a tevékenységre jellemző kereset éves összegét.

A több társas vállalkozásban személyes közreműködő magánszemély esetében az előbbi rendelkezést annál a társas vállalkozásnál kell alkalmazni, ahol a főtevékenységre jellemző kereset a legmagasabb.

A társas vállalkozás a személyes közreműködői díj-kiegészítés összegéről az adóévet követő év január 31-éig köteles **igazolást adni** a személyesen közreműködőnek, aki ennek alapján – a jövedelemszerzés időpontjának az adóév utolsó napját tekintve – a személyes közreműködői díj-kiegészítés adóalapja után az adót **adóbevallásában állapítja meg** azzal, hogy az osztalék után már levont (megfizetett) adónak a személyes közreműködői díj-kiegészítésre jutó részét levont (megfizetett) adóelőlegként veszi figyelembe.

Módosult az Szja-tv. 66. §-a (1) bekezdésének felvezető szövege, mely szerint: e törvény alkalmazásában (azzal, hogy nem minősül osztaléknak az osztalékból megállapított személyes közreműködői díjkiegészítés).

2.3. Nem minősül nem önálló tevékenységből származó bevételnek [Szja-tv. 25. §-a]

- a felszolgálati díj címen megszerzett bevétel.

A nem önálló tevékenységből származó jövedelem kiszámításánál nem kell figyelembe venni azt a bevételt, amelyet a munkáltatótól a munkába járásról szóló kormányrendelet szerinti munkába járáshoz kapcsolódik. A 9 Ft/km-kénti költségtérítés nemcsak a napi utazáskor, de a hétfégi hazautazáskor is fizethető, ha a feltételek teljesülnek.

2.4. A nem önálló tevékenységből származó bevétel egésze jövedelem,

kivéve a nem önálló tevékenységre tekintettel költségtérítés címén kapott bevételt, melyből levonható – legfeljebb a költségtérítés címén kapott bevétel mértékéig – a 3. számú melléklet rendelkezései szerint elismert költség .

A törvényben költségtérítés címén meghatározott összeget meghaladó költségtérítés – ha a törvény másként nem rendelkezik – a magánszemély nem önálló tevékenységből származó jövedelme.

2.5. Módosult az üzemanyag-megtakarítás címén elszámolható bevétel [Szja-tv. új 27. §-a]

A nem önálló tevékenységből származó bevételt az adóalap megállapítása során csökkenti

- az érdekképviselőt ellátó szervezet részére befizetett tagdíj, kamarai tagdíj,
- a munkáltató által az alkalmazottja számára, a társas vállalkozás által a tevékenységében személyesen közreműködő tagja számára – a munkaköre (tevékenysége) szerint a munkáltató, a társas vállalkozás által üzemeltetett gépjármű vezetőjeként teljesített kilométer-futásteljesítménye alapulvételével – üzemanyag-megtakarítás címén fizetett, annak mértékét meg nem haladó összeg, de **legfeljebb havi 100 ezer forint**.

Az üzemanyag-megtakarítás meghatározásának módszere, feltételei nem változtak. Törlésre került az Szja-tv. 25. §-a (2) bekezdésének a) pontja

3. Egyéb jövedelem

Hatályba lép: 2010. január 1-jén.

3.1. Az Szja-tv. 28. §-ának új (6) bekezdése szerint egyéb jövedelem, ha nem minősül bérnek

- ~~eee~~ a felszolgálati díj, borraivaló,
 - ~~eee~~ hálapénz vagy más hasonló juttatás
- címén a munkavállalónak kifizetett (juttatott) bevétel.

3.2. Ellenőrzött külföldi adózó [Szja-tv. 28. §-ának módosított (12)-(13) bekezdése, új (22)-(23) bekezdése]

A (12)-(13) bekezdésében az alacsony adókulcsú államban székhellyel rendelkező jogi személy, egyéb szervezet vagy egyébként az ellenőrzött külföldi társaság helyett az ellenőrzött külföldi adózó megjelölést használja.

Egyéb jövedelemnek minősül az ellenőrzött külföldi társaság magánszemély tagjánál az ellenőrzött külföldi társaság adóéve (üzleti éve) utolsó napján kimutatott adózott eredményének a felosztott osztalékkal csökkentett részéből a magánszemély közvetlen és/vagy közvetett részesedésének arányában megállapított rész, ha a magánszemély az ellenőrzött külföldi társaságban, és/vagy abban más társaság(ok) révén közvetett részesedéssel/szavazattal rendelkezik annak adóéve (üzleti éve) utolsó napján, és abban a saját, valamint közeli hozzátartozói együtt számított részesedése/közvetett részesedése vagy szavazati aránya/közvetett szavazati aránya eléri a 25 százalékot.

A magánszemély az ellenőrzött – előző bekezdés szerinti – külföldi társaságban szerzett jövedelméről, a jövedelem után megfizetett adóról (az előbbiek halmozott összegéről), figyelemmel a nyilvántartott (halmozott) adózott jövedelmet csökkentő tételekre is, **nyilvántartást vezet**.

Az ellenőrzött külföldi társaságban megszerzett jövedelem **megszerzésének az időpontja** az a nap, amelyen az adózott eredményt a társaság arra jogosult legfőbb szerve jóváhagyta.

Nem kell jövedelemként figyelembe venni az ellenőrzött külföldi társaság magánszemély tagjánál

- közvetlen részesedés esetén az ellenőrzött külföldi társaságtól,
- közvetett részesedés esetén – a közvetett részesedés arányában – a közvetett részesedést biztosító társaságtól

a nyilvántartott (halmozott) adózott jövedelem összegét meg nem haladó osztalék, felosztott nyereség vagy más hasonló címen megszerzett bevételt.

Ha a magánszemély tag az ellenőrzött külföldi társaságban, illetve a közvetett részesedést biztosító társaságban

- lévő részesedését ellenérték fejében átruházza, illetve a társaságból kivonja, vagy
- a társaság jogutód nélkül megszűnik,

a jövedelem megszerzésére fordított értéket növeli a nyilvántartott (halmozott) adózott jövedelemnek az átruházott, kivont, megszűnt részesedéssel arányos része, amelynek összegével a nyilvántartás szerinti halmozott adózott jövedelmet az adózó magánszemély csökkenti.

A jövedelem megállapítására az árfolyamnyereség, illetve a vállalkozásból kivont jövedelem megállapítására vonatkozó rendelkezések az irányadóak.

4. Adójóváírás [Szja-tv. 33. §-a]

Hatálybalépés: 2010. január 1-jével.

Alapvetően a mértékek változtak.

A számított adót az adójóváírás csökkenti, amely

- ~~€~~az adóévben megszerzett **bér és az arra tekintettel megállapított adóalap-kiegészítés** együttes összegének **17 százaléka** (18 százalék helyett), de legfeljebb jogosultsági hónaponként 15.100 forint (11.340 forint helyett), feltéve, hogy a magánszemély összes jövedelme az adóévben nem haladja meg a (3) bekezdésben meghatározott jogosultsági határt, vagy
- az a) pont alapján meghatározott összegnek a jogosultsági határ feletti éves összes jövedelem **12 százalékat** (9 százalék helyett) meghaladó része, ha a magánszemély összes jövedelme az adóévben meghaladja a jogosultsági határt, de nem éri el a jogosultsági határ **1 millió 510 ezer forinttal** (1 millió 512 ezer forint helyett) növelt összegét.

A jogosultsági határ az adóévre **3 millió 188 ezer forint** (1 millió 250 ezer forint helyett).

A jogosultsági hónap meghatározásában nincs változás.

5. Az adóterhet nem viselő járandóságok adójának levonása [Szja-tv. 34. §-a]

Hatályba lép: 2010. január 1-jével.

A számított adót csökkenti az adóterhet nem viselő járandóságok **együttes összege alapján az adó mértékére** vonatkozó rendelkezés szerint kiszámított összeg.

A **számított adót** – legfeljebb annak mértékéig – **csökkenti** a magánnyugdíjpénztár által a kedvezményezett részére teljesített, nyugdíjszolgáltatásnak nem minősülő kifizetés összegéből számított adóalap alapján az adó mértékére vonatkozó rendelkezés szerinti legmagasabb adókulccsal megállapított összeg 50 százaléka.

6. Az összevont adóalap adóját csökkenti [Szja-tv. új 41. §-a] (Megszűnik a 41. § előtti cím.)

Hatálybalép: 2010. január 1-jén.

Az összevont adóalap adóját csökkenti

- a **kivét-kiegészítés összegére** jutó átlagos vállalkozói személyi jövedelemadó;
- a **személyes közreműködői díj-kiegészítésre** jutó átlagos társasági adó.

A kivét-kiegészítés összegére jutó átlagos vállalkozói személyi jövedelemadót úgy kell meghatározni, hogy a kivét-kiegészítés összegét meg kell szorozni a 49/B. § (10) bekezdése szerint az adóévre megállapított vállalkozói személyi jövedelemadónak az adóalaphoz viszonyított – két tizedesre kerekített – hányadosával.

A személyes közreműködői díj-kiegészítésre jutó átlagos társasági adót úgy kell meghatározni, hogy a személyes közreműködői díj-kiegészítés összegét meg kell szorozni annak jövedelemszerzési időpontja szerinti adóévet megelőző adóévre vonatkozó, adókedvezményekkel csökkentett társasági adónak az adóalaphoz viszonyított – két tizedesre kerekített – hányadosával.

A társas vállalkozás a személyes közreműködői díj-kiegészítésről kiadott igazoláson az előző bekezdés szerint meghatározott hányadost tünteti fel.

7. Az adóelőleg megállapítása, bevallása és megfizetése [Szja-tv. 46-49. §-ai]

Hatályba lép: 2010. január 1-jével.

Az adóztatás rendszerének változtatása, az alacsonyabb adósáv kiterjesztése indokolta az Szja-tv. 46-49. §-ainak az alapos átdolgozását. A jobb használhatóság érdekében nem csak a változásokat mutatjuk be,

A főszabály szerint az összevont adóalap adóját, valamint a vállalkozói személyi jövedelemadót **adóelőlegként kell megfizetni.**

7.1. Nem terheli adóelőleg:

- az adóterhet nem viselő járandóságot;
- a magánnyugdíjpénztár által a kedvezményezett részére teljesített, nyugdíjszolgáltatásnak nem minősülő kifizetést, feltéve, hogy a **magánszemély** legkésőbb a kifizetéskor **nyilatkozik** arról, hogy az Szja-tv. rendelkezései szerint az adóévben a kifizetéssel összefüggésben adófizetési kötelezettsége nem keletkezik;
- a nyugdíj-előtakarékossági számla terhére teljesített nem-nyugdíj szolgáltatás esetében megállapított adóalapot;
- a jövedelemszerzés helye szerint olyan államból származó jövedelmet, amellyel nincs a kettős adóztatás elkerüléséről egyezmény azzal, hogy az említett jövedelmek adóját a magánszemély az adóbevallásában állapítja meg és az adóbevallás benyújtásra nyitva álló határidőig fizeti meg.

7.2. Az adóelőleg megállapítására a kifizető kötelezett, ha a kifizetőtől származik az a bevétel, amelyből az összevont adóalapba tartozó jövedelmet meg kell állapítani.

Nem kell a kifizetőnek adóelőleget megállapítania a számlaadásra kötelezett magánszemély által számlázott, valamint a felvásárlási jegy alapján kifizetett bevételből, kivéve, ha a számlaadásra kötelezett **magánszemély nyilatkozatot** ad arról, hogy kéri az adóelőleg levonását.

Az adóelőleg megállapítására kötelezett kifizető a levont, megfizetett adóelőlegről **igazolást ad** a magánszemélynek, amelyen feltünteti

- az adóelőleg alapját és
- az abban figyelembevett adóalap-kiegészítést.

Az adóelőleg megállapítására kötelezett kifizető

- az általa kifizetett (juttatott) bevételt terhelő adóelőleget **akkor is megállapítja**, ha annak a bevételből történő levonására bármely okból nincs lehetőség;
- ez esetben, ha a magánszemély vele munkaviszonyban van, ha a magánszemély részre bért (is) fizet, ha társas vállalkozás és a magánszemély a tevékenységében személyesen közreműködő tag, a rendszeresen ismétlődő bevételszerzést eredményező **jogviszonyban álló magánszemély helyett** a megállapított adóelőleget megfizeti és a magánszeméllyel szembeni követelésként nyilvántartásba veszi;
- az előbbieket szerinti magánszeméllyel szembeni **követelését a kifizető beszámíthatja** a magánszeméllyel szemben fennálló bármely kötelezettségébe azzal, hogy a magánszemélyt megillető munkaviszonyból származó rendszeres bevétel esetében a beszámítást követően kifizetendő összeg nem **lehet kevesebb a minimálbér** havi összegének 50 százalékánál.

Amennyiben a magánszeméllyel szemben **nincs** és várhatóan nem is keletkezik a kifizetőnek olyan pénzben **teljesítendő kötelezettsége**, amelyből a le nem vont, de befizetett adóelőleget levonhatná, akkor az adóköteles bevételről kiállított igazoláson a kifizető feltünteti a le nem vont adóelőleg összegét is, és felhívja a magánszemély figyelmét arra, hogy az adóelőleg le nem vont részét köteles megfizetni.

A kifizető az adóelőleg le nem vont részéről az Art. rendelkezései szerint adatot szolgáltat az állami adóhatóság részére.

Az adóelőleg megállapítására kötelezett kifizető

- a megállapított (és levont, vagy a magánszemély helyett megfizetett) adóelőleget a kifizetés (a juttatás) hónapját követő hónap 12. napjáig **köteles megfizetni**,
- az Art. rendelkezése szerint **bevallani**.

Ha a bevétel nem kifizetőtől származik, vagy adóelőleg-levonásra nem kötelezett kifizetőtől származik, valamint a számlázott, felvásárlási jegy alapján kifizetett a bevétel (ide értve a vállalkozói személyi jövedelemadó-előleget is) **az adóelőleg megállapítására**, megfizetésére a **magánszemély köteles** a negyedévet követő hónap 12. napjáig. Nem kell adóelőleget fizetnie a magánszemélynek mindaddig, amíg az adóév elejétől összesítve, vagy amely negyedévben a fizetendő összeg nem haladta meg a 10 ezer forintot.

A magánszemély az adóhatósági közreműködés nélkül elkészített bevallásában negyedéves bontásban – negyedév utolsó hónapjának kötelezettségeként – **vallja be** azt az adóelőleget, amelynek megfizetésére a negyedévben maga köteles.

7.3. Az adóelőleg alapja

Az adóelőleg alapját az adóalap meghatározására irányadó rendelkezések szerint kell megállapítani a következő eltérésekkel:

- a) **Az adóelőleg alapja** [ha nem a b)-c) pont rendelkezését kell alkalmazni],
 - **ha a bevétel adóelőleg megállapítására kötelezett kifizetőtől származik**,
 - = a bevételből **a magánszemély adóelőleg-nyilatkozata** szerinti, de legfeljebb a költségelszámolásra vonatkozó rendelkezések szerint elismert igazolható vagy igazolás nélkül elszámolható költség levonásával meghatározott rész;
 - = az előbbieket hiányában, valamint amely bevételből az Szja-tv. szerint költséget levonni nem lehet, a bevétel teljes összege;
 - ha a bevétel olyan kifizetőtől származik, aki **adóelőleg megállapítására nem kötelezett**,
 - = a magánszemély döntése szerinti költség, de legfeljebb a költségelszámolásra vonatkozó rendelkezések szerint elismert igazolható vagy igazolás nélkül

elszámolható költség, egyéni vállalkozó, mezőgazdasági kistermelő esetében legfeljebb az általános-költség levonásával meghatározott rész,
= valamint amely bevételből az Szja-tv. szerint költséget levonni nem lehet, a bevétel teljes összege.

- b) **Az adóelőleg alapja nem önálló tevékenységből származó bevétel** esetében a bevétel, csökkentve a kifizető által a munkavállalói érdekképviseleti tagdíjként levont, vagy a magánszemély által megfizetett, a szakszervezet által kiállított bizonylattal igazolt szakszervezeti tagdíjjal.
- c) **Az adóelőleg alapja költségtérítés esetében:**
- ha a költségtérítés adóelőleg levonására kötelezett kifizetőtől származik, a bevételből a magánszemély adóelőleg-nyilatkozata szerinti költség levonásával, erre vonatkozó nyilatkozat hiányában legfeljebb az Szja-tv. rendelkezése szerint igazolás nélkül elszámolható költség levonásával megállapított rész, nyilatkozat és törvényi rendelkezés hiányában a bevétel teljes összege;
 - az előbbieken nem említett költségtérítés esetében a költségelszámolásra vonatkozó rendelkezések szerint elszámolható igazolt vagy igazolás nélkül elszámolható költség, vagy a magánszemély döntése szerinti költség, egyéni vállalkozó, mezőgazdasági kistermelő esetében az általános-költség levonásával meghatározott rész.

Ha a magánszemély adóévben megszerzett bármely költségtérítése és/vagy önálló tevékenységből származó bevétele esetében az **adóelőleg megállapítása tételes igazolással** történt, akkor egyetlen, az adóévben megszerzett bevételből sem határozhatja meg 10 százalék költséghányad levonásával az adó/adóelőleg alapot.

Nem kell adóelőleg-alapot megállapítani az **őstermelői tevékenységből** származó bevétel esetén, amíg annak összege az adóév elejétől összesítve nem haladja meg a nemleges bevallási nyilatkozat megtételére jogosító összeghatárt (15 millió forintot). Ha meghaladta, akkor az adóelőleg-alapot az adóévben megszerzett összes őstermelői tevékenységből származó bevétel és adóalapot növelő tétel alapján kell megállapítani.

7.4. Az adóelőleg-nyilatkozat

Az adóelőleg megállapítására kötelezett kifizető a bevételt terhelő adóelőleget a **magánszemély által adott nyilatkozat** figyelembe vételével állapítja meg.

A nyilatkozat **adható** esetenként vagy az adóéven belül visszavonásig érvényesen. A nyilatkozat tartalmát érintő bármely változás esetén a magánszemély köteles haladéktalanul új nyilatkozatot tenni.

Az adóelőleg-nyilatkozatban a **magánszemély** az adott esettől függően **nyilatkozik**

- a bevétel adóelőleg-alapjának megállapításához levonandó költségről,
- a magánszemély összevont adóalapjának, adóterhet nem viselő járandóságainak adóévi várható összegéről,
- az adóelőleg-megállapítás módjáról,
- bér esetén az adójóváírás figyelembevételéről,
- a családi kedvezmény érvényesítéséről és megosztásáról,
- az állami végkielégítés megosztásának mellőzéséről,
- a súlyosan fogyatékos magánszemélynél az erről szóló igazolás alapján a fogyatékos állapot kezdő napjának hónapjától ezen állapot fennállásának időtartamáról azzal,

hogy a végleges fogyatékos állapotról ugyanazon kifizetőnek elegendő egyszer nyilatkozni.

Itt jegyezzük meg, a Kormány rendeletben határozza meg azon betegségek körét, amelyekben szenvedő személyek a személyi kedvezmény érvényesítése szempontjából súlyosan fogyatékosnak minősülnek.

Ha a **családi kedvezményre** több magánszemély jogosult, akkor a jogosultak a nyilatkozatot – a változás bejelentésének kötelezettsége mellett – **közösen** teszik meg. A jogosultak meghatározhatják, hogy az őket jogosultsági hónaponként együttesen megillető családi kedvezményt az adóelőleget megállapító munkáltató milyen megosztásban vegye figyelembe. A családi kedvezményre vonatkozó nyilatkozatnak tartalmaznia kell:

- minden jogosult nevét és adóazonosító jelét,
- minden eltartott nevét és adóazonosító jelét, magzat esetében a várandóság tényére vonatkozó kijelentést,
- minden jogosult adóelőleget megállapító munkáltatójának nevét (elnevezését) és adószámát, valamint a nyilatkozatban foglaltak tudomásul vételét igazoló kijelentését, ezen munkáltató hiányában az erre vonatkozó kijelentést.

Ha a magánszemély az adóévben megszerzett **bevételét terhelő adóelőleg** megállapításához tett nyilatkozatában

- **tételes igazolással elszámolható költség** levonását kérte, és a nyilatkozat alapján levont költség meghaladja az összevont adóalap megállapításánál az Szja-tv. rendelkezései szerint az adóbevallásban elszámolt igazolt költséget, akkor a **különbözet 39 százalékát**,
- olyan adóelőleg-levonást kért, vagy oly módon fizette az adóelőleget, aminek következtében utóbb, neki felróható okból, az adóbevallása/munkáltatói adómegállapítása szerint **befizetési különbözet** mutatkozik, annak 12 százalékát a magánszemély **bírsággént** az adóévre vonatkozó bevallásában feltünteteti és a bírságot megfizeti. Nem kell ezt a rendelkezést alkalmazni akkor, ha az első esetben a különbözet az adóelőleg megállapításánál figyelembe vett költség összegének 5 százalékát, a második esetben a különbözet a 10 ezer forintot nem haladja meg.

Az adóelőleg-levonásra kötelezett **kifizető** a kifizetést megelőzően **tájékoztatja** a magánszemélyt az adóelőleg-nyilatkozat lehetőségéről és az adott vagy nem adott nyilatkozat következményeiről.

7.5. A fizetendő adóelőleg

Az adóelőleg a megállapított adóelőleg-alap összege alapján az adó mértékére vonatkozó rendelkezés szerinti legmagasabb adókulccsal számított összeg, a következők kivételével:

Ha a **magánszemély** az adóelőleg megállapítására kötelezett **kifizetőnek** a kifizetést megelőzően **nyilatkozik**, hogy az adóévi összevont adóalapja várhatóan **nem éri el** az adó mértékére vonatkozó rendelkezés szerinti **alsó adókulcs sávhatárát**, a kifizető az adóévben az alsó adókulcs alkalmazásával állapítja meg az adóelőleget mindaddig, amíg

- a magánszemély a nyilatkozatát vissza nem vonja,
- a kifizető által megállapított adóévi adóelőleg-alapok együttvéve meg nem haladják az alsó adókulcs sávhatárt.

Az adóterhet nem viselő járandóságnak az adóévben más kifizető által történt első kifizetését követően a magánszemély haladéktalanul **nyilatkozatot ad** az adóelőleget megállapító munkáltatónak, hogy a kifizetés (a juttatás) időpontja szerint milyen összegben van, illetve várható az adóév során nem tőle származó ilyen rendszeres bevétele. A nyilatkozatot a munkáltató a még nem számfejtett adóelőleg megállapításánál figyelembe

veszi az adóévben mindaddig, amíg azt a magánszemély nem módosítja, vagy nem vonja vissza.

Rendszeres bevétel esetén az adóelőleg megállapításához az adott havi rendszeres bevétel alapján meghatározott **adóelőleg-alap tizenkétszeresére** (a várható adóelőleg-alapra) ki kell számítani az adó mértékére vonatkozó rendelkezés szerint várható **számított adó** egytizenkettő részét. Az adóterhet nem viselő járandóságoknak a magánszemély nyilatkozata szerinti, illetve a munkáltatótól származó összegét figyelembe véve

- a várható adóelőleg-alaphoz **hozzá kell adni** az adóterhet nem viselő járandóságok éves várható összegét is, és ezek együttes összege alapján kell az adó mértékére vonatkozó rendelkezések szerinti várható számított adót kiszámítani,
- az előbbiek szerinti várható számított adóból **le kell vonni** az adott havi adóterhet nem viselő járandóságok tizenkétszeres összege alapján az adó mértékére vonatkozó rendelkezések szerint kiszámított összeget, és
- a különbözetet el kell osztani tizenkettővel.

Ha a rendszeres bevétel kifizetése (juttatása)

- **egy hónapon belül több részletben történik**, a havi tényleges bevétel megállapítása után kell az előbbiek szerint eljárni, azonban a hóközi kifizetés (juttatás) során az ezen kifizetéssel (juttatással) arányos adóelőlegnek megfelelő összeg a hóvégi elszámolásig visszatartandó;
- **több hónapra egyszerre történik**, úgy kell eljárni, mintha a bevételt a magánszemély havonként szerezte volna meg, azzal, hogy ugyanezt kell alkalmazni akkor is, ha az adóéven belül visszamenőleg több hónapra kap a magánszemély a rendszeres bevételre vonatkozó emelést.

Rendszeres bevételnek minősül a magánszemélyt munkaviszonyára tekintettel vagy azzal összefüggésben a kifizetés (a juttatás) időpontjában hatályos jogszabály vagy szerződés alapján havonta megillető kifizetés, juttatás.

Nem rendszeres bevétel (prémium, jutalom) esetén

- a megelőző egész havi rendszeres bevétel alapján meghatározott adóelőleg-alap tizenkétszereséhez hozzá kell adni
 - = a magánszemély nyilatkozata, illetve a munkáltató adatai alapján az adóterhet nem viselő járandóságok várható összegét,
 - = a nem rendszeres bevétel alapján meghatározott adóelőleg-alapot,és ezen összegre ki kell számítani az adó mértékére vonatkozó rendelkezés szerint várható számított adót, és
- a várható számított adóból le kell vonni a megelőző egész havi rendszeres bevétel adóelőleg-alapjának tizenkétszeresére és az adóterhet nem viselő járandóságok várható összegére együttesen az adó mértékére vonatkozó rendelkezés szerint számított összeget.

Az előbbiektől eltérően, **a számítást az adott kifizetés (juttatás) adóelőleg-alapjára** az adó mértékére vonatkozó rendelkezés szerinti első adókulccsal kell elvégezni, ha

- a várható adóelőleg-alap az adóterhet nem viselő járandóságok várható összegével és az adott adóelőleg-alappal együtt **nem éri el** az adó mértékére vonatkozó rendelkezés szerinti első adókulcs sávhatárát,
- a végkielégítés megosztásának szabályát kell alkalmazni, mert a magánszemély a kifizetést megelőzően tett írásban nyilatkozatot a megosztás mellőzéséről.

Az adóelőleg-levonásra kötelezett **kifizető** (munkáltató) az állami adóhatósághoz **bejelentett módszerrel** állapítja meg az adóelőleget, ha ez által az adóévi adó megállapításánál jelentkező adókülönbözlet mérsékelhető.

A bevételt terhelő adóelőleg az előbbieik szerint kiszámított összeg – legfeljebb annak mértékéig – csökkentve

- a magánszemélynek az adójóváírás figyelembevételére tett nyilatkozata alapján **a havi adójóváírással**, azzal, hogy az adóelőleg megállapításánál a havi adójóváírás nem érvényesíthető, ha a bér kifizetője által az adóévben kifizetett (juttatott) bevételek alapján meghatározott adóelőleg-alapok összege – az adott kifizetést (juttatást) is figyelembe véve – meghaladja a 3 millió 188 ezer forintot;
- a családi kedvezményre jogosult magánszemélyt az adott jogosultsági hónapra **megillető családi kedvezménnyel**, feltéve, hogy a családi pótlékra jogosult a kifizetés (a juttatás) időpontjáig megadott adóelőleg-nyilatkozatában kérte a családi kedvezménynek az adóelőleg megállapításánál történő érvényesítését;
- **a súlyosan fogyatékos magánszemélynél** az erről szóló igazolás alapján a fogyatékos állapot kezdő napjának hónapjától ezen állapot fennállása idején havonta a személyi kedvezménnyel.

A magánszemély az adóelőleg-nyilatkozatban a várható adóalapjának/adóterhet nem viselő járandóságainak közlése helyett **kérheti** az adóelőlegnek az adó mértékére vonatkozó rendelkezés szerinti **legmagasabb adókulccsal történő megállapítását**.

A magánnyugdíjpénztár által a kedvezményezett részére teljesített, nyugdíjszolgáltatásnak nem minősülő kifizetést **terhelő adóelőleg** egyenlő az adóelőleg-alap és az adó mértékére vonatkozó rendelkezés szerinti legalacsonyabb adókulcs felének a szorzatával.

Az adóelőleg-fizetésre kötelezett magánszemély az adóév elejétől összesíti az adóévben ily módon megszerzett bevételek alapján vagy egyébként megállapított adóelőleg-alapokat. Az adóelőleg az adóelőleg-alapok így meghatározott összegére megállapított, az adó mértékére vonatkozó rendelkezés szerinti várható számított adó, csökkentve az adóévben korábban már megállapított adóelőlegek összegével.

Vállalkozói jövedelem szerinti adózást alkalmazó egyéni vállalkozó vállalkozói bevétele esetében az adóelőleg alapja az adóévben a negyedév végéig megszerzett összes vállalkozói bevétel alapján az erre egyébként irányadó rendelkezések szerint meghatározott **vállalkozói adóalap**.

A bevételt terhelő adóelőleg az így meghatározott adóelőleg-alap után számított személyi jövedelemadónak az a része, amely **meghaladja**.

- a vállalkozói bevétel alapján az egyéni vállalkozó által az adóévre már megállapított adóelőlegek, valamint
 - az egyéni vállalkozót – az adóévben már megfizetett, igazolt kamat alapján – a negyedév végéig megillető kisvállalkozások adókedvezménye
- összegét azzal, hogy a vállalkozói személyi jövedelemadó-előleget – ha a kisvállalkozói adókedvezményt nem alkalmazza – az adóelőleg-alap 50 millió forintot meg nem haladó összegére 10 százalékkal fizetheti meg, feltéve, hogy a 10 százalékos adókulcsra való jogosultságának egyéb feltételei az év elejétől az adott negyedév végéig számítva fennállnak.

8. Egyes természetbeni és egyéb béren kívüli juttatások kedvezményes adózása

[Szja-tv. új 70-71. §-a]

Hatálybalépés: 2010. január 1-jén.

8.1. Egyes természetbeni és egyéb béren kívüli juttatásból bevételének minősül:

- ha a juttató a munkáltató, a társas vállalkozás (együtt: munkáltató)
- és a juttatás a munkavállaló, a társas vállalkozás személyesen közreműködő tagja (együtt: munkavállaló) részére történik.

A munkavállaló személyére és közeli hozzátartozói személyére tekintettel bevétel:

- **üdülési csekk**/csekkek formájában juttatott bevételből (több, juttatásból származóan együttvéve),
vagy

- €a munkáltató tulajdonában, vagyonkezelésében lévő üdülőben nyújtott **üdülési szolgáltatás** révén juttatott bevételből

az adóévben személyenként a minimálbér összegét meg nem haladó rész.

Kapcsolódóan törölve az Szja-tv. 1. számú melléklete 8.33. pontja szerinti adómentesség, továbbá az üdülési csekk adómentességével, illetve az adómentes üdülési szolgáltatással kapcsolatos szabályok [Szja-tv. 1. számú mellékletének 9.1. és 9.4. pontjai].

Bevételnek minősül:

- **meleg étkeztetés** formájában juttatott bevételből a juttatás alapjául szolgáló jogviszony minden megkezdett hónapjára (utólag is) havi 18 000 forintot meg nem haladó rész;
- **az iskolarendszerű képzés** átvállalt (viselt) költsége révén juttatott bevételből a minimálbér két és félszeresét meg nem haladó rész;
- **iskolakezdési támogatás** címén juttatott bevételből a minimálbér 30 százalékát meg nem haladó rész;
- a munkáltató nevére szóló számlával megvásárolt, kizárólag a munkavállaló **helyi utazására szolgáló bérlet** formájában juttatott bevétel.

Kapcsolódóan törölve az Szja-tv. 1. számú melléklete 8.34 pontja szerinti adómentesség.

8.2. Egyes természetbeni és egyéb béren kívüli juttatásból bevételnek minősül:

- **a szakképző iskolai tanulónak**, kötelező szakmai gyakorlatának ideje alatt a hallgatónak:
 - = üdülési csekk(csekkek) formájában juttatott bevételből (több juttatótól származóan együttvéve), vagy
 - = a juttató tulajdonában, vagyonkezelésében lévő üdülőben nyújtott üdülési szolgáltatás révén juttatott bevételből az adóévben személyenként a minimálbér összegét meg nem haladó rész;
 - = a juttatás alapjául szolgáló jogviszony minden megkezdett hónapjára (utólag is) havi 18 000 forintot meg nem haladó rész;
- ha a juttató a volt munkáltató (annak jogutódja), **a nyugdíjban részesülő magánszemélynek** és közeli hozzátartozójának
 - = üdülési csekk/csekkek formájában juttatott bevételből (több juttatótól származóan együttvéve), vagy
 - = a juttató tulajdonában, vagyonkezelésében lévő üdülőben nyújtott üdülési szolgáltatás révén juttatott bevételből
az adóévben személyenként a minimálbér összegét meg nem haladó rész;
- **a szakszervezet által** a tagjának, a nyugdíjas tagjának, az említett személyek közeli hozzátartozójának, az elhunyt tag (nyugdíjas tag) közeli hozzátartozójának
 - = üdülési csekk/csekkek formájában juttatott bevételből (több juttatótól származóan együttvéve),
vagy
 - = üdülőben nyújtott üdülési szolgáltatás révén juttatott bevételből
az adóévben személyenként a minimálbér összegét meg nem haladó rész.

8.3. A 8.1. és 8.2. ponthoz kapcsolódó értelmező rendelkezések

Üdülőnek minősül a nem üzleti célú közösségi szabadidős szálláshely szolgáltatásról szóló kormányrendelet szerint üdülőként nyilvántartásba vett szálláshely.

A munkáltató tulajdonában, vagyonkezelésében **lévő üdülőnek** kell tekinteni a munkáltató cégnek a Tao. tv. szerinti kapcsolt vállalkozásának, költségvetési szerv esetében a felügyeleti szervnek és a Miniszterelnöki Hivatalt vezető miniszter irányítása alatt álló szerv tulajdonában, vagyonkezelésében lévő üdülőt is.

Meleg étkeztetés formájában juttatott bevételnek minősül az étkezőhelyi vendéglátás, a munkahelyi étkeztetés, vagy közétkeztetés nyújtása révén juttatott bevétel (ide értve a kizárólag e szolgáltatások igénybevételére jogosító utalványt is).

Az iskolarendszerű képzés átvállalt (viselt) költsége révén bevételnek minősül az átvállalt (viselt) költség, ha az iskolarendszerű képzés

- munkáltatói elrendelés alapján a munkakör betöltéséhez szükséges ismeret megszerzését, bővítését szolgálja,
- juttatóval munkaviszonyban álló magánszemély, személyesen közreműködő tag számára szükséges, a kifizető, a társas vállalkozás tevékenységével összefüggő szakmai ismeretek megszerzését, bővítését szolgálja.

Iskolakezdési támogatásnak minősül az a juttatás, amelyet a munkáltató a közoktatásban résztvevő gyermeke, tanulóra tekintettel a tanév első napját megelőző és követő 60 napon belül tankönyv, taneszköz, ruházat (számlázott ellenértéke) vagy kizárólag az említett javak vásárlására jogosító utalvány formájában juttat, feltéve, hogy a juttatásban részesülő magánszemély a juttató olyan munkavállalója, akinek az említett gyermeknek, tanulónak családi juttatásra, vagy hasonló ellátásra jogosult szülője vagy a szülőnek vele közös háztartásban élő házastársa.

Kapcsolódóan törölve az Szja-tv. 1. számú mellékletének 8.30. pontja szerinti adómentesség.

Iskolarendszeren kívüli képzés: olyan képzés, amelynek résztvevői nem állnak a képző intézménnyel tanulói vagy hallgatói jogviszonyban.

Üdülési csekk: a Magyar Nemzeti Üdülési Alapítvány által kibocsátott, névre szóló, kizárólag üdülési és művelődési szolgáltatásra beváltható utalvány azzal, hogy a kibocsátó az igénybe vehető szolgáltatások körét az alapítói jogokat gyakorló miniszter és az adópolitikáért felelős miniszter előzetes egyetértésével határozza meg. A 2009. december 31-ig kibocsátott üdülési csekkek – érvényességük meghosszabbítása esetén is – a 2009. december 31-én érvényes szabályok szerint használhatók fel.

8.4. Egyes természetbeni és egyéb béren kívüli juttatásokból bevételnek minősül:

A magánszemély javára átutalt munkáltatói/foglalkoztatói havi hozzájárulásból

- az önkéntes kölcsönös **nyugdíjpénztár**(ak)ba a minimálbér 50 százalékát,
- az önkéntes kölcsönös **egészségpénztár**(ak)ba/önsegélyező pénztár(ak)ba együttevő a minimálbér 30 százalékát,
- a foglalkoztatói **nyugdíj szolgáltató** intézménybe a minimálbér 50 százalékát meg nem haladó rész.

A munkáltató által a magánnyugdíjról és a magánnyugdíjpénztárakról szóló törvény rendelkezései szerint a magánszemély **tagdíjának kiegészítéseként** egyoldalú kötelezettségvállalás alapján a magánnyugdíjpénztárba fizetett összeg.

Az előbbieknél **feltétel**, hogy a magánszemély a juttatóval legalább heti 36 órai munkavégzéssel járó munkaviszonyban áll, vagy a magánszemélyt a juttatótól – munkaviszony alapján – pénzben megillető havi jövedelem a minimálbért eléri, továbbá az, hogy a juttató a hozzájárulást havonta vagy több hónapra előre, vagy utólagosan legfeljebb három hónapra utalja át egyösszegben.

Törölve az Szja-tv. 28. §-a (1) bekezdésének b) pontjával – az előbbiek – az egyéb bevételek közül.

8.5. Adófizetési kötelezettség kedvezményesen

Az előző pontokban rögzített feltételek szerinti és értékhatáron belüli juttatás révén megszerzett bevétel után az őt juttatásban részesítő **kifizető (juttató) 25 százalék adó fizetésére köteles.**

A juttató az adókötelezettség megállapításához figyelembe veszi a **magánszemélynek** az adott juttatásra vonatkozó rendelkezésben foglalt feltételek fennállásáról szóló **nyilatkozatát**, azzal, hogy ha az adott juttatás nem felel meg a vonatkozó rendelkezésekben foglalt feltételeknek, és/vagy, ha az ott meghatározott értékhatárt meghaladja – **a meghaladó rész tekintetében** – olyan **természetbeni juttatásnak minősül**, amelyre vonatkozóan az Szja-tv. 69. §-a (1) bekezdésének d) és e) pontját nem kell alkalmazni.

A juttatónak az adót a juttatás hónapja kötelezettségeként, a kifizetésekkel, juttatásokkal összefüggő adó és járulékok bevallására, megfizetésére az Art.-ben előírt módon és határidőre kell bevallania, illetve megfizetnie.

A juttatónak a kedvezményes adózású juttatásokról **nyilvántartást kell vezetni.**

Ha az adóhatóság a feltételek hiányával összefüggően **adóhiányt** állapít meg, akkor azt annak a juttatónak kell megfizetnie, amely nem rendelkezik a magánszemély **nyilatkozatával**, vagy nem fizette meg az adót. Ha az adóhiány a magánszemély **valótlan** nyilatkozatának a következménye, illetve a magánszemély a nyilatkozata átadását nem tudja igazolni, akkor az adóhiányt és jogkövetkezményeit a magánszemélynek az adóhatóság határozata alapján kell viselnie.

8.6. Átmeneti rendelkezések

A 2009. január 31-ét követően, de 2010. január 1-je előtt megkezdett **iskolarendszerű képzések** esetében az Szja-tv. 7. §-a (1) bekezdésének 2009. december 31-én hatályos p) pontját kell alkalmazni.

A 2009. február 1-jét megelőzően (a 2005. december 31-e után, de 2009. február 1-je előtt) megkezdett **iskolarendszerű képzések** esetében az adóévben átvállalt kötelezettségnek a 400 ezer forintot nem meghaladó részét kell adóalapba nem számító tételként figyelembe venni [a 2008. évi LXXXI. törvény 257. §-ának (14) bekezdésében foglaltak szerint].

A 2010. január 1-je előtt megkezdett **nem iskolarendszerű képzések** esetében az Szja-tv. 7. §-a (1) bekezdésének 2009. december 31-én hatályos p) pontjában foglalt rendelkezést kell alkalmazni.

9. Természetbeni juttatás [Szja-tv. 69. §-a (1) bekezdés n)-p) pontjának pontosítása, kiegészítése]

Hatályba lép: 2010. január 1-jén.

- a kifizető által ingyenesen vagy kedvezményesen átadott termék, nyújtott szolgáltatás révén juttatott azon adóköteles bevétel, amely az Szja-tv. 2009. december 31. napján hatályos rendelkezéseiben foglalt feltételekkel és mértékig adómentesnek minősültek és nem tartozik az Szja-tv. új 70-71. §-a (l. 8. pont alpontjai) hatálya alá,
- az Szja-tv. külön rendelkezése szerint adóköteles vagy adómentes természetbeni juttatás,

- a szövetkezet közösségi alapjából a szövetkezet magánszemély tagja részére a szövetkezeti törvényben foglaltaknak megfelelően az adóévben természetben adott juttatás együttes értéke [törölve az Szja-tv. 1. számú mellékletének 1.7. pontja].

Az Szja-tv. 69. §-a (7) bekezdésének felvezető szövege kiegészült: a kifizető – ha a reprezentáció, üzleti ajándék egyébként az Szja-tv. szerint nem adómentes, az (5) bekezdésben foglaltaktól eltérően – nem köteles megállapítani, bevallani és megfizetni az adót.

Az Szja-tv. 69. §-a (1) bekezdésének 1) pontjából törölték az „és a juttatás körülményeiből megállapítható, hogy az nem képezi a magánszemély valamely korábbi vagy későbbi tevékenységének, kötelezettségvállalásának, vagy bármely vagyoni érték szolgáltatásának ellenértékét” szövegrészt.

9.1. Megszűnik a természetbeni juttatások közül az adómentessége (1. számú melléklet)

- a kedvezményesen vagy ingyenesen juttatott művelődési intézményi szolgáltatásnak [8.6. pont g) alpontja],
- az eredőgazdálkodásban a tűzifajuttatásnak, a bányászatban a szénjárandóságnak [8.12. pont],
- a hideg étkezési utalvány megszűnik, a melegétkeztetés 25 százalékkal adózik 18 ezer forintig [8.17. pont],
- csekély értékű ajándéknak [8.19. pont],
- a villamos-energiaipari dolgozók árkedvezményének [8.28. pont],
- a csoportos létszámleépítéshez kapcsolódó juttatásnak [8.29. pont],
- a közösségi rendezvényekkel kapcsolatos juttatásnak [8.35. pont].

A természetbeni juttatások közül adómentes (**módosult előírások**):

- a Magyar Nemzeti Üdülési Alapítvány által pályázat alapján a szociálisan rászorulóknak üdülési csekk formájában juttatott bevétel [8.3. pont], a többi más módon adózik;
- a társadalmi szervezettől, az egyháztól évente egy alkalommal kapott tárgyjutalom értékéből az 5.000 forintot meg nem haladó összeg [8.18. pont], adóköteles viszont a munkáltató által a nyugdíjba vonuláskor a természetben adott ajándék értékének teljes összege;
- a reprezentáció és az üzleti ajándék alapján meghatározott bevétel, ha azt a kifizető társasági adóalapot növelő tételként köteles figyelembe venni.

Átmeneti rendelkezés szerint a 2009. december 31-én hatályos 8.12. és 8.28. pontjai szerinti (lásd előbb a felsorolásnál) adómentes juttatásra az említett időpontban hatályos szabályok szerint jogosultságot szerzett magánszemélyek esetében a juttatás a jogosultságot megalapozó jogviszony fennállásáig adómentes.

10. Értelmező rendelkezések módosítása, kiegészítése

Hatályba lép: 2010. január 1-jén.

10.1. A jövedelemszerzés helye [Szja-tv. 3. §-a 4. pontjának n) pontja]

Az ingatlannal rendelkező társaságban lévő részesedés átruházásához, kölcsönbe adásához, társaságból történő kivonásához kapcsolódóan bevezetett új szabályozáshoz igazodóan módosul az ilyen módon szerzett jövedelmek jövedelemszerzési helyének meghatározása. Ez szerint a jövedelemszerzés helye belföld, azaz Magyarország.

10.2. Adóterhet nem viselő járandóság [Szja-tv. 3. §-ának 72. pontját kiegészítő t)-v) alpontok]

Az adómentes jövedelmek átalakításának részeként adóterhet nem viselő járandósággá válik:

- a lakáscélú munkáltatói támogatás (fogalma nem változik),
- a szépkorúak jubileumi köszöntésekor folyósított juttatás,
- a katonai és rendvédelmi hallgatók ösztöndíja és egyéb juttatása.

Egyidejűleg az adóterhet nem viselő járandóságok közül törölték a magánszemély által felszolgálati díj címén szerzett bevételt, valamint a vendéglátó üzleti felszolgálójaként a fogyasztótól közvetlenül kapott borralalót.

Hatályát veszti kapcsolódóan az 1. számú melléklet 2.7., 4.5., 7.19. pontjai.

10.3. A magánszemély összes jövedelme az adóévben [Szja-tv. 3. §-ának 75. pontja]

Az adóalap megállapításainak szabályaival összhangban módosul a fogalom. A magánszemély összes jövedelme az összevont adóalap és külön adózó valamennyi jövedelem, illetve bevétel együttes összege.

10.4. Egyéb fogalmak [Szja-tv. 3. §-ának új 85-86. pontja]

Ellenőrzött külföldi társaság: a Tao. tv. szerinti ellenőrzött külföldi társaság.

A tevékenységre jellemző kereset: a magánszemély főtevékenységére jellemző, a piaci viszonyoknak megfelelő díjazás.

10.5. Lakáscélú munkáltatói támogatás felhasználása [Szja-tv. új 3/A. §-a]

A kiegészítés technikai jellegű, a lakáscélú munkáltatói támogatás adójogi megítélésének a változásával a juttatás részletszabályai az Szja-tv. mellékletéből ide kerültek áthelyezésre. [Hatályon kívül helyezve az Szja-tv. 1. számú mellékletének 9.3. pontja].

Új előírás az, hogy mivel az átalányadózó magánszemély (egyéni vállalkozó, kistermelő) jövedelme az összevont adóalapba tartozik, adóterhet nem viselő járandóságnak minősül az átalányadózó magánszemélynél a telephelynek betudható átalányban megállapított jövedelem, ha olyan államban van telephelye, amely állammal Magyarországnak van kettős adóztatás elkerüléséről szóló egyezménye.

11. Jövedelem, bevétel, költség [Szja-tv. 4. §-ának (1)-(3) bekezdése]

Hatályba lép: 2010. január 1-jén.

Az adóalap megállapításának szabályaival összhangban módosul a jövedelem, a bevétel, a költség fogalma is.

11.1. Jövedelem

Jövedelem a magánszemély által más személytől megszerzett adóköteles bevétel egésze, vagy a bevételnek az Szja-tv. szerint tételesen igazolt, igazolás nélkül elismert, átalányban meghatározott költségekkel csökkentett része, vagy a bevétel Szja-tv.-ben meghatározott hányada.

Formai változás az, hogy a **nem keletkezik bevételre** vonatkozó előírás átkerült a bevétel értelmező rendelkezéshez és ott kiegészült azzal, hogy nem keletkezik bevétel akkor

sem, ha az eszköz, berendezés, jármű, ruházat, szolgáltatás használata, igénybevétele a tevékenység ellátásának feltételeként, a tevékenység hatókörében történik.

11.2. Bevétel

A már említettel kiegészítésre és pontosításra került.

Új előírásként nem pénzben megszerzett bevételnek minősítik – az eddigieken túlmenően – a kamatkedvezményt, a dolog, szolgáltatás személyes (magáncélú) ingyenes vagy kedvezményes használatát, igénybevételét.

11.3. Költség

Az értelmező rendelkezés a következőkkel egészült ki:

A törvénynek a költségre vonatkozó rendelkezését a lakástól elkülönített telephelyen vagy egyébként más, a lakáson kívüli helyen folytatott tevékenység ellátásnak feltételeként (ideértve az egészséget nem veszélyeztető munkavégzés feltételeit is) a tevékenység ellátása hatókörében szükséges dolog (eszköz, berendezés, jármű, ruházat stb.), szolgáltatás (világítás, fűtés stb.) költségére csak akkor és annyiban kell alkalmazni, amennyiben a tevékenység hatókörén kívüli magáncélú hasznosítás, használat történt, vagy az Szja-tv. a személyes szükséglet kielégítésére is alkalmas dolog, szolgáltatás tevékenység hatókörében történő magáncélú hasznosítását, igénybevételét és annak lehetőségét egyébként – a költségelszámolás szabályait is figyelembe véve – adózatható körülményként határozza meg.

11.4. A jövedelem kiszámításánál nem kell figyelembe venni [Szja-tv. 7. §-a (1) bekezdésének k) pontja]

Az adóalap-megállapítás szabályainak változása miatt az egyes természetbeni és egyéb bérén kívüli juttatások közé került át (l. 8.4. pontot):

- a munkáltató magánnyugdíjpénztári tagdíj-kiegészítése,
- a munkáltató önkéntes kölcsönös nyugdíjpénztárba, önkéntes kölcsönös egészségpénztárba/önsegélyező pénztárba, a foglalkoztatói nyugdíjnyújtó intézménybe történő munkáltatói hozzájárulása.

Ezért ezen tételeket a jövedelem kiszámításánál nem kell figyelembe venni tételek közül törölték a módosítással. Maradt a magánnyugdíjpénztárba támogatási megállapodás alapján a magánszemély helyett más által megfizetett összeg, ami továbbra is jövedelemnek nem számító tétel. [Törlésre került az Szja-tv. 7. §-ának kapcsolódó (2) bekezdése is]

Átmeneti rendelkezés

Ha a magánszemély munkaviszonya a feltételes jogszerzési időtartam lejárta előtt megszűnik és ezért a foglalkoztatói nyugdíjnyújtó intézménytől szolgáltatásra nem válik jogosulttá, az Szja-tv. 2010. január 1-je előtt hatályos rendelkezései alapján a foglalkoztatói hozzájárulás egy részét jövedelemként kellett figyelembe venni, a magánszemély a jövedelemként figyelembe vett foglalkoztatói hozzájárulásra az Szja-tv. 7. §-a (2) bekezdésének 2009. december 31-én hatályos d) pontját alkalmazhatja.

11.5. Külföldi illetőségű magánszemély jövedelmének adója [Szja-tv. 73. §-ának új (7) bekezdése]

Ha a kamat, jogdíj vagy szolgáltatási díj címén kifizetés történik olyan külföldi illetőségű magánszemély részére, amely állammal (a magánszemély illetősége szerinti állammal) Magyarországnak nincs hatályos egyezménye a kettős adóztatás elkerülésére, a magánszemély részére kifizetett (juttatott) bevétel egésze jövedelem, amely jövedelem után 30 százalék az adó mértéke. Az adót – amennyiben a bevétel kifizetőtől származik – a kifizető állapítja meg, vonja le, fizeti meg és vallja be. Ha a bevétel juttatása nem pénzbeli formában történik, a juttatást terhelő adó megfizetésére a kifizető köteles. Nem kell a rendelkezést alkalmaznia a Magyar Állam, az államháztartás alrendszerei vagy az MNB által fizetett, jóváírt kamat, a hitelintézetnél elhelyezett betétre fizetett, jóváírt kamatra, valamint a késedelmi kamatra.

Ezen rendelkezés alkalmazásában szolgáltatási díjnak minősül az üzletvezetés, ügyviteli tanácsadás, reklám, piac-, közvélemény-kutatás, valamint máshová nem sorolt egyéb szakmai, tudományos, műszaki tevékenységből az üzleti ügynöki tevékenység díja.

12. Egyéb érdemi módosítások

Hatályba lép: 2010. január 1-jén.

12.1. Ingatlannal rendelkező társaságban való részesedés [Szja-tv. 61. §-ának (1)-(3) bekezdése]

A Tao.tv. meghatározása szerinti ingatlannal rendelkező társaságban részesedéssel rendelkező külföldi magánszemély belföldi adókötelezettségét állapítja meg a módosított, kiegészített előírás, ha az ingatlannal rendelkező társaságban meglévő részesedését (értékpapírt) ellenérték fejében eladja, kölcsönbe adja, vagy a társaságból részesedését kivonja és ez által szerez jövedelmet.

A jövedelem megállapítására az Szja-tv. 62. §-a helyett az értékpapír-kölcsönzésből, az árfolyamnyereségből származó jövedelemre, illetve a vállalkozásból kivont jövedelemre vonatkozó szabályokat kell alkalmazni.

12.2. Adókedvezmények korlátozása [Szja-tv. 42. §-ának (1)-(2) bekezdése]

Az érvényesíthető östermelői adókedvezmény 6 millió forintos értékhatár helyett 7 millió 620 ezer forint lett (27 százalékkal több), értékhatár túllépése esetén az értékhatárt meghaladó rész 15 százalékát (a korábbi 20 százalékát helyett) meghaladó rész lehet.

Családi kedvezmény összegéből az értékhatárt meghaladó rész 15 (20 helyett) százalékát meghaladó rész érvényesíthető.

A családi kedvezmény kategóriánkénti értékhatárai 27 százalékkal növekedtek.

Az Szja-tv. szerint figyelembe vett, az összevont adóalap adóját csökkentő kedvezmények együttes összege legfeljebb az összevont adóalap adójának összegéig terjedhet.

12.3. Megszűnő adókedvezmények

Az összevont adókedvezmény körébe tartozó minden kedvezmény. [Szja-tv. 35-38. §-ai]
Kapcsolódóan törölve az Szja-tv. 44. §-a (1) bekezdésében a kedvezmények érvényesítésének sorrendjét meghatározó felsorolásból az alkalmi foglalkoztatás kedvezménye, továbbá a (2) és (3) bekezdése.

Hatályon kívül helyezve az Szja-tv. 7. számú melléklete a biztosítási kedvezményről.

Átmeneti rendelkezések

Az Szja-tv. 2009. december 31-én hatályos rendelkezései alapján az összevont kedvezmény részeként **tandíj, felnőttképzés díja** címen halasztott kedvezmény-alapra jogosult magánszemély esetében a 2009. december 31-én hatályos 35. §-át és 37. §-a (2)-(3) bekezdésének rendelkezését 2009. december 31-ét követően is alkalmazni kell a képzési költségek azon része tekintetében, amelyre vonatkozóan halasztott adókedvezményt még nem érvényesített, azzal, hogy e rendelkezés nem érinti a 2008. évi LXXXI. törvény 257. §-ának (5) bekezdésében foglaltakat, azaz a 2009. január 1-jét megelőzően hatályos rendelkezések szerint érvényesítettek.

Az Szja-tv. 2009. december 31-én hatályos 35. §-a (3) bekezdésének h) pontja alapján az összevont kedvezmény részekét **érvényesített biztosítási kedvezmény** esetén az Szja-tv. 2009. december 31-én hatályos 38. §-ának (2)-(3) bekezdéseit és az Szja-tv. 2009. december 31-én hatályos 7. számú mellékleteinek rendelkezéseit 2009. december 31-ét követően is alkalmazni kell azzal, hogy e rendelkezés nem érinti a 2008. évi LXXXI. törvény 257. §-ának (7) bekezdésében foglaltakat, azaz a 2009. január 1-jét megelőzően hatályos rendelkezések szerint érvényesítettek.

Az Szja-tv. 2009. december 31-én hatályos 35. §-a (3) bekezdésének a) pontja alapján az összevont kedvezmény részeként érvényesített **háztartási kedvezmény** esetén – az alapjául szolgáló számláknak az Art. elévülésre vonatkozó szabályai szerinti megőrzési kötelezettség mellett – a 2009. évről készítendő bevallásban nem kell alkalmazni az Szja-tv. 2009. december 31-én hatályos 36. §-a (2) bekezdésének a) pontját (az adóbevallásban nem kell feltüntetni).

Tartós adományozás címén az Szja-tv. 2009. január 1-jét megelőzően hatályos 41. §-a alapján érvényesített külön kedvezmény, illetve az összevont kedvezmény részeként tartós adományozás címén az Szja-tv. 2009. december 31-én hatályos 35. §-a és 37. §-a alapján érvényesített kedvezmény esetén, ha 2009. december 31-ét követően a tartós adományozásról szóló szerződésből eredő bármely kötelezettségét a magánszemély nem teljesíti, akkor az e szerződés alapján érvényesített kedvezményt nem kell visszafizetni.

12.4. Mértékek változása

Vállalkozói személyi jövedelemadó mértéke [Szja-tv. 49/B §-ának (9)-(11) bekezdésében]

A társasági adó mértékének emelkedésével párhuzamosan változik az egyéni vállalkozók vállalkozói személy jövedelemadójának a mértéke, 16 százalék helyett 2010-ben 19 százalék lesz.

Kamatkedvezményből származó jövedelem [Szja-tv. 72. §-ának (2) bekezdésében]

Az adó mértéke 44 százalék helyett 54 százalék.

Adómentes kifizetések korlátozása [Szja-tv. 72/A. §-ának (1) és (2) bekezdésében]

Az adó mértéke 44 százalék helyett 54 százalék.

13. Kisebbségi módosítások

Hatályba lép: 2010. január 1-jén.

13.1. Az adó megállapítása [Szja-tv. 11. § (1) bekezdésének a) pontja]

A magánszemélynek adóévenként a külön adózó valamennyi jövedelmét, bevételét be kell vallania.

13.2. Ingatlan bérbeadásából származó jövedelem [Szja-tv. 74. §-ának új (9) bekezdése]

Az ingatlan bérbeadásából származó bevételből levonható az ugyanazon ingatlan után a vagyonadó-törvény szerint az adóévben az előír határidőig megfizetett adó.

13.3. Bérnek minősül [Szja-tv. 3.§-a 21. pontjának a) pontját egészíti ki], ideértve a munkáltató által igazolt, közvetítésével felszolgálati díj, borraavaló, hálapénz vagy más hasonló juttatás címén a munkavállalónak kifizetett (juttatott) bevételt is.

13.4. Nem minősül munkaviszonyból származó jövedelemnek [Szja-tv. 3. §-a 22. pontja] a munkáltató által a magánszemély javára

- az önkéntes kölcsönös biztosító pénztárba munkáltatói,
- a foglalkoztatói nyugdíjszolgáltató intézménybe foglalkoztatói hozzájárulásként fizetett összeg adóköteles része.

13.5. Nem zárja ki az egyszerűsített bevallást [Szja-tv. 12. §-a], ha a magánszemély olyan bevételt szerzett, amelyre az egyszerűsített közteherviselési hozzájárulásról szóló törvény szerinti közteherviselést választott, kivéve azt az esetet, ha a bevallását adóhatósági közreműködés nélkül kell benyújtania.

Adóhatósági közreműködés nélkül kell a magánszemélynek a bevallását elkészítenie [Szja-tv. 13. §-ának m) pontja] – többek között -, ha valamely bevételével összefüggésben az EKHO-tv. szabályai szerint különadót köteles fizetni vagy a kifizetőt és az őt terhelő ekho megállapítását, bevallását és megfizetését a kifizetőtől átvállalta, vagy eho-ra előleg-fizetési, vagy tételes eho-fizetési kötelezettsége keletkezett.

Ezen rendelkezéseket a 2009. évi adókötelezettség teljesítésénél is alkalmazni kell.

13.6. Rendelkezés az adóról [Szja-tv. 44/A. §-ának (2)-(3) bekezdésében]

A pénztár végelszámolása, felszámolása, tevékenységének felfüggesztése esetén, a magánszemély – az adóhatóság értesítése alapján – a teljesítést kérheti – nyilatkozata szerint – ha van más önkéntes kölcsönös pénztárban fennálló tagsága, ezen pénztár bankszámlájára, ennek hiányában a saját bankszámlájára (lakcímére).

Az önkéntes pénztárak által kiállított, rendelkező nyilatkozat alapjául szolgáló, igazolásnak nevesítetten tartalmaznia kell az egyéb jövedelemnek minősülő adóköteles jóváírásokat is. Az igazolás kiállításáról az önkéntes pénztárnak továbbra is adatokat kell szolgáltatnia az állami adóhatóságnak. A módosított (2) bekezdés rendelkezését a hatálybalépéskor folyamatban lévő ügyekben is alkalmazni kell azzal, hogy ha az önkéntes kölcsönös pénztári nyilatkozat teljesítése a rendelkezés hatálybalépését megelőzően megtörtént, az a rendelkezés szerinti teljesítésnek minősül.

A nyugdíjelőtakarékossági számla vezetőjének nem az adóévet követő január 31-éig, hanem az adóévet követő február 15-éig kell adatokat szolgáltatnia az állami adóhatóságnak.

Törlésre került a munkáltatói hozzájárulás adóköteles része a befizetett összegből, továbbá az önkéntes kölcsönös pénztári nyilatkozatból „a munkáltatói hozzájárulás adóköteles részéről a munkáltató által, illetőleg a munkáltatói adományok, egyéb jóváírások, valamint a magánszemély befizetései tekintetében” szövegrész.

13.7. Kutatás, kísérleti fejlesztés [Szja-tv. 49/B. §-a (6) bekezdésének c) pontjában]

Hangsúlyozásra kerül, hogy csak az egyéni vállalkozó saját tevékenységi körében végzett alapkutatás, alkalmazott kutatás, vagy kísérleti fejlesztés kiadásaival csökkenthető a vállalkozói bevétel. A kutatás-fejlesztési tevékenység meghatározásánál a Frascati Kézikönyvre – Javaslat a kutatás és kísérleti fejlesztés felméréseinek egységes gyakorlatára – is tekintettel kell lenni az OECD Modellegyezmény mellett [Szja-tv. 84. §-ának (2) bekezdésében.]

13.8. Szövetkezeti tag által nyújtott kölcsön kamata [Szja-tv. 65. §-a (1) bekezdésének e) pontjához]

Az erre vonatkozó rendelkezéseket a hivatkozott pontban felsorolt szövetkezetekből átalakulás, részleges átalakulás útján létrejött jogutód korlátolt felelősségű társaságok magánszemély tagjai által szövetkezeti tagként nyújtott kölcsönre is alkalmazni kell.

13.9. Kollektív befektetési értékpapír [Szja-tv. 65. §-a (6) bekezdésének kiegészítése]

A kollektív befektetési értékpapír esetében beváltásnak minősül a befektetési alap átalakulása/beolvadása révén a jogutód alap befektetési jegyére (jegyeire) történő átváltás is, amely esetben az utóbbi(ak) megszerzésére fordított értékének az átváltásnál figyelembe vett értéket kell tekinteni azzal, hogy az ilyen beváltáskor megállapított adót a későbbiekben a beváltást követően keletkező kamatjövedelem adójához hozzáadva, azzal együtt, vagy az említett szerzési értéknek a rendelkezés alkalmazásával a bevételt meghaladó részére az adó (2) bekezdés szerinti mértékével (20 százalék) számított összeggel csökkentve kell megfizetni.

13.10. Értékpapír megszerzésére fordított érték [Szja-tv. 67. §-a (9) bekezdésének ak) pontja] olyan értékpapír esetében, amelynek megszerzését az illetékügyi hatóságnál be kell jelenteni – akkor is, ha az illeték kiszabása az átruházásig még nem történt meg vagy az illetékügyi hatóság nem szab ki illetéket –, az illetéktörvényben meghatározott forgalmi érték, növelve a magánszemély által az értékpapír átruházásáig teljesített, igazolt ellenértékkel.

Az Szja-tv. 67. §-a (9) bekezdésének 2009. január 1-jétől hatályos ak) alpontjának rendelkezése alkalmazható a 2008. december 31-ét követően átruházott értékpapír megszerzésére fordított érték meghatározására (átmeneti rendelkezés).

13.11. Ingatlan bérbeadásából származó jövedelem [Szja-tv. 74. §-a (4) bekezdésének módosítása]

A fizetővendéglátásból, falusi szállásadásból (falusi vendéglátásból) származó jövedelemre választható az ingatlan bérbeadásából származó jövedelemre alkalmazható 25 százalékos adó.

Megszűnik a falusi vendéglátásból származó jövedelem – értékhatártól függő – mentessége. Az e tevékenységből származó jövedelem egésze az általános szabályok szerint adózik.

13.12. Megszűnik a költségtérítés jellegű bevételek adómentessége [Szja-tv. 1. számú mellékletének 5. pontja]. Így megszűnik az egyenruha pénzbeli megtérítése, a köztisztviselők, bírák, igazságügyi és ügyészségi alkalmazottak ruházati költségtérítése. Megszűnik a katonák és rendőrök részére jogszabály alapján folyósított lakhatási támogatás,

továbbá a pedagógusoknak szakkönyv-vásárlásra, múzeumi dolgozóknak dokumentum-vásárlásra juttatott összeg adómentessége is, az valós költségtérítés lesz, a tényleges kiadás megtérítése nem bevétel, az ezen felül juttatott összeg viszont adóköteles jövedelem.

Megszűnik az első üzembe helyezését követően legalább két évig használt számítógép ingyenes vagy kedvezményes megszerzésének az adómentessége [Szja-tv. 1. számú mellékletének 7.11. pontja].

A közüzemi szolgáltatás szolgáltatója, valamint a hitelintézet által **elengedett követelés** csak akkor adómentes, ha az elengedés az adós és családja megélhetési ellehetetlenülésének megelőzése érdekében az azonos helyzetben lévők egyenlő elbánásának elve alapján történik, tovább az elengedő az adós részére a követelés elengedéséről kiadott iratban igazolja, hogy a követelés-elengedés adómentességének feltételei fennállnak [Szja-tv. 1. számú mellékletének 7.15. pontja].

13.13. Egyéni vállalkozó által képzésre fordított igazolt kiadás, mint jellemzően előforduló költség, ha

- más magánszemély képzése érdekében merült fel, az azzal összefüggésben megfizetett közteherrel együtt;
- a saját – a vállalkozási tevékenység folytatásához szükséges – szakismeretének megszerzése érdekében merült fel, ide nem értve az iskolarendszerű képzéssel összefüggő kiadást.
[Szja-tv. 11. számú mellékletének I/27. pontja.]

13.14. Fejlesztési tartalék – átmeneti rendelkezés

A 2008-as és azt megelőző adóévek vállalkozói bevételét csökkentő nyilvántartott fejlesztési tartalék a nyilvántartásból – ha annak törvényi feltételei fennállnak – a nyilvántartásba vétel évét követő ötödik adóév végéig vezethető ki, azzal, hogy ahol az Szja-tv. 49/B. §-a (16) bekezdésének rendelkezése három, illetve harmadik évet említ, ott öt, illetve ötödik adóévet, továbbá ahol negyedik adóévet említ, ott hatodik évet kell érteni.

13.15. Családi pótlék címén megszerzett bevételből egyéb jövedelem [Szja-tv. 28. §-ának (18) bekezdése]

Első ízben a 2009. szeptember hónapra elszámolt kifizetések adóelőleg alapjának meghatározásánál kell figyelembe venni.

14. Hatályát veszítő rendelkezések (máshol nem említettek)

A késedelmes teljesítéshez kapcsolódó kamat az adó szempontjából annak az összegnek a sorsát osztja, amellyel összefüggésben kifizették. [Szja-tv. 6. §-ának (2) bekezdése.]

A jövedelem kiszámításánál nem kell figyelembe venni tételek közül a képzés kifizető által átvállalt költséggel kapcsolatos rendelkezést. [Szja-tv. 7. § -a (1) bekezdésének p) pontja.]

A tételes költségelszámolást alkalmazó **mezőgazdasági őstermelő** az e tevékenységéből származó bevételét nem csökkentheti az ezen tevékenységéhez kapcsolódó iparüzési adóval. [Szja-tv. 21. §-ának b) pontja.]

Feltétel nélkül nem önálló tevékenység a társas vállalkozás magánszemély tagjának **személyes közreműködése**. [Szja-tv. 24. §-a (1) bekezdésének c) pontja.]

Külföldi kiküldetés címén származó bevételből levonható részre vonatkozó rendelkezéseket törölték. [Szja-tv. 28. §-ának (2)-(4) bekezdése.] Kapcsolódóan törölték az Szja-tv. 83. §-ának (4) bekezdését.

Az Szja-tv. 3. számú mellékletének II. Igazolás nélkül elszámolható költségek fejezete **kiegészült** a következő 7. ponttal:

A külföldi kiküldetéshez (külszolgálat) kapcsolódó költségekről szóló kormányrendelet szerint naponta elszámolható összeg a nemzetközi közúti áru fuvarozásban és személyszállításban gépkocsivezetőként és árukísérőként foglalkoztatott, külföldi kiküldetés (külszolgálat) címén bevételt szerző magánszemélynél – kizárólag az e tevékenysége tekintetében – feltéve, hogy az említett kormányrendeletben foglaltak alapján kizárólag a gépjármű külföldön történő üzemeltetéséhez közvetlenül kapcsolódó és számlával, más bizonylattal igazolt költségek elszámolására jogosult, és ezt az elszámolási módszert alkalmazza.

A **vállalkozói bevétel** nem csökkenthető a megfizetett helyi iparűzési adóval, a szabadalom, a használati és formatervezési minta oltalom magyarországi megszerzése és fenntartása kiadásával. [Szja-tv. 49/B. §-a (6) bekezdésének e) és h) pontja.]

Máshol és másként került szabályozásra az **átalányadó összegének megállapítása**. Ezért az Szja-tv. 55. §-át törölték.

A **kamatkedvezmény**ből származó jövedelem szabályainak egyszerűsítése céljából a munkaviszonyban kapott kamatkedvezményre is az általános szabályok az irányadók. A kamatkedvezmény nem munkaviszonyos jövedelem lesz, hanem a munkáltatót terheli az 54 százalékos adófizetési kötelezettség. [Törölték az Szja-tv. 72. §-ának (3) bekezdése.]

II. Társadalombiztosításról szóló törvény módosítása a 2009. évi LXXVII. törvény alapján

Tbj.tv.: az 1997. évi LXXX. törvény

Hatályba lép: 2010. január 1-jén valamennyi módosuló előírás. Főszabályként – a 4. pontban említett kivétellel – a 2010. január 1-jétől megszerzett jövedelmekre és keletkezett járulékfizetési kötelezettségekre kell alkalmazni.

1. Foglalkoztató, mint kincstár [Tbj. tv. 4. §-a a) pontjának 6. alpontja]

A pontosított meghatározás szerint: foglalkoztató a kincstár számfejtési körében a helyi önkormányzatok nettó finanszírozásának hatálya alá tartozó munkáltatók esetében a járulék megállapításával, bevallásával, megfizetésével, a nyilvántartással és adatszolgáltatással, valamint a biztosítottak bejelentésével összefüggő, a Tbj. tv.-ben és az Art.-ben előírt kötelezettségek tekintetében a kincstár.

2. Megbízási jogviszony, munkaviszony [Tbj. tv. 4. §-ának h) pontja]

A megbízott helyébe lépő értelmező rendelkezés szerint: megbízási jogviszony, munkaviszony a magyar jog hatálya alá tartozó megbízási jogviszony és munkaviszony, továbbá a külföldi jog hatálya alá tartozó olyan megbízási jogviszony és munkaviszony, amely alapján a munkát a Magyar Köztársaság területén végzik.

3. Tevékenység piaci értéke [Tbj. tv. 4. §-ának új q) pontja]

Tevékenység piaci értéke a természetes személy főtevékenységére jellemző, a piaci viszonyoknak megfelelő díjazás.

4. Járulékfizetésre vonatkozó általános szabályok [Tbj. tv. 18. §-a (1) bekezdésének a) és b) pontja, továbbá 19. §-ának (1) és (3) bekezdése]

A társadalombiztosítási ellátások és a munkaerő-piaci célok fedezetére

– a biztosított, illetve a foglalkoztató és a biztosított egyéni vállalkozó által fizetett járulékok köre nem, csak elnevezésük változik.

A foglalkoztató és a biztosított egyéni vállalkozó által fizetendő **társadalombiztosítási járulék** mértéke 27 százalék, ebből

- nyugdíjbiztosítási járulék 24 százalék,
- az egészségbiztosítási és munkaerő-piaci járulék 3 százalék. Ez utóbbin belül:
 - a természetbeni egészségbiztosítási járulék 1,5 százalék,
 - a pénzbeli egészségbiztosítási járulék 0,5 százalék,
 - a munkaerő-piaci járulék 1 százalék.

Ezt a rendelkezést a 2010. január 1-jétől megszerzett jövedelmekre és keletkezett járulékfizetési kötelezettségekre kell alkalmazni azzal, hogy a 2010. január 10-éig megszerzett jövedelmekre a 2009. december 31-én hatályos rendelkezéseket kell alkalmazni.

5. Az egészségbiztosítási és munkaerő-piaci járulék, nyugdíjjárulék [Tbj.tv. 24. §-ának (1) bekezdése]

Az előző pontban leírtak technikai átvezetése.

6. Járulékfizetésre vonatkozó különös szabályok [Tbj.tv. új 25/A §-a]

Nem fizet munkaerő-piaci járulékot

- a) a Tbj. tv. 5. §-a szerinti biztosítottak közül
- a szövetkezet tagja, ha a szövetkezet tevékenységében munkaviszony, vállalkozási vagy megbízási jogviszony keretében személyesen közreműködik, ide nem értve az iskolaszövetkezetnek nem minősülő szövetkezet tevékenységében munkaviszony keretében közreműködő szövetkezeti tagot;
 - a tanulószerveződés alapján szakképző iskolai tanulmányokat folytató tanuló;
 - az álláskereső támogatásban részesülő személy;
 - a díjazás ellenében munkavégzésre irányuló egyéb jogviszony keretében személyesen munkát végző személy, amennyiben az a tevékenységéből származó, tárgyhavi járulékalapot képező jövedelme eléri a minimálbér 30 százalékát, illetve naptári napokra annak harmincad részét;
 - az egyházi szolgálatot teljesítő egyházi személy, szerzetesrend tagja, kivéve a saját jogú nyugdíjast;
 - a mezőgazdasági őstermelő (ha nem tartozik a kivételek közé), ha a reá irányadó nyugdíjkorhatárig hátralévő idő és a már megszerzett szolgálati idő együttesen legalább 20 év.

Munkavégzésre irányuló egyéb jogviszony keretében munkát végző személynek kell tekinteni azt is, aki alapítvány, társadalmi szervezet, társasházközösség, kamara, gazdálkodó szervezet stb. választott tisztségviselője, szövetkezet vezető tisztségviselője, továbbá az MRP szervezeteinek, az önkéntes kölcsönös biztosítópénztárak, a magánnyugdíjpénztárak választott tisztségviselője, a helyi (települési önkormányzat választott képviselője, társadalmi megbízatású polgármester, amennyiben a járulékalapot képező jövedelemnek minősülő tiszteletdíja (díjazása) eléri a minimálbér 30 százalékát, illetve naptári napokra annak harmincad részét.

Nem fizet munkaerő-piaci járulékot

- b) az egyéni és társas vállalkozó, aki közép- vagy felsőfokú oktatási intézményben nappali rendszerű oktatás keretében tanulmányokat folytat, vagy a vállalkozási tevékenysége mellett munkaviszonnyal is rendelkezik,
- c) az a foglalkoztatott, egyéni és társas vállalkozó, aki **saját jogú nyugdíjas** vagy a társadalombiztosítási nyugellátásról szóló jogszabályban meghatározott reá irányadó öregségi nyugdíjkorhatárt betöltötte.

7. Társas vállalkozás és társas vállalkozó járulékfizetése [Tbj.tv. 27. §-ának (1) és (4) bekezdése]

A minimálbér kétszereséhez kötött járulékfizetési alsó határt felváltja a tevékenység piaci értékéhez igazodó új alsó határ.

Ezért a hivatkozott jogszabályi helyeken a

- „legalább a minimálbér kétszerese után” szövegrész helyébe a
- „legalább a társas vállalkozó tevékenységének piaci értéke után” szövegrész lép.

8. Egyéni vállalkozó járulékfizetése [Tbj.tv. 29. §-ának (1) és (6) bekezdése]

A minimálbér kétszereséhez kötött járulékfizetési alsó határt felváltja a tevékenység piaci értékéhez igazodó új alsó határ. Ezért a hivatkozott jogszabályi helyeken a

- „legalább a minimálbér kétszerese után” szövegrész lép.
- „legalább a tevékenység piaci értéke után” szövegrész lép.

9. Evás biztosított egyéni vállalkozó [Tbj.tv. 29/A. §-ának (1) bekezdése]

A minimálbér kétszereséhez kötött járulékfizetési alsó határt itt is felváltja a tevékenység piaci értékéhez igazodó új alsó határ. Ezért a hivatkozott jogszabályi helyen a

- „minimálbér kétszerese után” szövegrész helyébe a
- „tevékenység piaci értéke után” szövegrész lép.

10. A befizetések elszámolása [Tbj.tv. új 53/A. §-a]

A befizetett egészségbiztosítási és munkaerő-piaci járulékból az állami adóhatóság 76,19 százalékot az Egészségbiztosítási Alapba, 23,81 százalékot a Munkaerőpiaci Alapnak utal át.

11. Képviselő [Tbj.tv. új 56/B §-a]

A kincstár számfejtési körébe tartozó központi költségvetési szervek képviselőjeként a kincstár teljesíti a járulék megállapításával, megfizetésével, bevallásával, a nyilvántartással és adatszolgáltatással, valamint a biztosítottak bejelentésével összefüggő, a Tbj. tv.-ben és az Art.-ben előírt kötelezettségeket.

12. Kisebb pontosítások

A **járulékalapot képező jövedelem** értelmező rendelkezésében [Tbj.tv. 4. §-ának k) pontja]

- a „bevételek azon része, amelyet az adóelőleg számításánál jövedelemként kell figyelembe venni” szövegrész helyébe
- €a „bevételekből az adóelőleg-alap számításánál figyelembe vett jövedelem” szövegrész lép.

Több helyen [Tbj.tv. 4. §-ának l) pontjában, 21. §-ában, 27. §-ának (2) bekezdésében, 47. §-ának (3) bekezdésében]

- az „egészségbiztosítási járulék” szövegrész helyébe
- az „egészségbiztosítási és munkaerő-piaci járulék” szövegrész lép.

Több helyen [Tbj.tv. 27. §-ának (2) bekezdésében, 29. §-ának (3)-(4) bekezdésében, 30. §-ának (1) bekezdésében, 31. §-ának (1) bekezdésében, 50. §-ának (1) és (5) bekezdésében]

- az „egészségbiztosítási járulékot” szövegrész helyébe
- az „egészségbiztosítási és munkaerő-piaci járulékot” szövegrész lép.

A Tbj. tv. 29. §-ának (7) bekezdésében, 41. §-ának (1) bekezdésében

- az „egészségbiztosítási és” szövegrész helyébe
- az „egészségbiztosítási és munkaerő-piaci, valamint” szövegrész lép.

A Tbj.tv. 29. §-ának (7) bekezdésében, 31. §-ának (4) bekezdésében, 37. §-ának (1) bekezdésében

- az „átalányadó alapját képező” szövegrész helyébe
- az „átalányban megállapított” szövegrész lép.

A **mezőgazdasági őstermelő járulék fizetése** [Tbj.tv. 30/A. §-ának (1) bekezdésében, 50. §-ának (4) bekezdésében]

- „a társadalombiztosítási járulékot, az egészségbiztosítási járulékot és” szövegrész helyébe
- „a 19. § (1) bekezdésében meghatározott nyugdíjbiztosítási, természetbeni és pénzbeli egészségbiztosítási járulékot, a 19. § (3) bekezdésében meghatározott természetbeni és pénzbeli egészségbiztosítási járulékot, valamint” szövegrész lép (fizeti meg a minimálbérnek megfelelő összeg után).

A Tbj. tv. 31. §-ának (4) bekezdésében

- „az egészségbiztosítási és” szövegrész helyébe
- „a természetbeni egészségbiztosítási járulék, a b) pontban említett vállalkozó esetén a természetbeni és pénzbeli egészségbiztosítási járulék, valamint” szövegrész lép.

A Tbj.tv. 31. §-a (3)-(4) bekezdésének alkalmazásánál heti 36 órás foglalkoztatásnak kell tekinteni azt a munkaviszonyt is, amelyben a munkáltató a válság megoldására indított program keretében, munkaidő-szervezési intézkedéssel csökkentett munkaidőben – átlagosan legalább heti 20 órában – foglalkoztatott munkavállalóra tekintettel munkahely megőrző támogatásban részesül.

A Tbj. tv. 31. §-ának (6) bekezdésében

- a „minimálbér kétszerese” szövegrész helyébe
- €a „tevékenység piaci értéke” szövegrész lép.

A Tbj.tv. 50. §-ának (2) és (3) bekezdésében

- az „egészségbiztosítási járulékot és” szövegrész helyébe
- az „egészségbiztosítási és munkaerő-piaci járulékot, valamint” szövegrész lép.

A Tbj. tv. 50.§-ának (6) bekezdésében

- az „egészségbiztosítási járulékról és” szövegrész helyébe
- az „egészségbiztosítási és munkaerő-piaci járulékról, valamint” szövegrész lép.

Hatályát veszti

- a foglalkoztatók közül az illetményszámfejtő hely [Tbj.tv. 4. §-a a) pontjának 8. alpontja];
- a járulékalapot képező jövedelemből „a felszolgálati díj, a vendéglátó üzlet felszolgálójaként a fogyasztótól közvetlenül kapott borralaló (a továbbiakban: borralaló)” szövegrész [Tbj.tv. 4. §-a h) pontjának 1. alpontja];
- a járulékalapot nem képező jövedelmek közül a különböző pénztárakba befizetett díjak [Tbj.tv. 21. §-ának b) pontja];
- a felszolgálati díj, a borralaló utáni járulék [Tbj.tv. 26. §-ának (7) bekezdése].

III. Egészségügyi hozzájárulásról szóló törvény módosítása a 2009. évi LXXVII. törvény alapján

Eho.tv.: az 1998. évi LXVI. törvény

Hatálybalép: 2010. január 1-jén valamennyi módosítás. A módosító rendelkezéseket a 2010. január 1-jétől megszerzett jövedelmekre és keletkezett hozzájárulás-fizetési kötelezettségekre kell alkalmazni.

1. Százalékos mértékű egészségügyi hozzájárulás [Eho.tv. 3. §-ának (1)-(2) bekezdése]

A kifizető, kifizető hiányában a jövedelmet szerző magánszemély **27 százalékos mértékű** (11 százalék helyett) egészségügyi hozzájárulást fizet az adóévben kifizetett, juttatott, az Sza-tv. szerinti

– összevont adóalapba tartozó jövedelemnél

- = az adóelőleg-alap számításnál figyelembe vett jövedelem,
- = vállalkozói kivét és kivétkiegészítés együttes összegének, illetve a személyes közreműködői díj és a személyes közreműködői díj-kiegészítés együttes összegének, de legfeljebb a vállalkozóra irányadó, Tbj.tv.-ben meghatározott tevékenység piaci értéke tárgyévi összegének a vállalkozói jogviszonyra tekintettel

a tárgyévre bevallott társadalombiztosítási járulék alapját meghaladó része;

– külön adózó jövedelmek közül

- = a természetbeni juttatások adóalapként meghatározott értéke,
- = kamatkedvezményből származó jövedelem,
- = az egyösszegű járadékmegváltások,
- = kisösszegű kifizetések

után.

Több társas vállalkozásban is személyesen közreműködő tag esetén járulékalapként annál a társas vállalkozásnál bevallott járulékalapot kell figyelembe venni, amelynél a személyes közreműködői díj-kiegészítést meg kell állapítani.

A felsorolt jövedelmek után az egészségügyi hozzájárulást nem pénzbeli juttatás esetén is meg kell fizetni.

2. Osztalék utáni egészségügyi hozzájárulás [Eho. tv. 3. §-ának új (4) és (6) bekezdése]

Az Eva-tv. hatálya alá nem tartozó, a Tbj.tv. szerinti **társas vállalkozás** 27 százalékos mértékű egészségügyi hozzájárulást fizet a számviteli törvény szerinti beszámolójában kimutatott mérleg szerinti eredménynek a tevékenységében személyesen közreműködő tag részesedésére jutó azon része után, amelyet a számviteli törvény előírásai alapján **osztalékként**, részesedésként **meg lehetett volna állapítani**, de legfeljebb a Tbj. tv.-ben meghatározott tevékenység piaci értékének azon része után, amely meghaladja a vállalkozói jogviszonyra tekintettel bevallott társadalombiztosítási járulékalap és az előző pontban

meghatározott egészségügyi hozzájárulási alap együttes összegét. Ezt a rendelkezést első alkalommal a vállalkozás 2010. üzleti év mérleg szerinti eredménye alapján kell alkalmazni, a fizetési és a bevallási kötelezettséget a beszámoló közzétételére előírt határidőt követő hónap 12-éig kell teljesíteni.

Mentesül az egészségügyi hozzájárulási kötelezettség alól a személyes közreműködői díj-kiegészítés azon része, amelynek megfelelő összeg után a megelőző adóév(ek)ben az előző bekezdés szerint egészségügyi hozzájárulás-fizetés történt.

3. Nem kell százalékos mértékű egészségügyi hozzájárulást fizetni [Eho.tv. 5. §-a (1) bekezdésének d) pontja és e) pontja, új (2) bekezdése]

Nem kell egészségügyi hozzájárulást fizetni a módosítás szerint

- az önkéntes kölcsönös biztosítópénztár által a magánszemély javára jóváírt támogatói adomány után,
- az Önkéntes Kölcsönös Biztosító Pénzáraokról szóló 1993. évi XCVI. törvény 51/C. §-ában meghatározott szolgáltatás után.

Az Szja-tv. módosítása miatt az egyéb befizetések adóztatása más módon történik.

A kiegészítő rendelkezés szerint a kifizetőt és a bérbeadó természetes személyt nem terheli egészségügyi hozzájárulás-fizetési kötelezettség az ingatlanbérbeadásból származó jövedelem után, ha a bérbeadó bérleti díjból származó bevételére az önálló tevékenységből származó jövedelemre irányadó szabályokat alkalmazza.

4. Hatályát veszti [Eho.tv. 4. §-ának (5) bekezdése]

A költségkülönbözlet utáni egészségügyi hozzájárulás-fizetési kötelezettség.

**IV. A foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról
szóló törvény módosítása
a 2009. évi LXXVII. törvény alapján**

Flt.: 1991.évi IV. törvény

Hatályba lép: 2010. január 1-jén valamennyi módosítás.

1. Álláskeresési járadék

Álláskeresési járadék illeti meg [Flt. 25. §-a (1) bekezdésének b) pontja és (2) bekezdésének a) pontja]

A módosítás szerint álláskeresési járadék illeti meg azt, aki álláskeresővé válását megelőző négy éven belül legalább 365 nap jogosultsági idővel (a korábban: munkaviszonya helyett) rendelkezik.

Munkavállalás esetén a felajánlott munkahely akkor megfelelő – az eddigieken túlmenően –, ha az álláskereső utoljára legalább hat hónapig ellátott egyéni, illetve társas vállalkozói tevékenység képzettségi szintjének megfelel.

Jogosultsági idő [Flt. 27. §-a (1) bekezdésének felvezető szövege, (2) bekezdése]

Az álláskeresési járadék folyósításának időtartamát annak az időtartamnak az alapulvételével kell megállapítani, amely alatt az álláskereső az álláskeresővé válást megelőző négy év alatt

– munkaviszonyban töltött, vagy

– egyéni, illetve társas vállalkozói tevékenységet folytatott, feltéve, hogy vállalkozói tevékenysége alatt járulékfizetési kötelezettségének eleget tett.

Az álláskeresési járadék folyósítási idejének kiszámítása során öt nap jogosultsági idő egy nap járadékfolyósítási időnek felel meg. (Töredéknap esetén a kerekítés szabályait kell alkalmazni.)

Munkaviszonyban töltött idő helyett jogosultsági időt kell érteni.

Álláskeresési járadék mértéke [Flt. 26. §-a]

A módosítás eredményeként lényegesen változik az előírás.

Az álláskeresési járadék összegét az álláskeresőnek az álláskeresővé válását megelőző négy naptári negyedévben elért, a Tbj.tv. 19. §-ának (3) bekezdésében meghatározott munkaerő-piaci járulékalap (korábban:átlagkereset) havi átlagos összegének alapulvételével kell kiszámítani.

Ha az álláskereső – ezen időszak alatt – több munkaadóval állt munkaviszonyban, az álláskeresési járadék összegét valamennyi munkaadónál elért járulékalap alapulvételével kell kiszámítani.

Megelőző négy naptári negyedévi járulékalap hiányában a járadék számításának alapja a négy naptári negyedévnél rövidebb időszakban elért járulékalap havi átlagos összege, de legfeljebb az álláskeresővé válást megelőző év utolsó napján érvényes kötelező legkisebb munkabér havi összege.

Az egy napra járó álláskeresési járadék számításának alapja az előbbieket szerint meghatározott összeg harmincad része.

Igazolás a munkaerő-piacijárulékról [Flt. új 36/B. §-a]

Az állami adóhatóság az ellátásra való jogosultság igazolása céljából kérelemre igazolást ad ki az egyéni és társas vállalkozó részére a munkaerő-piaci járulék alapjáról és a járulék befizetéséről, megjelölve a járulékfizetési kötelezettség alól mentes időszakokat is.

2. A Munkaerőpiaci Alap bevétele

a munkaadói, a munkavállalói, a vállalkozói járulék helyett a Tbj. tv.-ben meghatározott munkaerő-piaci járulék.

3. A rehabilitációs hozzájárulás

– mértéke 964.500 Ft/fő/év (ötszöröse a 2009. évinek), 2010. január 1-jétől.

A rehabilitációs hozzájárulás fizetésének az Flt.-ben nem szabályozott kérdéseiben az Art. rendelkezéseit megfelelően alkalmazni kell.

A rehabilitációs hozzájárulást az állami adóhatóság naponta utalja át a Munkaerőpiaci Alap javára.

4. Hatályát veszti

– a munkaadói, a munkavállalói, a vállalkozói járulékra,
– a vállalkozói járadékra, annak a folyósítására
– a rehabilitációs hozzájárulás korrekciójára,
– a munkaadói, a munkavállalói járulék, a rehabilitációs hozzájárulás fizetési kötelezettség teljesítésére vonatkozó rendelkezések.

5. Pontosítások

- „munkaadói, munkavállalói” helyett „munkaerő-piaci”;
- „munkaviszony” helyett „jogosultsági idő”;
- „munkanélküli ellátás, valamint vállalkozói járadék” helyett „járadék és segély” értendő több helyen.

6. Átmeneti rendelkezések

Az Flt. módosított, illetve új rendelkezéseit a 2009. december 31-ét követően benyújtott kérelmekre kell alkalmazni azzal, hogy a 2010. január 1-jét megelőzően szerzett jogosultsági időket és járulékalapot képező jövedelmeket figyelembe kell venni a 2009. december 31-ét követően megállapításra kerülő ellátásokra való jogosultság elbírálásánál és az ellátás összegének megállapításánál.

A 2010. január 1-jét megelőzően benyújtott kérelmek alapján a 2009. december 31-ét követően megállapított ellátások tekintetében a kérelem benyújtásakor hatályos szabályokat kell alkalmazni.

A 2009. december 31-ét követően benyújtott kérelmek esetén az állami adóhatóság igazolást ad ki a 2010. január 1-jét megelőző időszakra vonatkozó vállalkozói járulékalapról és járulék befizetéséről.

A 2010. január 1-jét megelőzően megállapított és 2009. december 31-ét követően is folyósított, vagy továbbfolyósításra kerülő ellátások tekintetében az Flt.-nek az ellátás megállapításakor hatályos rendelkezéseit kell továbbra is alkalmazni.

A hatálybalépést megelőzően megállapított és 2009. december 31-ét követően még folyósított vállalkozói járadék kifizetése a szolidaritási alaprész terhére történik.

V. A számviteli törvény módosítása a 2009. évi LXXVII. törvény alapján

Szt.: 2000. évi C. törvény

1. Kapcsolt fél [Szt. 3. §-a (2) bekezdésének 8. pontja.]

Az egyes nemzetközi számviteli standardok elfogadásáról szóló korábbi rendeletek egységes szerkezetben kiadásra kerültek egy új [az 1126/2008/EK] rendelettel. Ennek átvezetését tartalmazza a módosítás.

2. Devizában készült beszámoló [Szt. 20. §-ának (2)-(5) bekezdése]

A kiegészítő módosítás [(4) bekezdés] bármely vállalkozó részére lehetővé teszi, hogy saját döntésétől függően, külön feltételek nélkül, számviteli nyilvántartási, valamint éves beszámolókészítési kötelezettségét euróban teljesítse, ha az erre vonatkozó döntését a számviteli politikájában az üzleti év első napját megelőzően rögzítette és a létesítő okirata szerinti devizaként az eurót jelölte meg (ennek megfelelően a létesítő okiratot módosította).

A vállalkozó ezen döntését legkorábban a döntést követő ötödik üzleti évre vonatkozóan változtathatja meg (térhet vissza a forintban történő könyvvizetésre és beszámolókészítésre), amennyiben a számviteli politikáját és a létesítő okiratát ennek megfelelően módosítja.

Továbbra is fennmarad az az előírás, mely szerint (nem forintban, nem euróban, hanem) harmadik devizában való könyvvizetés és beszámolókészítés csak akkor választható, ha a vállalkozó pénzügyi eszközeinek és pénzügyi kötelezettségeinek, valamint bevételeinek és költségeinek/ráfordításainak több mint a 25 százaléka az adott devizában merül fel a tárgyévben és merült fel az azt megelőző évben.

Kapcsolódóan módosul

– az Szt. 120. §-ának (8) bekezdésében, 123. §-ának (11) bekezdésében,

– az Szt. 145. §-ának (1), (2) és (6) bekezdésében

a 20. § (3)-(4), illetve (4) bekezdésére hivatkozás a 20. § (3)-(5), illetve (4)-(5) bekezdésre.

3. Nem számlázott, utólag adott/kapott engedmény [Szt. 77. §-ának új (7), 81. §-ának új (5) bekezdése]

A kialakult üzleti gyakorlat figyelembevételével megváltozik a szerződésen alapuló – konkrét termékhez, anyaghoz, áruhoz, szolgáltatásnyújtáshoz közvetve kapcsolódó, nem számlázott – utólag adott/kapott (járó) engedmény szerződés szerinti összegének elszámolása. A jövőben ezen tételeket az általános szabályok szerint kell elszámolni mind a bevételek, mind a ráfordítások, illetve a követelések, a kötelezettségek között. Az elszámolásnak nem lesz feltétele az engedmény összegének pénzügyi teljesítése.

A kiegészítő rendelkezés alapján:

– az üzleti évhez kapcsolódó, az előbbieket szerint utólag kapott (járó) engedmény szerződés szerinti összegét egyéb bevételként,

– az üzleti évhez kapcsolódó, az előbbieket szerint utólag adott (fizetendő) engedmény szerződés szerinti összegét egyéb ráfordításként

kell kimutatni.

A megváltozott előíráshoz kapcsolódóan módosul az Szt. 29. §-ának (6) és 43. §-ának (1) bekezdése.

A módosítás szerint:

– egyéb követelésként kell kimutatni – a megváltozott előírásnak megfelelő – utólag kapott (járó) engedmény miatti követelés összegét,

– egyéb rövid lejáratú kötelezettséggént pedig – a megváltozott előírásnak megfelelő – utólag adott engedmény miatti kötelezettség összegét,

akkor, amikor annak összegszerűsége írásban megállapításra került.

Kapcsolódóan hatályát veszti az Szt. 77. §-a (2) bekezdésének f) pontja, 81. §-a (2) bekezdésének g) pontja.

4. Eredménytartalék növekedése [Szt. 37. §-a (1) bekezdésének c) pontja]

A Gt. vonatkozó előírásaival összhangban pontosítás: az eredménytartalék növekedéseként kell kimutatni a veszteség miatti negatív eredménytartalék ellentételezésére felhasznált lekötött tartalékot is a tőketartalékon túlmenően.

5. Devizaárfolyamok használata [Szt. 60. §-ának új (10) bekezdése]

A pénzügyi-gazdasági válság következtében a hitelintézetek árfolyamjegyzési gyakorlata megváltozott, a devizapiac folyamatos követése (és ezzel a kockázatok mérséklése) érdekében esetenként a napon belül többször is módosítják az árfolyamokat.

A kiegészítő rendelkezés szerint, amennyiben a választott hitelintézet az adott napon belül többször is jegyez árfolyamot, ez esetben a devizában fennálló tételek elszámolásakor az adott napi utolsó jegyzett árfolyamot kell figyelembe venni.

6. Hatályba lép: 2010. január 1-jén. Rendelkezéseit először a 2010. évben induló üzleti évről készített beszámolóra kell alkalmazni. A rendelkezések – a 2. és a 7. pontban foglaltak kivételével – a 2009. évben induló üzleti évről készített beszámolóra is alkalmazhatók.

7. Kisebb pontosítások (csak 2010-től)

– az Szt. 118. §-ának (3) bekezdésében: „éves beszámolóját” helyett „beszámolóját”;

– az Szt. 151. §-a bekezdésében: „az 10 millió” helyett „a 10 millió”;

– az Szt. 151. §-ának (10) bekezdésében: „neve, címe” helyett „neve, születési neve, nyilvántartásban szereplő címe”.

8. Kisebb egyéb pontosítások

– az Szt. 38. §-a (3) bekezdésének a) pontjában: „visszavásárlási (megszerzési)” helyett „könyv szerinti”;

– az Szt. 25. §-ának (9) bekezdésében, 26. §-ának (8) bekezdésében, 28. §-ának (4) bekezdésében, 66. §-ának (1) bekezdésében: „átutalt” helyett „átutalt (megfizetett, kiegyenlített);

– az Szt. 63. §-ának (1) és (3) bekezdésében: „átutalt (fizetett)” helyett „átutalt (megfizetett, kiegyenlített)”.

9. Hatályát veszti:

- az Szt. 141. §-ának (6) bekezdése (a jegyzett tőke részét képező eszközök elkülönítése a végleges vagyoneleltárban);
- az Szt. 84. §-a (3) bekezdésének b) pontjában, 85. §-a (2) bekezdésének c) pontjában „a befektetési alapnak történő” szövegrész;
- az Szt. 86. §-a (7) bekezdésének d) pontjában a „86. §” szövegrész;
- az Szt. 177. §-ának (11) bekezdésében az „(1)-(2) bekezdés” szövegrész.

VI. Társasági adótörvény módosítása a 2009. évi LXXVII. törvény alapján

Tao.tv.: 1996. évi LXXXI. törvény

1. A társasági adó alanya [Tao.tv. 2. §-ának (4) bekezdése]

Hatálybalép: 2010. január 1-jén.

A módosítás újrafogalmazza a külföldi adóalanyokat. Ez szerint a külföldi vállalkozó mellett adóalany lesz a külföldi szervezet és az ingatlannal rendelkező társaság külföldi tagja is.

Külföldi szervezetnek a külföldi személy (a külföldi jogszabályok alapján létrejött jogi személy, jogi személyiséggel nem rendelkező társas cég, személyi egyesülés, egyéb szervezet) és a belföldi jogszabály alapján létrejött, de az üzletvezetés helye alapján külföldi illetőséggel rendelkező személy tekinthető akkor, ha

- a külföldi székhelye, illetősége szerinti állammal Magyarország nem kötött egyezményt a kettős adóztatás elkerülésére,
- magánszemélynek nem minősülő belföldi személy kamatot, jogdíjat vagy szolgáltatásnyújtás esetén ellenértéket fizet, juttat számára.

Ingatlannal rendelkező társaság tagja ugyancsak a külföldi személy és az üzletvezetés helye alapján külföldi illetőségűnek minősülő nem magánszemély, ha olyan társaságban rendelkezik részesedéssel, amely társaság belföldön lévő ingatlannal rendelkezik és ezen meglévő részesedésének elidegenítése vagy kivonása révén szerez jövedelmet.

2. Módosuló és új fogalmak [Tao. tv. 4. §-ának 4/a., 5., 10/a., 11., 18/a., 23., 26. pontjai]

Hatálybalép. 2010. január 1-jével, a 2.1. és a 2.7. pont kivételével, azok 2009. július 9-én.

2.1. Behajthatatlan követelés [4/a. pont]

A számviteli törvényben meghatározottak mellett ilyennek tekintendő azon követeléseknek a 20 százaléka is, amelyet a fizetési határidőt követő 365 napon belül nem egyenlített ki, de még nem évült el, illetve érvényesíthető bíróság előtt.

2.2. Bejelentett részesedés [5. pont]

Bővült a fogalom azzal, hogy minden – a 30 százalékot meghaladó – további megszerzett részesedés is bejelenthető, amelynek az a feltétele, hogy az adózó a legalább 30 százalékos mértékű részesedését bejelentette az adóhatósághoz.

2.3. Elismert tőzsde [10/a. pont]

Az ingatlannal rendelkező társaság fogalmának meghatározásához kapcsolódik az elismert tőzsde fogalma, amely azonos a 2007. évi CXXXVIII. törvény 4. §-ának 18. pontjában megfogalmazottakkal. Ez szerint elismert tőzsde a hatáskörrel rendelkező felügyeleti hatóság által elismert tőzsde, amely

- rendszeresen működik,

- működését, a kereskedési rendszerhez való hozzáférést, a tőzsdei bevezetést és a szerződéskötés feltételeit a székhelye szerinti állam hatáskörrel rendelkező felügyeleti hatósága által meghatározott vagy elfogadott előírások szabályozzák,
- olyan elszámolási rendszerrel rendelkeznek, amely szerint a határidős ügyletekre napi letét-elhelyezési követelmény vonatkozik és ez a székhely szerinti állam hatáskörrel rendelkező felügyeleti hatóságának értékelése szerint megfelelő biztonságot nyújt.

2.4. Ellenőrzött külföldi társaság [11. pont]

A módosítás szerint bármely államban működő társaság (akár EU-tagállam, akár az EGT tagja) lehet ellenőrzött külföldi társaság. Független a megítélés attól is, hogy az érintett állam és a Magyar Köztársaság kötött-e egyezményt a kettős adóztatás elkerülésére. Mindezt azonban csak akkor kell vizsgálni, ha

- a külföldi társaság adóéve napjainak többségében az Szja-tv. szerint belföldi illetőségű tényleges tulajdonos van,
- és a külföldi társaság által az adóévre fizetett (fizetendő) társasági adónak megfelelő adó és az adóalap százalékban kifejezett hányadosa nem éri el a 19 százalék kétharmadát vagy a külföldi társaság nulla vagy negatív adóalap miatt nem fizet a társasági adónak megfelelő adót, bár eredménye pozitív.

Valódi gazdasági jelenlétnek minősül a külföldi társaság és az adott államban lévő kapcsolt vállalkozásai által együttesen saját eszközzel és munkaviszonyban foglalkoztatott munkavállalókkal végzett termelő, feldolgozó, mezőgazdasági, szolgáltató, befektetői, valamint kereskedelmi tevékenység, ha az ebből származó bevételük eléri az összes bevételük legalább 50 százalékát. A valódi gazdasági jelenlétet az adózó köteles bizonyítani.

Nulla vagy negatív eredmény és adóalap esetén a külföldi állam által jogszabályban előírt társasági adónak megfelelő adómértékének kell elérnie a Tao. tv. 19. §-ának (1) bekezdésében előírt mérték (2010-ben 19 százalék) kétharmadát.

A külföldi társaság adóéve alatt a részesedéssel rendelkező adóévének utolsó napján vagy napjáig lezárult utolsó adóévet kell érteni.

E rendelkezéseket önállóan **alkalmazni kell** a külföldi társaság székhelyétől, illetőségétől eltérő államban lévő **telephelyére** is.

Tényleges tulajdonos az a magánszemély, aki a külföldi társaságban a szavazati jogok vagy a tulajdoni hányad legalább 25 százalékával vagy – a Ptk. rendelkezéseinek megfelelő alkalmazásával – meghatározó befolyással rendelkezik.

Nem minősül ellenőrzött külföldi társaságnak az a külföldi társaság, amelyben elismert tőzsdén jegyzett személy vagy kapcsolt vállalkozása részesedéssel rendelkezik.

2.5. Ingtatlannal rendelkező társaság [18/a. pont]

A fogalom a külföldi által birtokolt részesedésen elért nyereség adóztatásához szükséges.

Ilyen társaságnak minősül az az adózó, illetve az adózó belföldön fekvő ingatlannal rendelkező kapcsolt vállalkozásai, amennyiben

- az adózó adóévi beszámolójában, a kapcsolt vállalkozások beszámolóiban együttesen kimutatott eszközök piaci értékéből a belföldön fekvő ingatlan értéke több, mint 75 százalék,
- valamelyikük tagja (részvényese) az adóév legalább egy napján olyan államban rendelkezik külföldi illetőséggel, amellyel a Magyar Köztársaság nem kötött a kettős adóztatás elkerüléséről egyezményt vagy az egyezmény lehetővé teszi az árfolyamnyereség Magyarországon történő adóztatását.

Az illetőséget az adózó a tag (a részvényes) nyilatkozata alapján veszi figyelembe (ez az elismert tőzsdén jegyzett adózóra nem vonatkozik).

Az adózónak az ingatlan arányának megállapításához szükséges adatokról az adóévre vonatkozó társasági adóbevallás esedékességének napját követő 60 napon belül tájékoztatni kell valamennyi belföldön fekvő ingatlannal rendelkező kapcsolt vállalkozását.

2.6. Kapcsolt vállalkozás [23. pont]

A fogalom pontosításával harmadik személynek kell tekinteni azokat a közeli hozzátartozókat, akik az adózóban és más személyben többségi befolyással rendelkeznek. Kapcsolt vállalkozás továbbá az adózó és külföldi telephelye, valamint az adózó külföldi telephelye és az a személy, amely az adózóval a törvényben meghatározott viszonyban áll.

2.7. Nyilvántartott értékvesztés [26. pont]

Új fogalom, amelyet az egy éven túl lejárt követelésekkel összefüggésben tartalmaz a törvény. A nyilvántartott értékvesztés a követelésekre a számviteli előírások szerint elszámolt és az adózás előtti eredmény növekedéseként figyelembe vett értékvesztés, csökkentve az adóalapból levont értékvesztés számításba vett összegével [2.1. pont].

3. Társasági adó-kötelezettség [Tao. tv.5. §-ának új (9) bekezdése]

Hatálybalép: 2010. január 1-jén

A kiegészítés szerint az ingatlannal rendelkező társaság tagjának az adókötelezettsége az ingatlannal rendelkező társaságban lévő részesedése elidegenítésének, a jegyzett tőke tőkekivonás útján történő leszállításának napján keletkezik. Csak akkor kell a külföldi illetőségűnek adóalanyként bejelentkeznie, ha ez a tény bekövetkezik.

6. A társasági adóalap megállapítása [Tao. tv. 6. §-ának új (3) bekezdése]

Hatálybalép: 2010. január 1-jén.

A kiegészítés arra ad választ, hogy a törvényben hol található a külföldi szervezet és az ingatlannal rendelkező társaság tagja adóalapjának meghatározására vonatkozó előírás.

6.1. Külföldi szervezet adóalapja [Tao. tv. új 15. §-a]

A külföldi szervezet adóalapja a részére juttatott

- kamat (ideértve az értékpapír-kölcsönzés díját is) teljes összege, kivéve a Magyar Állam, az államháztartás alrendszerei vagy az MNB által fizetett kamatot, a hitelintézet által a nála elhelyezett betétre fizetett kamatot és a késedelmi kamatot,
- jogdíj teljes összege,
- szolgáltatási (üzletvezetés, üzletviteli tanácsadás, reklám, piac-, közvélemény kutatás, valamint máshová nem sorolt egyéb szakmai, tudományos, műszaki tevékenységből az üzleti ügynöki tevékenység) díj teljes összege.

A kamatot és a szolgáltatás díj ellenértékét a számviteli elszámolások alapján kell számításba venni, jogdíj esetén a Tao. tv. fogalom-meghatározását kell alapul venni. Az adóköteles jövedelmeket a juttató által kimutatott összegben kell figyelembe venni. Az adó megállapítására, megfizetésére vonatkozó rendelkezéseket az Art. tartalmazza.

6.2. Az ingatlannal rendelkező társaság tagjának adóalapja és az adózás mértéke [Tao. tv. új 15/A. §-a]

Az ingatlannal rendelkező társaság tagjának **adóalapja** a részesedés elidegenítésekor, illetve a társaság jegyzett tőkéjének leszállításakor

– **az ellenértéknek** az a részesedés szerzési értékével és a szerzéshez vagy a tartáshoz kapcsolódó igazolt kiadásokkal **csökkentett pozitív összege**.

Az ellenértéket és a szerzési értéket **forintra kell átszámítani**, ha az nem forintban kifejezett. Az átszámítást az MNB hivatalos, a szerződés megkötése napján érvényes devizaárfolyam alapulvételével kell elvégezni.

Jegyzett tőke leszállítása esetén a nem forintban kimutatott kötelezettséget, a tőkeleszállítás cégbejegyzése napján érvényes, az MNB hivatalos devizaárfolyama alapulvételével kell forintra átszámítani.

Elidegenítés az értékesítés, a nem pénzbeli hozzájárulásként történő juttatás, valamint a térítés nélküli átadás.

Ellenérték

– eladáskor a szerződés szerinti ellenérték, kapcsolt vállalkozás részére történő elidegenítéskor a szokásos piaci érték,

– nem pénzbeli hozzájárulásként történő rendelkezésre bocsátáskor a létesítő okirat szerinti szerződésben meghatározott érték (kapcsolt vállalkozás esetén a szokásos piaci érték),

– ellenérték nélküli átadáskor a piaci érték,

– jegyzett tőke kivonás útján történő leszállításakor a bevont részesedés névértéke fejében átvett (járó) eszközök értéke.

Szerzési érték a szerződés szerinti érték.

Az **adót** a Tao. tv. 19. §-ának (1) bekezdése szerinti mértékkel (19 százalék) kell megállapítani.

7. Az adózás előtti eredményt csökkenti [Tao. tv. 7. §-a (1) bekezdésének g)-gy); n); q); t); ty); z) pontjai, (7) bekezdése]

Hatálybalép: 2010. január 1-jével a 7.3. és 7.4. pontban foglaltak kivételével, azok 2009. július 9-én és ez utóbbiakat a 2009. adóévi adókötelezettségre alkalmazni kell.

7.1. Kapott (járó) osztalék és részesedés [g) pont]

A hatályos előírás kiegészült azzal, hogy az adóévben elszámolt bevétel – ellenőrzött külföldi társaság esetében – az adózás előtti eredmény növeléseként elszámolt és az adózás előtti eredmény csökkentéseként még figyelembe nem vett összeg.

7.2. Kivezetett részesedés [gy) pont]

A hatályos előírás kiegészült azzal, hogy az ellenőrzött külföldi társaságban lévő részesedés kivonásakor a kivezetett részesedés Tao. tv. szerint meghatározott értékét meghaladóan a kivezetés következtében az adóévben elszámolt bevétel, legfeljebb az adózás előtti eredmény növeléseként elszámolt és az adózás előtti eredmény csökkentéseként még figyelembe nem vett összeg.

7.3. Visszaírt értékvesztés [n) pont]

Az előírás annyiban változott, hogy a behajthatatlanná vált követelést a Tao. tv. a számviteli törvénynél tágabban értelmezi. [L. 2.7.pontot.]

7.4. Tulajdoni részesedésre visszaírt értékvesztés [új q) pont],

ha azt az adózó korábban adózás előtti eredményt növelő tételként vette számításba (a 2009-től hatályos előírások szerint), amelyet az erre vonatkozó adóbevallással és az azt alátámasztó kimutatásokkal igazol.

7.5. Kutatás, kísérleti fejlesztés költségei [t) pont]

A hatályos előírás annyiban módosult, hogy csak az adózó saját tevékenységi körében végzett alapkutatás, alkalmazott kutatás, kísérleti fejlesztés közvetlen költségei vehetők számításba. Nem vonható le az adóalapból a mások által végzett kutatás, kísérleti fejlesztés közvetlen költsége.

A K+F tevékenység meghatározásánál a számviteli törvényben szereplő fogalom mellett a Frascati Kézikönyv fogalom-meghatározására is tekintettel kell lenni [Tao. tv. 31. §-a (2) bekezdésének c) pontja].

7.6. Műemlék felújítás [új ty) pont]

Az adózás előtti eredményt csökkenti a műemlék, illetve a helyi egyedi védelem alatt álló épület, építmény értékét növelő felújítás költsége a tárgyi eszközt nyilvántartó adózónál.

Ez a kedvezmény annál az adózónál érvényesíthető, amelyik – vagyonkezelőként – a fogalomban szereplő műemlékeket köteles a könyveiben a hosszú lejáratú kötelezettségekkel szemben kimutatni.

7.7. Tartós adományozási szerződés alapján [z) pont]

A törvény módosítja a közhasznú, közcélú támogatásokhoz kapcsolódó korrekciós tételeket. Az adózás előtti eredménycsökkentés csak a kiemelkedően közhasznú szervezet részére adott támogatáshoz, illetve a tartós adományozási szerződés alapján nyújtott támogatáshoz kapcsolódik. Ezek mértéke

- a kiemelkedően közhasznú szervezet részére adott támogatásnál a támogatás 50 százaléka,
- tartós adományozási szerződés alapján nyújtott támogatásnál a támogatás 20 százaléka,

amelyek egyik esetben sem haladhatják meg a támogatást nyújtó adózó adózás előtti nyereségét.

Támogatás: az adóévben visszafizetési kötelezettség nélkül adott támogatás, juttatás, térítés nélkül átadott eszköz könyv szerinti értéke, térítés nélkül nyújtott szolgáltatás bekerülési értéke.

A csökkentés **feltétele**, hogy az adózó rendelkezzen a közhasznú szervezet, a kiemelkedően közhasznú szervezet által az adóalap megállapítása céljából kiállított igazolással, amely tartalmazza a kiállító és az adózó megnevezését, székhelyét, adószámát, a támogatás, juttatás összegét, célját, továbbá közhasznú szervezet, kiemelkedően közhasznú szervezet esetében a közhasznúsági fokozatot. [Ezt a módosított (7) bekezdés tartalmazza.]

7.8. Hatályát veszti 2010. január 1-jével az adózás előtti eredményt csökkentő tételek közül [7. § (1) bekezdéséből]

- bányászati, villamos energiaipari, környezetvédelmi céltartalék-képzés [c) pont],
- szabályozott piacon kötött ügylet nyeresége alapján történő adóalap-csökkentés [e) pont],
- kapcsolt vállalkozástól kapott (járt) kamat alapján a kedvezmény [k) pont]
- képzőművészeti alkotás beszerzéséhez kapcsolódó kedvezmény [l) pont],
- a kapott támogatás, térítés nélküli átvétel, átvállalt tartozás, elengedett kötelezettség miatti kedvezmény [ly) pont],
- üvegházhatású gázok kibocsátási egységének elidegenítésekor elért nyereség alapján történő adóalap-csökkentés [ny) pont],
- szabadalom, mintaoltalom költsége alapján kis- és középvállalkozásoknál érvényesíthető kedvezmény [sz) pont],
- a kis- és középvállalkozásokba történő befektetésen realizált árfolyamnyereség levonhatósága [w) pont],
- a helyi iparüzési adó adóalap-csökkentésként történő érvényesítése [x) pont].

Törölve továbbá [7. §]

- az (5)-(6) bekezdése a közhasznú adományozás miatti adóalap-csökkentés mértéke, feltételei (máshol és másként szabályozva, lásd a 7.7. pontot),
- a (8) bekezdése a kapott támogatások adóalapot csökkentőkénti figyelembe vételéről,
- a (16) bekezdése a kapott (járó) kamat számbavételéről,
- a (22) bekezdése a kortárs képző- és iparművészeti alkotásról.

7.9. Átmeneti rendelkezések

A 2009. december 31-éig beszerzett kortárs képző- és iparművészeti alkotás értékére alkalmazható a 2009. december 31-én hatályos előírás, mely szerint

- a kortárs képző- és iparművészeti alkotás beszerzési értéke a beszerzés adóévében és az azt követő négy adóévben egyenlő részletekben csökkenti az adózás előtti eredményt, ha az a naptári év első napján élő művész képző- és iparművészeti alkotás,
- ha a beszerzés évében az adózó ezt a rendelkezést alkalmazta.

A 2009. december 31-éig

- **elengedett kötelezettség, átvállalt tartozás** miatt az adóévben elszámolt bevételre,
 - **kapott támogatás, juttatás** miatt az adóévben elszámolt bevételre
- a 2009. december 31-én hatályos előírást alkalmazhatja, mely szerint
- csökkenti az adózás előtti eredményt a 7. § (8) bekezdésében előírt feltételek mellett,
 - utoljára azon adóévi adóalap utáni adó megállapításánál, amelynek utolsó napja 2012. évben van.

A pénzügyi vállalkozás a 2009. adóévről készített bevallásában és az azt követő 4 adóévről készített adóbevallásában, egyenlő részletekben – jogutód nélküli megszűnésekor a még figyelembe nem vett összeggel – **csökkentheti az adózás előtti eredményt** a 2008. december 31. napján a követelésre elszámolt értékvesztésnek az adózás előtti eredményt növelő tételként számításba vett, de az adózás előtti eredmény csökkentéseként még nem érvényesített összegével. Ezt a rendelkezést már a 2009. adóévi adókötelezettség meghatározása során alkalmazni kell.

Az adózó az adózás előtti eredményt – a 2009. december 31-én hatályos előírások szerint – csökkenti az **átruházott részesedésre** az adóévben elszámolt árfolyamnyereség

összegével, ha a 2009. december 31-éig megszerzett részesedést 2014. december 31-éig ruházza át.

A 2008. évi beszámolóban leköötött tartalékként kimutatott **fejlesztési tartalék feloldására** rendelkezésre álló időtartam – ha annak egyéb törvényi feltételei fennállnak – **hat adóév**. Ahol a Tao. tv. 7. §-a (15) bekezdésének rendelkezése négy adóévet említ, ott hat adóévet kell érteni.

7.10. Szövegpontosítás

A 7. § (14) bekezdésében az „(1) bekezdés e); k); ny) és s) pontjában foglaltakat” szövegrészből kimarad az „e); k); ny) pontokra való hivatkozás.

A 7. § (20) bekezdésében az (1) bekezdés sz) és y) pontjában foglaltak szerinti „szövegrészből kimarad az sz) pontra hivatkozás.

8. Az adózás előtti eredményt növeli [Tao. tv. 8. §-a (1) bekezdésének f); gy); r); t) pontjai, továbbá (5) bekezdésének a) pontja, új (7) bekezdése]

Hatályba lép: 2010. január 1-jén a 8.2. és a 8.4. pont kivételével, amelyek 2009. július 9-én léptek hatályba és ez utóbbiakat a 2009. adóévi adókötelezettség megállapítása során alkalmazni kell.

8.1. Ellenőrzött külföldi társaságnál [új f) pont]

Ha az ellenőrzött külföldi társasággal az adózó kapcsolt vállalkozási viszonyban áll, illetve az adózóban közvetlenül és/vagy közvetve nem rendelkezik részesedéssel az Szja-tv. szerint belföldi illetőségűnek minősülő magánszemély, akkor a részesedésre jutó fel nem osztott nyereséggel abban az adóévben kell az adóalapját növelni, amelyben a nyereség képződött.

8.2. Követelésre elszámolt értékvesztés [gy) pont]

A módosítás a hitelintézetekhez hasonlóan a pénzügyi vállalkozásokat is mentesíti a pénzügyi szolgáltatásból származó követelésre elszámolt értékvesztés adózás előtti eredményt növelő kötelezettség alól.

8.3. Kedvezményezett átalakulás, részesedéscsere alapján megszerzett részesedés esetén [r) és t) pontok és az új (7) bekezdés]

A hatályos előírás kiegészült azzal, hogy nem kell az r) és t) pontban foglaltakat alkalmazni, ha a részesedés nyilvántartásból történő kivezetése újabb kedvezményezett átalakulás vagy kedvezményezett részesedéscsere következtében történő részesedésszerzés miatt következik be. Az utóbbi részesedés szerzésére tekintettel az adózás előtti eredmény csökkentésként számításba vett összegként kell azonban figyelembe venni a korábbi kedvezményezett átalakulás vagy kedvezményezett részesedéscsere alapján érvényesített adózás előtti eredménycsökkentésből azt a részt, amelyet növekedésként még nem vett számításba.

8.4. Alultőkésítés miatt [(5) bekezdés a) pontja]

Az alultőkésítés fennállásának vizsgálatakor a hitelintézetekkel azonos módon a pénzügyi vállalkozásoknak sem kell kötelezettségként számításba venni a pénzügyi szolgáltatási tevékenységgel kapcsolatban, annak érdekében fennálló kötelezettségeket.

8.5. Hatályát veszti 2010. január 1-jével az adózás előtti eredményt növelő tételek közül [a 8. § (1) bekezdéséből]

- a kapcsolt vállalkozásnak fizetett (fizetendő) kamat miatti [k] pont],
- az adott támogatás, juttatás, térítés nélküli átadás, tartozásátvállalás [n] pont],
- a (4) bekezdés az arányos figyelembevételről.

8.6. Tartalmat érintő szövegponosítás

A 8. § (1) bekezdésének h) pontjában az „adóévben elengedett követelés” szövegrész helyébe „az adóévben elengedett követelés, kivéve

„az adóévben elengedett követelés, kivéve

- ha a követelés elengedése magánszemély javára történik, vagy
- ha az adózó olyan külföldi személlyel vagy magánszemélynek nem minősülő belföldi személlyel szemben fennálló követelését engedi el, amellyel kapcsolt vállalkozási viszonyban nem áll”

szövegrész lép.

9. Alapítvány, közalapítvány, társadalmi szervezet, köztisztület, egyház, lakásszövetkezet, önkéntes kölcsönös biztosító pénztár, felsőoktatási intézmény

vállalkozási tevékenységből származó adózás előtti eredményét módosító tételek változtak a megszűnő korrekciós tételek miatt.

Hatályba lép: 2010. január 1-jén.

9.1. Az adózás előtti eredményt csökkenti [Tao. tv. 9. §-a (2) bekezdésének c) pontja]

- kimaradtak a 7.8. pontban felsoroltak értelemszerűen [a c); ky); pontok], továbbá
- a (8) bekezdés.

Hatályon kívül helyezve:

- a (2) bekezdés a) pontja, a vállalkozási tevékenység célját szolgáló beruházások értéke alapján való, valamint
- a (2) bekezdés d) pontja, az önkéntes kölcsönös biztosító pénztár részére történő közérdekű kötelezettség vállalás alapján történő adózás előtti eredménycsökkentés lehetősége.

9.2. Az adózás előtti eredményt növeli [Tao. tv. 9. §-a (3) bekezdése]

- kimaradt a 8.5. pontban felsoroltak közül [korábban b) pont, most a) pont]
 - = az adott támogatás, juttatás, térítés nélküli átadás, tartozásátvállalás [n] pont],
 - = a (4) bekezdés.

Módosult a (3) bekezdés c) pontja [most b) pontja] is.

Az alapítványnak, a közalapítványnak, a társadalmi szervezetnek, a köztisztületnek és a közhasznú, a kiemelkedően közhasznú szervezetként besorolt felsőoktatási intézménynek a nem vállalkozási tevékenységéhez kapott támogatás, juttatás

- teljes összegével növelni kell az adózás előtti eredményt, ha az adóév utolsó napján az állami vagy önkormányzati adóhatóságnál nyilvántartott adótartozása van, illetve
- a közhasznú, a kiemelkedően közhasznú szervezetnél – a vállalkozási tevékenység mértékét meghaladó – aránnyal számított részével, ha nincs az adóév utolsó napján az állami vagy önkormányzati adóhatóságnál nyilvántartott adótartozása, de a vállalkozási tevékenységből származó bevétele meghaladja a kedvezményezett mértéket.

10. Iskolaszövetkezet adóalapja [Tao. tv. 10. §-ának (2)-(3) bekezdése]

Hatályba lép: 2010. január 1-jén.

Kimaradt

- a megállapított osztalékot csökkentő tételek közül az önkéntes kölcsönös biztosítópénztár részére történt közérdekű kötelezettségvállalás,
- a megállapított osztalékot növelő tételek közül az adott támogatás, juttatás, térítés nélküli átadás, tartozásátvállalás, továbbá a 8. § (4) bekezdésére való hivatkozás.

11. Az MRP adóalapja [Tao. tv. 12. §-a (2) bekezdésének a) pontja, (3) bekezdésének a) pontja]

Hatályba lép: 2010. január 1-jén.

Kimaradt

- az adózás előtti eredményt csökkentő tételek közül az önkéntes kölcsönös biztosító pénztár részére történt közérdekű kötelezettségvállalás,
- az adózás előtti eredményt növelő tételek közül az adott támogatás, juttatás, térítés nélküli átadás, tartozásátvállalás, továbbá a 8. § (4) bekezdésére való hivatkozás.

12. Közhasznú, kiemelkedően közhasznú nonprofit gazdasági társaság, szociális szövetkezet, vizitársulat

[Tao. tv. 13/A. §-ának (1) bekezdése, (2) bekezdésének d) pontja]

Hatályba lép: 2010. január 1-jén.

Az adózáselőtti eredményt csökkentő tételek közül kimaradt:

- a bányászati, villamos energiaipari, környezetvédelmi céltartalék-képzés,
 - a képzőművészeti alkotás beszerzéséhez kapcsolódó kedvezmény,
 - a kapott támogatás, térítés nélküli átvétel, átvállalt tartozás,
 - a helyi iparüzési adó adóalap-csökkentésként történő érvényesítése, továbbá
 - az önkéntes biztosító pénztár részére történő kötelezettségvállalás,
 - a kapott támogatások adóalapot csökkentő tételkénti figyelembe vétele,
- de figyelemmel kell lenni a 7. § (19)-(20) bekezdésében foglaltakra is.

Az adózás előtti eredményt növelő tételek közül kimaradt:

- az adott támogatás, juttatás, térítés nélküli átadás, tartozásátvállalás, továbbá a 8. § (4) bekezdésére hivatkozás,
- de figyelemmel kell lenni a 8. § (1) bekezdésének v) pontjára és (6) bekezdésére (megváltozott munkaképességűek foglalkoztatása).

A közhasznú, a kiemelkedően közhasznú nonprofit gazdasági társaságnak a nem a vállalkozási tevékenységhez kapott támogatás, juttatás összegével meg kell növelni az adózás

előtti eredményt, ha az adóév utolsó napján az állami vagy önkormányzati adóhatóságnál nyilvántartott adótartozása van.

13. Kapcsolt vállalkozások között alkalmazott árak [Tao. tv. 18. §-ának (6)-(7) bekezdése]

Hatályba lép: 2010. január 1-jén.

A módosítás a szokásos piaci ártól eltérő áron kötött szerződés alapján előírt adózás előtti eredménymódosítást kiterjeszti a nem pénzbeli hozzájárulással történő cégalapításra is, ha az alapító az alapítás következtében többségi befolyással fog rendelkezni az adózóban.

A törvényben előírt korrekciós kötelezettséget a kiegészítés kiterjeszti a külföldi vállalkozó és belföldi telephelye, illetve az adózó és külföldi telephelye közötti ügyletekre is, mintha a telephely önálló vállalkozás lenne.

14. A társasági adó mértéke [Tao. tv. 19. §-ának (1), (5) és (9) bekezdése]

Hatályba lép: 2010. január 1-jén.

A pozitív adóalap 19 százaléka (16 százalék helyett), a (2) bekezdésben is.

Az adómérték változásával összefüggésben pontosításra kerül a 10 százalékos adókulcsot alkalmazók számára az adómegettarítás lekötött tartalékba történő helyezésére vonatkozó előírás.

A külföldi szervezet jövedelme után az adó mértéke 30 százalék.

Pontosítások a 10 százalékos adókulcs alkalmazásakor a 19. § (3) bekezdésének c) pontjában az „adóalapja az adóévben” szövegrész helyébe „az adóalapja vagy az adózás előtti eredménye az adóévben” szövegrész lép, a (4) bekezdésben a „6 százalék” helyett „9 százalék” értendő.

15. Adómentesség [Tao. tv. 20. §-ának (6) bekezdése]

Hatályba lép: 2010. január 1-jén.

A közhasznú, kiemelkedően közhasznú nonprofit gazdasági társaságnál az adómentességnél figyelembe vehető adóalapot nem kell az önkéntes kölcsönös biztosító pénztár részére adott támogatással módosítani.

16. Fejlesztési adókedvezmény [Tao. tv. 22/B. §-a (1) bekezdésének j) pontja és új (14) bekezdése]

Hatályba lép: 2010. január 1-jén.

A kis- és középvállalkozás adókedvezményt vehet igénybe az általa megvalósított, jelenértéken legalább 500 millió forint értékű beruházás üzembe helyezése esetén, ha a törvényben előírt feltételek teljesülnek.

További feltétel, hogy az adókedvezmény első igénybevételének adóévet követő négy adóévben

- a foglalkoztatottak átlagos állományi létszáma kisvállalkozásnál legalább 20 fővel, középvállalkozásnál legalább 50 fővel meghaladja a beruházás megkezdését megelőző adóévben foglalkoztatottak átlagos állományi létszámát, vagy
- az elszámolt, évesített bérköltség kisvállalkozásnál legalább az adóév első napján érvényes minimálbér adóévre számított összegének ötvenszeresével, középvállalkozásnál százszorosával meghaladja a beruházás megkezdését megelőző adóév évesített bérköltségét.

17. Kettős adóztatás elkerülése [Tao. tv. 28. §-ának (3) és új (6) bekezdése]
Hatályba lép: 2010. január 1-jén.

A módosítás a külföldön megfizetett adó beszámítására vonatkozó előírást kiterjeszti az ingatlannal rendelkező társaság tagjára. Új előírás, hogy a társasági adónak megfelelő adónak minősül a kapott osztalék alapján külföldön fizetett (fizetendő) adó is, ha az adóévben a kapott osztalék vagy az adóévet megelőzően az osztalék alapjául szolgáló adózott eredmény adókötelezettség alá esik.

Mindkét esetre vonatkozik, hogy a beszámítható adó nem haladhatja meg a külföldön fizetett (fizetendő), illetve a nemzetközi szerződés alapján külföldön érvényesíthető adó közül a kisebb összeget, nemzetközi szerződés hiányában a jövedelemre külföldön megfizetett (fizetendő) adó ráfordításként elszámolt összegének 90 százalékát, de minden esetben legfeljebb az adott jövedelemre az átlagos adókulcs szerint kiszámított adót.

18. Kisebb pontosítások

A hitelintézet **árbevétel** fogalmát kell alkalmazni a pénzügyi vállalkozásnál is a 2009. július 9-től [Tao. tv. 4. §-a 4. pontjának b) alpontja].

Hatályát veszti átalakuláskor a Tao. tv. 16. §-a (2) bekezdésének h) pontja

A veszteségelhatárolásra vonatkozó előírásokat a hitelintézet első ízben a 2009. adóévi negatív adóalapra alkalmazhatja [hatályon kívül helyezve a Tao.tv. 17. §-ának (5) bekezdése].

Feleslegessé vált rendelkezések hatályon kívül helyezése: Tao. tv. 29/B. §-ának (5) bekezdése, 29/D. §-ának (15) bekezdése.

19. A 3. számú melléklet módosítása

Hatályba lép: 2010. január 1-jén.

Nem a vállalkozási tevékenység érdekében felmerült költségnek, ráfordításnak minősül az Szja-tv.-ben meghatározott reprezentáció, üzleti ajándék címen személyi jellegű egyéb kifizetésként elszámolt természetbeni juttatás. Erre való hivatkozással mindez kikerült a vállalkozási tevékenység érdekében felmerült költségek, ráfordítások közül.

Módosult a képzés költségeinek a figyelembe vételére vonatkozó előírás is. A jövőben a vállalkozási tevékenység érdekében felmerült költség, ráfordítás a kifizető által viselt képzés (ideértve az azzal összefüggő, törvényen alapuló, az államháztartás valamely alrendszeré számára történő kötelező befizetést is) költsége.

VII. Eva-törvény módosítása a 2009. évi LXXVII. törvény alapján

Eva-tv.: 2002. XLIII. törvény

1. Az adóalanyiság megszűnése [Eva-tv. 3. §-a (1) bekezdésének c) pontja]

Jelentős módosítás az, hogy az eva-alanyiság az adóalanyiság választására jogosító értékhatár túllépése esetén nem az értékhatár meghaladását megelőző nappal szűnik meg, hanem az értékhatár meghaladását követő nappal. Ezzel az értékhatárt meghaladó összeg is egyértelműen evás bevételnek számít.

2. Az eva mértéke [Eva-tv. 9. §-a]

Az áfa-kulcs emelésére hivatkozással módosul az eva mértéke is 25 százalékról 30 százalékra.

A szabályozás azonban kiegészült egy magasabb, 50 százalékos mértékkel is, amelyet a bevételnek az értékhatárt meghaladó része után kell fizetni, ha az eva-alany bevétele meghaladja az adóalanyiság választására jogosító (25 millió forintban meghatározott) értékhatárt.

3. Az eva alapja megállapításának különös szabályai [Eva-tv. 8. §-ának (7) bekezdése]

A módosítás következtében nemcsak a számviteli törvény hatálya alá nem tartozó jogi személyiség nélküli gazdasági társaság esetében, hanem az egyéni vállalkozónál is növeli az összes bevételt az az összeg, amelyet az általa kibocsátott bizonylat alapján az adóalanyiság megszűnésének napjáig még nem szerzett meg, illetve nem minősült eddig bevételnek.

4. Hatálybalépés

2010. január 1-jével a fentiekén túl a következő módosítások is:

A számviteli törvény hatálya alá nem tartozó eva-alany esetében a **bevallás benyújtásának** határideje az adóévet követő év február 15-ről február 25-re módosul [Eva-tv. 11. §-a (3) bekezdésének a) pontja], amely módosító rendelkezést a 2010. január 1-jét megelőző időszakra vonatkozó adómegállapítás során alkalmazni kell.

Pontosítja a módosítás a kiegészítő tevékenységet folytató eva-alany egyéni vállalkozó tb. járulék kötelezettségére vonatkozó rendelkezést [Eva-tv. 22. §-ának (8) bekezdése]. A módosításnak megfelelően az egészségbiztosítási járulékot a Tbj. tv. 19. §-ának (4) bekezdése szerint kell fizetni, míg a nyugdíjbiztosítási járulék alapja – továbbiakban is – az eva-alap 10 százaléka.

5. Egyéb módosítás

(a 2009. évi adókötelezettségre is alkalmazni lehet)

Az Szja-tv. alanyaként, illetve társasági adóalanyként a 10 százalékos adókulcs alkalmazása miatt lekötött tartalékba helyezett összeg vonatkozásában mentesíti az eva-alanyt

a személyi jövedelemadó és a társasági adó utólagos megfizetése alól, amennyiben teljesíti a kedvezményes adókulcs alkalmazásának feltételeit. Így az adómegetakarítást az Eva-tv. hatálya alá történő áttéréskor – hasonlóan a fejlesztési tartalékhoz – nem kell leadózni. Az Eva-tv. hatálya alatt a személyi jövedelemadót, illetve társasági adót meg kell fizetni, ha az eva-alanyiságot megelőzően lekötött tartalék felhasználása nem az előírásnak megfelelően történt. [Eva-tv. 17. §-ának (5) bekezdése, 19. §-a (1) bekezdése.]

**VIII. Egyszerűsített közteher-viselési hozzájárulásról
szóló törvény módosítása
a 2009. évi LXXVII. törvény alapján**

Ekho-tv.: 2005. évi CXX. törvény.

1. Az ekho alapja, mértéke és megállapítása [Ekho-tv. 4. §-ának (2) bekezdése]

A kifizetőt terhelő ekho-ból a nyugdíjbiztosítási járuléknak, illetve az egészségbiztosítási járuléknak minősülő rész mértéke változik, amely indokolja az egyes alapoknak történő, megváltozott százalékos összegek átutalását.

2. Az ekho-val teljesített közterhek nyilvántartása, átutalása [Ekho-tv. 11. §-ának (2)-(3) bekezdése]

A módosítás indoka az 1. pontban leírtaknak megfelelő.

3. A magánszemélyt terhelő ekho mértékének helyesbítése [Ekho-tv. 7. §-a]

A visszaigénylés szabályainál az ekho-alap 4 százalékának megfelelő különbözet helyett a magánszemélyt terhelő ekho nyugdíjjáruléknak, magánnyugdíjpénztári tagdíjnak minősülő részének a különbözetét lehet visszaigényelni.

4. Hatályba lép: 2010. január 1-jével.

IX. Az Áfa-törvény módosítása a 2009. évi LXXVII. törvény alapján

Áfa-tv.: 2007. évi CXXVII. törvény

1. Import-áfa önadózással történő megállapítása [Áfa-tv. 156. §-a] Hatályba lép: 2009. szeptember 1-jével.

A módosítás enyhíti az import-áfa önadózással történő megállapítására vonatkozó feltételeket.

Az engedély megszerzéséhez szükséges feltételek között szerepel, hogy adómentes termékértékesítése, szolgáltatásnyújtása ellenértékeként megtérített vagy megtérítendő – éves szinten göngyöltett – összeg **eléri vagy meghaladja** a 10, illetve 20 milliárd forintot (korábban 12, 5, illetve 25 milliárd forintot).

Az értékesítés összeghatárára tekintet nélkül jogosulttá válnak az önadózásra azon gazdálkodók, amelyek a Közösségi Vámkódex létrehozásáról szóló 2913/92/EGK tanácsi rendelet (Vámkódex) végrehajtására vonatkozó rendelkezések megállapításáról szóló 2454/93/EGK bizottsági rendelet 14a. cikke (1) bekezdésének a) vagy c) pontjában meghatározott, engedélyezett gazdálkodói tanúsítvánnyal rendelkeznek, vagy a Vámkódex 76. cikke (1) bekezdésének c) pontja szerinti egyszerűsített eljárásra vonatkozó, szabad forgalomba bocsátáshoz kiadott engedéllyel rendelkeznek.

A megtérített vagy megtérítendő összeg alapján a kérelmet a naptári évet követő év szeptember 30. napjáig (június 30-a helyett) kell benyújtani. A feltételek teljesülését az engedély iránti kérelemben kell igazolni.

Az engedélyes **az adó önadózással történő megállapítására** az engedélyező határozat jogerőre emelkedésének napjától

- számított 12 hónapig jogosult, ha jogosultságát az értékhatár feltétel teljesülésére alapítja,
- határozatlan időtartamig jogosult, ha jogosultságát engedélyezett gazdálkodói tanúsítvánnyal, illetve a szabad forgalomba bocsátáshoz kiadott engedéllyel dokumentálja.

Az önadózással való jogosultság megszűnik

- az engedélyező határozat visszavonásával,
- a számított 12 hónap elteltével.

Az engedélyező határozatot a vámhatóság visszavonja, ha azt az engedélyes kéri, vagy ha az előírt feltételek nem teljesülnek, vagy ha az engedélyes jogutód nélkül szűnik meg.

A módosítás rendezi a **csoportos adóalany** kérelmező esetében alkalmazandó feltételrendszert is. Ez szerint, csoportos adóalany kérelmező esetében a csoportnak kell belföldön regisztrált adóalanyoknak lennie, a megbízható vámadosi státusz feltételét a csoport minden tagjának külön-külön teljesítenie kell, míg az értékhatárra vonatkozó feltételt az áfa-csoport tagjaira összesítetten kell vizsgálni.

Az **átmeneti rendelkezés szerint** az az adófizetésre kötelezett, aki (amely) termék importja esetében 2009. augusztus 31. napján az adó önadózással történő megállapítására jogosult, e jogosultságát az Áfa-tv. 2009. augusztus 31. napján hatályos 156. §-a szerint gyakorolhatja 2009. szeptember 1. napját követően is, de legfeljebb 2010. június 30. napjáig.

2. Az adó mértéke 18 százalék [Áfa-tv. 3/A. számú melléklete]
– a kereskedelmi szálláshely-szolgáltatás esetében is.

Hatályba lép: a távhőszolgáltatás 18 %-os áfájával egyidejűleg.

Arra a kereskedelmi szálláshely-szolgáltatás nyújtására kell először alkalmazni, amelynél az Áfa-tv. 84. §-a szerint megállapított időpont (a fizetendő adó megállapításának időpontja) 2009. július 9. napjára esik, vagy azt követi.

X. A jövedéki adóról szóló törvény módosítása a 2009. évi LXXVII. törvény alapján

Jöt.: 2003. évi CXXVII. törvény

Hatályba lép. 2010. január 1-jén.

1. Ásványolajok [Jöt. 52. §-ának (1) bekezdése]

- a gázolaj jövedéki adója literenként 6,85 forinttal (7,6 százalékkal),
 - az ólmozatlan benzin jövedéki adója literenként 11 forinttal (10 százalékkal),
 - az ólmozott benzin és a petróleum jövedéki adója literenként 6,9 forinttal (5,9 százalékkal),
 - a nem közúti motorikus célú LPG gáz jövedéki adója kg-ként 1595 forinttal (15,2 százalékkal),
 - az üzemanyag célú sűrített gáz jövedéki adója 6,5 százalékkal,
 - a nehéz fűtőolaj jövedéki adója 13,5 százalékkal,
 - az extrakönnyű fűtőolaj jövedéki adója kilógarammonként 14 forinttal (13,7 százalékkal)
- emelkedik.

2. Alkoholtermékek [Jöt. 64. §-ának (2)-(3) bekezdése]

Az alkoholtermékek jövedéki adómértéke 10 százalékkal emelkedik.

Sör [Jöt. 76. §-ának (3) bekezdése] jövedéki adó mértéke 10 százalékkal nő.

Egyéb bor [Jöt. 80. §-ának (2) bekezdése] jövedéki adója literenként 8,55 forintról 9,40 forintra nő.

Pezsgő [Jöt. 89. §-ának (2) bekezdése] jövedéki adója literenként 12,95 forintról 14,25 forintra nő,

Köztes alkoholtermékek [Jöt. 93. §-ának (2) bekezdése] jövedéki adója 20,10 forintról 22,10 forintra emelkedik.

3. Cigaretta, dohánytermék [Jöt. 97. §-a (2) bekezdésének a)-c) pontjai]

- tételes adó ezer szátra 8.405 forintról 9.350 forintra nő,
- a kiskereskedelmi eladási ár 28,3 százalékát is figyelembe véve a minimum jövedéki adó ezer szátra 16.000 forintról 17.330 forintra nő,
- a fogyasztási dohány minimum jövedéki adója kilogrammonként 6.720 forintról 7.280 forintra emelkedik.

XI. Az adózás rendjéről szóló törvény módosítása a 2009. évi LXXVII. törvény alapján

Art.: a 2003. évi XCII. törvény

- 1. A helyi iparüzési adót érintő adózási feladatok** [Art. 17. §-ának új (15) bekezdése, 1. és 2. számú melléklete]
Hatályba lép: 2010. január 1-jén.

A helyi iparüzési adót érintő adóztatási feladatok az állami adóhatóság hatáskörébe kerülnek át, az állami adóhatósághoz kell bejelenteni a helyi iparüzési adókötelezettség keletkezését, illetve megszűnését a helyi iparüzési adó bevételre jogosult települési önkormányzat megjelölésével, a tevékenység megkezdésétől, illetve megszűnésétől számított 15 napon belül.

Ezt a bejelentést az iparüzési tevékenységet ideiglenes vagy alkalmi jelleggel folytatónak is az adóköteles tevékenysége megkezdése előtt, de legkésőbb a tevékenység megkezdésének napján kell megtennie.

Ezen új előíráshoz kapcsolódóan pontosításra került az Art. 19. §-ának (2) bekezdése, elmaradt belőle a helyi iparüzési adóra való hivatkozás.

Az adózónak

- a helyi iparüzési adóelőleg-kiegészítés összegéről a tárgyév utolsó hónapjának 20. napjáig,
- a helyi iparüzési adóról az adóévet követő év május 31-éig

kell bevallást tennie.

A helyi iparüzési **adóelőleget** az adózó félévi részletekben az adóév március 15-éig, illetve szeptember 15-éig fizeti meg.

Az iparüzési adóelőleget a várható éves fizetendő adó összegére az adóév december 20. napjáig kell **kiegészíteni**, ha a társasági adóelőleg kiegészítésére is kötelezett az adózó.

Az ideiglenesen (alkalmi) jelleggel végzett tevékenység utáni iparüzési adót legkésőbb a tevékenység befejezése napján kell megfizetni.

A vállalkozó a megfizetett adóelőleg és az adóévre megállapított tényleges **adó különbözetét** az adóévet követő év május 31-éig fizeti meg, illetve ettől az időponttól igényelheti vissza.

- 2. Ingatlannal rendelkező társaság bejelentése** [Art. 17. §-ának új (16) bekezdése]
Hatályba lép: 2010. január 1-jén.

A társasági adóbevallás esedékességének napját követő 90 napon belül kell bejelenteni, hogy az adózó a Tao. tv. szerint ingatlannal rendelkező társaságnak minősül, illetve azt, ha e minősége megszűnt. A bejelentésben nyilatkozni kell a társaság külföldi tagjai általi részesedés elidegenítéséről, az elidegenítés időpontjáról, a részesedés névértékéről, illetve a tag illetőségéről.

- 3. Az adó- és járulékbevallás adatainak pontosítása** [Art. 31. §-a (2) bekezdésének 6., 8., 9., 10., 16., 23. és 25. pontjai, továbbá (6) bekezdése]

Hatályba lép: 2010. január 1-jén.

- a társadalombiztosítási járulék megbontása: nyugdíjbiztosítási, egészségbiztosítási és **munkaerő-piaci járulékra**;
 - a magánszemély által fizetendő természetbeni egészségbiztosítási járulék, pénzbeli egészségbiztosítási és **munkaerőpiaci** járulék alapjáról, illetve az ilyen jogcímen levont járulék összegéről;
 - a természetbeni egészségbiztosítási, a pénzbeli egészségbiztosítási és munkaerő-piaci járulék levonás és/vagy a nyugdíjjárulék-levonás (magánnyugdíjpénztári tagdíj levonás) elmaradása okáról;
 - a tárgy hónaptól eltérő biztosítási jogviszony időtartamáról, amelyre tekintettel a tárgy hónapban járulékalapot képező jövedelem kifizetésre került sor, illetve az ezen időtartamra vonatkozó társadalombiztosítási (nyugdíjbiztosítási, egészségbiztosítási és **munkaerő-piaci**) járulék, a levont (megfizetett) természetbeni és pénzbeli egészségbiztosítási, munkaerő-piaci és nyugdíjjárulék (magán-nyugdíjpénztári tagdíj, a pénztártag, illetve a foglalkoztató által vállalt tagdíj kiegészítés) alapjáról és összegéről;
 - a százalékos mértékű egészségügyi hozzájárulás alapjáról és összegéről;
 - a külön jogszabály szerint Start-, Start Plusz-, Start Extra kártyával rendelkező személy után a kedvezmény figyelembe vétele nélkül számított társadalombiztosítási (nyugdíjbiztosítási, természetbeni, pénzbeli egészségbiztosítási és **munkaerő-piaci**) járulék alapjáról és összegéről, továbbá a külön jogszabály szerint a bruttó munkabér alapján számított nulla százalékos kötelezettség alapjáról, illetőleg a 10 vagy 20 százalékos mértékű kötelezettség alapjáról és összegéről;
 - a külföldi illetőségű magánszemélynek kifizetett jövedelem összegéről, és az általános mértékétől eltérően levont, le nem vont adó, adóelőleg összegéről
- kell – a módosított esetekben – adatot szolgáltatni.

Nemleges adókötelezettségről nem lehet elektronikus úrlapon **nyilatkozni** soron kívüli bevallási kötelezettség esetén, továbbá felszámolás, végelszámolás esetén a tevékenységet lezáró adóbevallásra, valamint a felszámolás, végelszámolás befejezésekor benyújtandó adóbevallásra.

Az Art. 31. §-a (2) bekezdésének 23. pontjában „a 15 vagy 25 százalékos mértékű kötelezettség” szövegrész helyébe „a 10 vagy 20 százalékos mértékű kötelezettség” szövegrész lépett 2009. július 9-ével. Az Art. 31. §-ának (5) bekezdésében a „február 15-éig” szövegrész helyébe a „február 25-éig” szövegrész lép 2010. január 1-jével, amelyet a 2010. január 1-jét megelőző időszakra vonatkozó adómegállapítás során kell alkalmazni.

Hatályát veszti az Art. 31.§-a (2) bekezdésének 25. pontja (munkaadói, munkavállalói, vállalkozói járulékalap), (1) bekezdésének első mondatában az „és az iparüzési adóról” szövegrész.

4. Helyi adó bevallása [Art. 32. §-ának új (5) bekezdése]

Hatályba lép: 2010. január 1-jén.

Ha az építményadó, illetve a telekadó alanya külföldön bejegyzett szervezet, az építményadóról, illetve telekadóról szóló bevallásában fel kell tüntetnie – az adóév első napjának megfelelő állapot szerint – a szervezet tagjainak (részvényeseinek) nevét (elnevezését), lakóhelyét (székhelyét) és az egyes tagokat megillető tulajdoni részesedés arányát.

5. Adótartozás átvállalása [Art. 36. §-ának (3) bekezdése]

Hatályba lépett: 2009. július 9-én, a folyamatban lévő eljárásokban is alkalmazni kell.

A hatályos előírások szerint az adó tartozás átvállalásához az adóhatóság azzal a feltétellel járulhat hozzá, ha az eredetileg kötelezett adózó az átvállalt tartozásért kezességet vállal. A kezességvállalásra bizonyos esetekben nincs lehetőség. Ezért, ha a tartozásátvállalónak különösen méltányolandó érdeke fűződik hozzá, a tartozás az eredeti kötelezett kezességvállalása nélkül egyoldalúan is átvállalható. Az adóhatóság ez esetben is csak akkor járul hozzá a tartozásátvállaláshoz, ha a tartozás megfizetése az átvállaló személyében biztosított.

6. Közbeszerzéshez kapcsolódó előírások [Art. 36/A. §-ának új (9) bekezdése]

A 36/A. § rendelkezéseit – 2009. július 9-től – nem kell alkalmazni abban az esetben, ha az adóigazoláson feltüntetett tartozás 2008. szeptember 30-át követően keletkezett. Ez a rendelkezés 2010. július 1-jével hatályát veszti, amelyet a 2009. július 9-ét követően teljesítendő kifizetésekre kell alkalmazni.

7. Helyi iparüzési adó befizetések elszámolása [Art. 43. §-ának új (10)-(12) bekezdése, továbbá új 43/A. és 43/B. §-a]

Hatályba lép: 2010. január 1-jén.

A helyi iparüzési adóval kapcsolatos adóztatási feladatok állami adóhatósági hatáskörébe kerülésével az adózónak a helyi iparüzési adó fizetési kötelezettségét az állami adóhatóság által megnyitott egyetlen helyi iparüzési adó számlára kell teljesítenie akkor is, ha több telephellyel rendelkezik, és így több önkormányzat jogosult a bevételre. A helyi iparüzési adóhoz kapcsolódó késedelmi pótlékot, bírságot, mulasztási bírságot is az állami adóhatóságnál megnyitott külön számlára kell megfizetni.

Az állami adóhatóság az adókötelezettséget és a befizetést a bevallásban (határozatban) megállapított összes adó és az önkormányzatokat megillető adó arányában a bevételre jogosult települési önkormányzatok között felosztja, és a kötelezettségeket és a teljesítéseket az adózó adószámláján önkormányzatonként kimutatja. A befizetés összegét a teljesítéstől számított 30 napon belül osztja fel, és a felosztást követően öt napon belül utalja át az arra jogosult önkormányzatok részére. Ha az adóhatóság az átutalást késedelmesen teljesíti, a késedelem minden napjára a késedelmi pótlékkal megegyező mértékű kamatot fizet.

Ha az adózó az öt terhelő iparüzési adókötelezettségénél kevesebb adót fizet be a helyi iparüzési adó számlára (ez egyösszegű befizetést jelent, nincs önkormányzatonként megcímkézve), az állami adóhatóság a befizetés összegét a települési önkormányzatonként kimutatott tartozások esedékességének sorrendjében, azonos esedékességű tartozások esetén a tartozások arányában osztja fel, számolja el.

Ha az adózó a kötelezettségeinél nagyobb összeget fizet be az iparüzési adó számlára, ami miatt túlfizetése lesz, a túlfizetés összege nem kerül az önkormányzatok között felosztásra, az a számlán marad az adózó rendelkezéséig, illetve a később keletkező helyi adó tartozásra történő elszámolásig.

A befizetések elszámolásánál előfordulhat, hogy **az adózó önellenőrzése**, illetve az állami adóhatóság helyi iparüzési adót érintő ellenőrzése következtében **megváltozik a felosztási arány** és valamely települési önkormányzatnak helyi iparüzési adó visszafizetési kötelezettsége keletkezik, más önkormányzat pedig további iparüzési adóbevételekhez lesz jogosult. Mivel az állami adóhatóság a befolyt iparüzési adót folyamatosan utalja át a jogosult önkormányzat részére, egy későbbi, a már átutalt összeget érintő változás esetén egyes

önkormányzatoknak további átutalást kell teljesíteni, és lesznek olyan önkormányzatok, amelyekről vissza kell követelni a fizetett adó összegét vagy annak egy részét. Ennek a sajátos eljárási rendjét tartalmazza a kiegészítés.

A kiegészítő előírás szerint, ha az adózó önellenőrzése, illetve az állami adóhatóság helyi iparüzési adót érintő ellenőrzése következtében az önkormányzatnak helyi iparüzési adó visszafizetési kötelezettsége keletkezik, az állami adóhatóság 30 napos határidő kitűzésével felhívja az önkormányzatot a helyi iparüzési adó-különbözet visszafizetésére. Ha a 30 napos határidő eredménytelenül telik el, az állami adóhatóság erről értesíti a kincstárt, amely intézkedik a visszafizetési kötelezettség teljesítésének érvényesítéséről. Annak érdekében, hogy a jogosult önkormányzat a visszafizetésre köteles önkormányzat teljesítésétől függetlenül hozzájárulhasson az őt megillető bevételhez, az állami adóhatóság a késedelmi pótlék bevételi számláról „megelőlegezi” az adó összegét és kiutalja azt a jogosult önkormányzat részére. Ennek a számlának a terhére kell az állami adóhatóság késedelmes kiutalása miatt keletkező kamatfizetési kötelezettséget is teljesíteni.

Az állami adóhatóság az adózó által **bevallott előleg** összegét az előlegfizetés esedékességét megelőző munkanapon átutalja a települési önkormányzatnak.

Az állami adóhatóság az adóévet megelőző évre az adózó által **bevallott helyi iparüzési adó**, valamint az adóévre bevallott és megfizetett helyi iparüzési **adóelőleg különbözetének összegét** az adóévben benyújtandó helyi iparüzési adóelőleg-kiegészítésről szóló bevallás esedékességét megelőző napon átutalja az önkormányzatnak.

Ha a bevallás alapján kimutatott, a települési önkormányzatot ténylegesen megillető helyi iparüzési **adóelőleg-kiegészítés** összege eltér a korábban kiutalt adóelőleg-kiegészítés összegétől, az állami adóhatóság intézkedik a különbözet rendezéséről.

Az állami adóhatóság az adóévet megelőző évi **bevallás alapján** megállapított pozitív előjelű **elszámolási különbözetet** a bevallás esedékességét megelőző napon utalja át a jogosult települési önkormányzatnak. Ha az adózó helyi iparüzési adóbevallása alapján kimutatott, a települési önkormányzatot ténylegesen megillető helyi iparüzési adó összege eltér a korábban kiutalt adó összegétől, az állami adóhatóság intézkedik a különbözet rendezéséről.

A helyi iparüzési adót érintően az adókülönbözetet települési önkormányzatunként kell megállapítani [Art. 106. §-ának (1) bekezdése].

8. Adatszolgáltatás [Art. 52. §-a (7) bekezdésének bd) pontja és d) pontja, új (18)-(19) bekezdése]

Hatályba lép: 2010. január 1-jén.

Az állami adóhatóság szolgáltatja

- az állami foglalkoztatási szerv részére,
- a Nyugdíjbiztosítási Alap kezeléséért felelős nyugdíjbiztosítási szerv, illetve magánnyugdíjpénztár részére

az adó- és járulékbevallások meghatározott adatait.

Az önkormányzat az állami adóhatóság részére adatokat szolgáltat, ha a helyi iparüzési adót megállapító önkormányzati rendeletét módosította, vagy a helyi iparüzési adót rendelettel bevezette, illetve megszüntette.

Az önkormányzati adóhatóság az állami adóhatóság részére adatokat szolgáltat az illetékességi területén az ideiglenes (alkalmi) jelleggel végzett iparüzési tevékenység kezdetének és befejezésének időpontjáról, továbbá az általa ismert, a helyi iparüzési adó megállapításához szükséges adatokról.

Az Art. 52. §-a (7) bekezdésének g) pontja utolsó mondatában a „kétfélmillió forintot” szövegrész helyébe a „Tbj. 30/A. § (2) bekezdése szerinti értékhatárt” szövegrész lép.

9. Közzététel [Art. új 55/A. §-a]
Hatályba lép: 2010. január 1-jén.

Az állami adóhatóság minden év szeptember 30-ig honlapján közzéteszi az adott adóévben, a Tao. tv. szerint ingatlannal rendelkező társaságnak minősülő adózók nevét (elnevezését), székhelyét, adószámát.

10. Az állami adóhatóság hatásköre [Art. 72. §-ának (3) bekezdése, új (4) bekezdése]
Hatályba lép: 2010. január 1-jén.

A helyi iparüzési adóval összefüggő hatáskör átadásokhoz kapcsolódóan a hivatkozott előírás kiegészül azzal a rendelkezéssel, hogy a csődeljárásban, a felszámolási eljárásban, a végelszámolásban, a vagyonrendezési és adósságrendezési eljárásban a települési (a fővárosban a fővárosi) önkormányzatot megillető helyi iparüzési adó követelések tekintetében hitelezőként, továbbá ezen követelések tekintetében a végrehajtási eljárásban a végrehajtás foganatosítójaként az állami adóhatóság jár el.

11. Az önkormányzati adóhatóság hatásköre [Art. 81. §-ának a) pontja, 82. §-ának (1) bekezdése]
Hatályba lép: 2010. január 1-jén.

Az önkormányzati adóhatóság jár el a helyi iparüzési adó kivételével a helyi adók ügyében, az az önkormányzat, amelyik a helyi adót bevezette.

12. Adóigazolás [Art. 85/A. §-ának (1) bekezdése]
Hatályba lépett: 2009. július 9-én.

Az együttes adóigazolás bevezetésének célja az adózók tehermentesítése volt. A módosítással egységes lesz a két típusú adóigazolás adattartalma, kiállítása iránti kérelmet egyetlen kérelemnek kell tekinteni. Az együttes adóigazolás az állami adóhatóságnál nyilvántartott adótartozást, valamint a vámhatóságnál nyilvántartott adó- és vámtartozást vagy azok hiányát fogja tartalmazni.

13. Ellenőrzés határideje: [Art. 92. §-ának új (7)-(8) bekezdése]
Hatályba lépett: 2009. július 9-én, csak a hatálybalépést követően indult ellenőrzéseknél alkalmazható.

Tekintettel arra, hogy az állami garancia beváltásához kapcsolódó vizsgálatok – az ügyek bonyolultsága miatt – a 30 napos, általános szabályok szerinti határidő alatt jellemzően nem fejezhető be, az új rendelkezés az ellenőrzési határidőt 90 napra felemelte. E mellett a központi ellenőrzés, ami több regionális igazgatóságához tartozó adózó egyidejű ellenőrzését foglalja magában, szintén egy összetett, sokrétű vizsgálatípust jelent, ezért indokolt az ilyen ellenőrzés határidejét 120 napban meghatározni.

14. Adatgyűjtésre irányuló ellenőrzés [Art. 119. §-ának új (6) bekezdése]
Hatályba lép: 2010. január 1-jén.

Az ideiglenes jelleggel végzett iparüzési tevékenység sajátossága, hogy az adókötelezettség keletkezését a helyi szinten végzett adóköteles tevékenység alapozza meg, amelyről az önkormányzati adóhatóságnak több információja lehet. Ezért – az önkormányzati bevételek biztosítása érdekében – a törvény biztosítja az önkormányzati adóhatóság számára azt a jogot, hogy adatgyűjtésre irányuló ellenőrzés keretében az ideiglenes (alkalmi) iparüzési tevékenységet végző adózók vonatkozásában helyszíni ellenőrzést végezzen, és az ellenőrzés során gyűjtött és egyéb adatokról az állami adóhatóságnak adatokat szolgáltatson.

15. Szokásos piaci ár megállapítása [Art. 132/A. §-ának (9) bekezdése]

Hatályba lépett: 2009. július 9-én, a hatálybalépést követően benyújtott kérelmek esetén kell alkalmazni.

Az adózók üzleti biztonságának növelése érdekében a szokásos piaci ár megállapítása iránti eljárásban – mind a három eljárás típusban – jelentős mértékben csökkennek a díjak. Az egyoldalú eljárásban az ármegállapításra alkalmas módszer is befolyásolja a díjakat. Ennek alapján a díj

- egyoldalú eljárás esetén legalább 500 ezer forint, legfeljebb 5 millió forint, ha a szokásos piaci ár az összehasonlító árak, a viszonteladási árak, vagy a költség és jövedelem módszerrel állapítható meg,
- egyoldalú eljárás esetén legalább 2 millió forint, legfeljebb 7 millió forint, ha a szokásos piaci ár egyéb módszerrel állapítható meg,
- kétoldalú eljárás esetén legalább 3 millió forint, legfeljebb 8 millió forint,
- háromoldalú eljárás esetén legalább 5 millió forint, legfeljebb 10 millió forint.

Amennyiben az eljárásért fizetendő díj összegszerűen nem állapítható meg, a díj – az eljárás típusától függően – a díj minimumával egyező összeg.

16. Fizetési könnyítés [Art. új 133/A. §-a]

Hatályba lép: 2010. január 1-jén.

Az állami adóhatóság a települési önkormányzatonként kimutatott helyi **iparüzési adótartozást** érintő **fizetési könnyítést** – önkormányzatonként – engedélyezi, ha a tartozással érintett önkormányzati adóhatóság az adózó kérelmében foglaltakkal egyetért és erről az állami adóhatóságot írásban értesíti.

Ha a helyi iparüzési adótartozás **több** települési **önkormányzatot érint**, a fizetési könnyítést települési önkormányzatonként, az egyetértésükkel érintett összeg vonatkozásában kell engedélyezni.

17. Adómérséklés [Art. új 134/A. §-a]

Hatályba lép: 2010. január 1-jén.

Az állami adóhatóság a magánszemélyt terhelő, települési önkormányzatonként kimutatott helyi iparüzési adótartozást, az azzal összefüggésben megállapított bírság- és pótléktartozást, valamint a nem magánszemély adózót terhelő, a helyi iparüzési adóhoz kapcsolódó bírság- és pótléktartozást – önkormányzatonként – **mérsékli**, ha a tartozással érintett önkormányzati adóhatóság az adózó kérelmében foglaltakkal egyetért és erről az állami adóhatóságot írásban értesíti.

Ha a helyi iparüzési adótartozás **több** települési **önkormányzatot érint**, a tartozás összegét települési önkormányzatonként, az egyetértésükkel érintett összeg vonatkozásában **kell mérsékelni**.

18. Eljáró hatóságok [Art. 146. §-ának (2) és (4) bekezdése]

Hatályba lépett: 2009. július 9-én, a folyamatban lévő eljárásokban is alkalmazni kell.

Magánszemély esetében, ha a belföldi lakóhely, szokásos tartózkodási hely vagy szokásos fellelhetőségi hely alapján az eljáró adóhatóság nem határozható meg, a végrehajtás lefolytatására az az önkormányzati adóhatóság jogosult, amelynek illetékességi területén a magánszemély utolsó ismert belföldi lakóhelye volt.

Ha külföldi magánszemély esetén az illetékességi okok sorrendje alapján sem határozható meg a végrehajtás lefolytatása érdekében megkereshető önkormányzati adóhatóság, akkor a módosítás szerint illetékes önkormányzati adóhatóságként a fővárosi főjegyző jár el.

Más adóhatósággal történő egyidejű foglalás esetén a végrehajtást az állami adóhatóság bonyolítja le.

19. Biztosítási intézkedés [Art. 149. §-ának (1) és (4) bekezdése]

Hatályba lépett: 2009. július 9-én

A biztosítási intézkedés körében megszűnik a meghatározott dolog zárlata elnevezésű intézkedés, mivel a végrehajtás során az adóhatóság minden esetben a pénzkövetelés biztosítását foganatosítja biztosítási intézkedésként.

A gépjármű biztosítási intézkedés keretében foganatosítandó lefoglalás esetén a magánszemélynek nem üzemi, üzleti célú járműveit a hatályos szabályok szerint ki kell vonni a forgalomból, ha biztosítási intézkedés foganatosítására kerül sor. A módosítás ezt a korlátozó intézkedést enyhíti. Elégséges a gépjárműlefoglalás foglalási jegyzőkönyvben való feltüntetése, illetve ha lehetséges, a törzskönyv lefoglalása, ha ezzel a biztosítási intézkedés – további használati korlátozás nélkül – eléri a célját. A folyamatban lévő eljárásokban is alkalmazni kell.

20. Késedelmi pótlék [Art. 167. §-ának (1) és (2) bekezdése]

Hatályba lép: 2010. január 1-jén.

A módosítás rögzíti, hogy a helyi iparüzési adó utáni késedelmi pótlék felszámítása során – hasonlóan a magánnyugdíjpénztári tagdíjhoz – a nettó pótlékszámítás (a más adónemben fennálló túlfizetés összegének beszámítása) szabályait nem lehet alkalmazni.

A helyi iparüzési adónál mind a bevallott, mind az adóhatóság által megállapított adózói kötelezettségeket, mind a befizetéseket önkormányzatonként fel kell osztani, jogosultanként kell kimutatni. Annak érdekében, hogy a késedelmi pótlék is az egyes önkormányzatonként kimutatható legyen, azt az egyes önkormányzatonként kimutatott tartozások után külön kell felszámítani.

21. Önellenőrzési pótlék [Art. 168. §-ának (2) bekezdése]

Hatályba lép: 2010. január 1-jén.

A helyi iparüzési adó önellenőrzése esetén fizetendő önellenőrzési pótlék is az önkormányzat bevétele. Ezért önellenőrzés esetén az önellenőrzési bevallással módosított eredeti kötelezettségét és az esetleg fizetendő önellenőrzési pótlékot is önkormányzatonként kell felszámítani. Az önellenőrzési pótlékot az állami adóhatóság települési önkormányzatonként állapítja meg és tartja nyilván.

22. Adóbírság [Art. 170. §-ának (1) és (6) bekezdése]

Hatályba lép az első bekezdés 2010. január 1-jén, a második hatályba lépett 2009. július 9-én.

A kiegészítő előírás szerint, **minősített adózó** esetében, ha a minősített adózói adatbázisba történő felvételt követően az adóhatóság első alkalommal állapít meg a terhére adóhiányt, az adóbírság mértéke az adóhiány 20 %-a, kivéve ha az adóhiány olyan kötelezettségzegés eredménye, amely után 75 %-os mértékű adóbírság kiszabásának van helye. A helyi iparüzési adót érintően az adóhatóság az adóhiányt, és az ahhoz kapcsolódó adóbírságot települési önkormányzatonként állapítja meg.

Az adóhatóság az adóhiányt és a jogkövetkezményeket is a **munkáltató terhére** állapítja meg akkor, ha kétséget kizáróan megállapítható, hogy a munkáltató a teljes munkaidőben foglalkoztatott részére, jogszabálysértő módon, a minimálbérnél alacsonyabb összeget fizetett ki. A módosítás kiegészíti a munkáltató felelősségét megállapító rendelkezést a részmunkaidőben foglalkoztatott munkavállalóknak jogellenesen a minimálbér részmunkaidővel arányos részénél alacsonyabb összegben teljesít kifizetés esetével.

23. Elektronikus ügyintézés [Art. 175. §-ának (14) bekezdése]

Hatályba lépett: 2009. július 9-én

Az adópolitikáért felelős miniszter rendeletben szabályozni fogja a végrehajtási eljárás során az elektronikus ügyintézés módját és technikai feltételeit.

Az adóhatóság internetes honlapján – hivatalos lap hiányában – teszi közzé azt az adatformátumot (annak megváltoztatását), amelyben az adóalany az ellenőrzés során az elektronikus adathordozón tárolt adatokat rendelkezésre kell, hogy bocsássa. Az önkormányzati adóhatóság az adatformátum megváltozását az önkormányzat hivatalos lapjában is közzéteszi.

24. Egyéb módosítások [Art. 176. §-ának (10) és (14) bekezdése, 177/A. §-a, 178. §-ának 15. pontja]

Hatályba lép: 2010. január 1-jén.

Ha az Art. a személyi jövedelemadóval összefüggő kötelezettségről rendelkezik, azt a kifizető és a munkáltató – az Art.-ben felsoroltak kivételével – a rá vonatkozó szabályok szerint teljesíti. (Kimaradt a munkaadói, munkavállalói és vállalkozói járulékra utalás, mivel azok megszűnnek.)

A Média tv. rendezi a televízió üzemeltetési pótdíjra vonatkozó fizetési kötelezettséget. A módosítás (új előírás) szerint az üzemeltetési díjhoz kapcsolódó pótdíjra az Art. adóra vonatkozó rendelkezéseit kell alkalmazni, mivel a pótdíj beszedése és nyilvántartása is az állami adóhatóság feladata.

Az állami adóhatóság – az új előírás szerint – a felszámolás alatt álló szervezetekkel szemben fennálló

– a központi költségvetést, az állami pénzalapokat, a Nyugdíjbiztosítási és az Egészségbiztosítási Alapot,

– helyi iparüzési adó vonatkozásában a települési (a fővárosi) önkormányzatot megillető követeléseivel kapcsolatos **engedményezési jogát pályázat útján** gyakorolhatja (a jelenlegi egy csatorna helyett).

A helyi iparüzési adó vonatkozásában a települési (a fővárosi) önkormányzatot megillető követelés a települési önkormányzat polgármesterének (a főpolgármesternek) a hozzájárulásával engedélyezhető.

A nem engedményezhető követelések köre nem változott.

A **járulék értelmező rendelkezésének** pontosítását indokolta egyrészt az, hogy a munkaadói, a munkavállalói és vállalkozói járulék megszűnik, másrészt az, hogy új elnevezéssel szerepelnek járulékok, mint például a biztosított egészségbiztosítási és munkaerő-piaci járuléka, vagy a társadalombiztosítási járulékon belül az egészségbiztosítási és munkaerő-piaci járulék. Ehhez kapcsolódó pontosítás van az Art. 2. számú melléklete Határidők 5. Járulékok felvezető szövegében is.

25. Art. 3. számú melléklete szerinti adatszolgáltatók köre bővült

- a cégbíróság adatszolgáltatásával,
- az önkormányzat jegyzőjének adatszolgáltatásával.

26. Az Art. 4. számú mellékletének módosítása [1-4., 6., 8-14. pontjainál, kiegészült 15-16. ponttal]

A külföldi személyek egyes jövedelmei adózásának különös szabályai alapvetően technikai okokból módosultak, azokra nem térünk ki. Az egyéb kiegészítő rendelkezéseket ismertetjük.

A kifizető állapítja meg, vallja be és fizeti meg a külföldi személyt terhelő adót, ha a **kifizetés**, juttatás **nem pénzben** történt. Ilyenkor a kifizető a megfizetett adót könyveiben a külföldi személlyel szembeni követelésként mutatja ki.

Az **ingatlannal rendelkező társasági tagot** adóelőleg bevallási és fizetési kötelezettség nem terheli. Az ingatlannal rendelkező társaság tagja az adót az adóévet követő év november 20-áig megállapítja, befizeti és az erre a célra rendszeresített nyomtatványon bevallja.

Ha az ingatlannal rendelkező társaság tagja adókötelezettségét azért nem tudja megállapítani és bevallani, mert az ingatlannal rendelkező társaság e minőségét nem jelentette be az állami adóhatósághoz, az állami adóhatóság által megállapított, a tagot emiatt később terhelő adóért a társaságot korlátlan és egyetemleges kötelezettség terheli.

27. Az Art. 6. számú mellékletének módosítása (1. pont)

Az állami adóhatósághoz teljesítendő bevallási kötelezettségek:

- a naptári évtől elérő üzleti évet választó adózó az adóbevallási kötelezettségét a társasági adóról, az osztalékadóról és a helyi iparüzési adóról az adóév utolsó napját követő 150. napig teljesítheti;
- a társasági adóelőlegnek az adóévi várható fizetendő adó összegére történő kiegészítésére kötelezett vállalkozónak az iparüzési adóelőleg-kiegészítésről az adóév utolsó hónapjának 20. napjáig kell bevallást tennie.

28. Szövegcsere

Az Art. 46. §-a (1) bekezdésének ötödik mondatában a „munkáltató” szövegrész helyébe a „munkáltató, a kifizető és az adóköteles társadalombiztosítási ellátást teljesítő társadalombiztosítási kifizetőhely” szövegrész lépett 2009. július 1-jével. A magánszemély részére 2009. évben teljesített kifizetések vonatkozásában is alkalmazni kell.

29. Hatályát veszti: 2010. január 1-jével

- az Art. 2. és 6. számú mellékletében több helyen az iparüzési adóra vonatkozó szövegrész.

Hatályát veszti 2009. július 9-ével.

- az Art. 14. §-a (1) bekezdésének i) pontjában (bankszámlanyitás) az „és az e törvényben meghatározott értékhatár feletti kifizetés e törvényben meghatározott módon való teljesítésére” szövegrész;
- az Art. 33. §-ának (1) bekezdésében (szja adómegállapítás) az „,„, illetőleg adatszolgáltatás alapján az adóhatóság” szövegrész;
- az Art. 172. §-a (1) bekezdésének g) pontja (az ellenőrzés időpontjában az áru eredetét tanúsító bizonylattal vagy annak másolatával nem rendelkezik).

30. Átmeneti rendelkezés

A módosító rendelkezéseket kell alkalmazni az azok hatálybalépésekor jogerősen el nem bírált ügyekben, továbbá a hatálybalépést követően az azt megelőző időszakra teljesítendő, illetve esedékessé vált kötelezettségekre azzal, hogy ha a jogszabálysértés elkövetésének időpontjában hatályos rendelkezések az adózóra összességében kevésbé terhes bírság-, pótlékfeltételeket határoztak meg, a kötelezettségre legfeljebb az elkövetéskor hatályos törvényben meghatározott legmagasabb mérték alkalmazható.

Az adózónak a 2009. július 9-ét követően az azt megelőző időszakra teljesítendő bejelentési, adómegállapítási, adófizetési, adóelőleg-fizetési, bizonylat-kiállítási, adatszolgáltatási és adólevonási kötelezettségét – ha a törvény eltérően nem rendelkezik – a 2009. december 31-én hatályos szabályok szerint kell teljesítenie.

XII. Helyi adókról szóló törvény módosítása a 2009. évi LXXVII. törvény alapján

Htv.: 1990. évi C. törvény

1. Iparüzési adó alapja [Htv. 39. §-ának (1) bekezdése]

A módosítás szerint az adó alapja megállapítása során a nettó árbevételt csökkenti az alap kutatás, az alkalmazott kutatás, a kísérleti fejlesztés adóévben elszámolt közvetlen költsége is, amelyet a Tao. tv. 7. §-a (1) bekezdésének t) pontjában meghatározott feltételekkel valósítottak meg. [Tao. tv.-re hivatkozást a Htv. 52. §-ának 25. pontja tartalmazza.]

További módosítás az, hogy valamennyi vállalkozás – feltétel és korlátozás nélkül – csökkentheti iparüzési adóalapját a külföldi telephelyén elért adóalap-résszel.

2. Az adóelőleg megállapítása és az adó megfizetése [Htv. 41. §-a]

A Htv. hatályos rendelkezései szerint az iparüzési adóelőleget és a vállalkozók kommunális adójára vonatkozó előleget az önkormányzati adóhatóság kivetéssel, azaz államigazgatási határozattal állapítja meg. Az iparüzési adót érintő adóztatási feladatok egyrészt átkerülnek az állami adóhatósághoz, másrészt azt az adózónak **önadózással** kell teljesítenie.

A vállalkozó az előlegfizetési időszakra – önkormányzatonként – **adóelőleget köteles** a bejelentkezéssel egyidejűleg, minden más esetben a bevallás-benyújtással egyidejűleg bevallani. A benyújtott – adóelőleget tartalmazó – bejelentkezési nyomtatvány végrehajtható okiratnak minősül.

Az **előlegfizetési időszak** – a főszabály szerint – a bevallás-benyújtás esedékességét követő második naptári hónap első napjával kezdődő 12 hónapos időszak.

Abban az esetben azonban, ha az önkormányzat az iparüzési adót első ízben vezeti be, vagy ha a vállalkozás év közben nyit telephelyet a településen, valamint átalakulás esetén, az előlegfizetési időszak kezdő időpontja az adókötelezettség, átalakulás, adóbevezetés kezdő napjához kötődik. Ekkor az előlegfizetési időszak már nem 12 hónapig, hanem a kezdő napot követő adóév első félévének utolsó napjáig – akár több, mint 12 hónapig – tart.

Nem kell adóelőleget bejelenteni, bevallani (eltér a hatályostól):

- az előtársaságnak,
- az adóköteles tevékenységet jogelőd nélkül kezdő vállalkozónak az adókötelezettség keletkezésének adóévében,
- az adóalanyként megszűnő vállalkozónak,
- arra az előlegfizetési időpontra, amelyre a vállalkozó már vallott be adóelőleget.

Az adóelőleg-részletek összege:

- ha az előlegfizetési időszak a főszabály szerint alakul, azaz 12 hónapos időszakot ölel át, összege az adóévet megelőző adóév időtartamától függ, és teljesen megegyezik a hatályos szabályozás szerinti előleg-részletek összegével;
- ha az adóévet megelőző adóév 12 hónapnál nem volt rövidebb, akkor az előlegfizetési időszak első részleteként az adóévet megelőző adóév adójának és az adóév harmadik hónapjának 15. napjáig már korábban bevallott előleg különbözetét kell bevallani. A második előlegrészlet pedig az előző adóévi adó felével egyezik meg;

- ha az adóévet megelőző adóév 12 hónapnál rövidebb volt, akkor a bevallás rendje csak annyiban tér el az előzőekben említettektől, hogy az előző adóév adóösszegét évesíteni kell.

Ha az előlegfizetési időszak nem 12 hónapig tart, akkor a vállalkozónak az adóévre várható adó alapul vételével kell bevallania az előlegfizetési időszakban lévő egyes időpontokra az előleg összegét, az adóévi várható adó összegét egyenlő részletekre elosztva.

Ha jogszabályi változás miatt az előleg összege változik vagy a vállalkozó mentessége, kedvezménye megszűnik, vagy annak mértéke csökken, akkor ezen változásokra figyelemmel kell kalkulálni az adóelőleg összegét.

3. Átmeneti rendelkezés [Htv. 43. §-a] módosítása

A módosító rendelkezés az iparüzési adó hatáskör-áttelepítéssel összefüggően – az adóztatás hatékonysága és költségei csökkentése érdekében – megszünteti az önkormányzatok azon jogát, hogy az iparüzési adó megfizetésére eltérő esedékességi időpontot állapítsanak meg, illetve, hogy az Art.-ben nem szabályozott kérdésekben eltérő szabályt alkossanak.

4. Telephely [Htv. 52.§-a 31. pontjának c) pontja]

A hivatkozott pont szerinti telephely-fogalom oly módon változik, hogy a villamosenergia-kereskedő, a földgázkereskedő, a villamos energia egyetemes szolgáltató, illetve a villamosenergia elosztó hálózati engedélyes, a földgázelosztói engedélyes esetében a fogyasztók helye szerinti település csak akkor válik telephellyé, ha a vállalkozó adóévet megelőző adóévi – Szt. szerinti – árbevételének legalább 75 százaléka közvetlenül a végső fogyasztónak történő értékesítésből, illetve a végső fogyasztó számára történő elosztásból származik.

5. Hatályon kívül helyezve

a Htv. 42. §-ának (6) bekezdése, mely szerint az ideiglenes (alkalmi) iparüzési tevékenység adója készpénzben is megfizethető volt.

6. Hatályba lép: 2010. január 1-jén.

Valamennyi módosító rendelkezés.

7. Átmeneti rendelkezések

A helyi iparüzési adóra és a vállalkozók kommunális adójára a 2010. évben kezdődő adóév harmadik hónapjának 15. napjáig esedékes előlegrészletet az önkormányzati adóhatóság által korábban kiadott fizetési meghagyás alapján, az önkormányzati adóhatóság által megjelölt pénzforgalmi számlára kell megfizetni.

A 2010. adóévben kezdődő előlegfizetési időszakra fizetendő első adóelőleg-részletet a 2009. évben kezdődő adóév adója és az önkormányzati adóhatóság által a 2010. évben kezdődő adóév harmadik hónapjának 15. napjáig előírt adóelőleg-részlet pozitív különbözetével egyezően kell bevallani az önkormányzati adóhatósághoz és

- iparüzési adó esetén az állami adóhatóságnak,
- vállalkozók kommunális adója esetén az önkormányzati adóhatóságnak megfizetni.

A 2010. évben kezdődő adóév esedékes adóelőleg-fizetési időpontokat követően bekövetkező adókötelezettség-keletkezés esetén az előlegfizetési időszakra fizetendő egyes adóelőleg-részleteket a 41. § alapján (1. 2. pont)

- iparüzési adó esetén az állami adóhatósághoz,
- vállalkozók kommunális adója esetén az illetékes önkormányzati adóhatósághoz kell bevallani.

Az adóhatósági feladatok átrendezéséhez kapcsolódóan

- az állami adóhatóság 2010. január 1-jétől a helyi iparüzési adóval összefüggő hatásköröket a 2010. január 1-jétől kezdődő adóéveket érintően gyakorolja;
- a 2010. január 1-jét megelőző adóéveket érintő adókötelezettségeket az adózók az önkormányzati adóhatósághoz teljesítik, illetve az ezzel kapcsolatos adóztatási feladatokat az önkormányzati adóhatóságok látják el;
- a 2010. március 15-én esedékes helyi iparüzési adóelőleget az önkormányzati adóhatósághoz kell teljesíteni; az állami adóhatóság a 2010. évi helyi iparüzési adófizetési kötelezettség teljesítése során ezt az előleget saját nyilvántartása szerint megfizetettnek tekinti;
- amennyiben az önkormányzati adóhatóság kimutatása szerint a 2010. március 15-én esedékes helyi iparüzési adóelőleget az adózó hiánytalanul nem fizette meg, a különbözet végrehajtását az önkormányzati adóhatóság végzi.

Az üzleti évüket a 2009. évben kezdő, **naptári évtől eltérő** üzleti évet választó adózóknál 2010. március 15. határnap alatt az üzleti év első napjától számított harmadik hónap 15.napját kell érteni.

A tevékenységüket 2009. december 31-éig megszüntető adózók a helyi iparüzési adóval összefüggő adókötelezettségeiket az önkormányzati adóhatósághoz teljesítik, illetve az önkormányzati adóhatóságok végzik az ezzel összefüggő adóztatási feladatokat.

A **tevékenységüket** 2009. december 31-ét követően **megszüntető adózók** 2010. január 1. utáni időszakot érintő adóügyeiben az állami adóhatóság jár el.

A helyi iparüzési adónál a 2010. január 1-jét megelőző adómegállapítási időszakot érintő, **az adó megállapításához való jog** legkésőbb 2011. december 31-én elévül.

Az átmeneti rendelkezések részletesen szabályozzák az adóhatósági feladatok átrendezéséhez kapcsolódó önkormányzati, illetve állami adóhatósági átmeneti feladatokat is, amelyekre itt nem térünk ki, mivel azok a vállalkozókat közvetlenül nem érintik.

Az állami adóhatóság az önkormányzatot megillető helyi iparüzési **adó követelések** tekintetében a 2009. december 31-ét követő adóévben esedékessé váló követelések tekintetében **jár el hitelezőként**, a megelőző adóévek vonatkozásában az önkormányzati adóhatóság.

XIII. Az illetéktörvény módosítása a 2009. évi LXXVII. törvény alapján

Itv.: 1990. évi XCIII. törvény

- 1. Mentés az ajándékozási illeték alól** [Itv. 17. §-a (1) bekezdésének n) és o) pontja]
Hatályba lépett: 2009. július 9-ével.

Mentes az ajándékozási illeték alól:

- a visszterhes vagyónátruházási illeték tárgyát nem képező ingó vagyontárgyaknak – az Szt. szerinti térítésmentes eszközátruházás keretében történő, gazdálkodó szervezet általi megszerzése, illetve a követelés gazdálkodó szervezetek közötti ajándékozás – ide értve a követelés-elengedést és a tartozásátvállalást is – útján történő megszerzése, azaz a gépjármű és pótkocsi, illetve a közterületen álló, ingatlanok nem minősülő felépítmény tulajdonjogának kivételével bármely ingyenes eszközátadás keretében történő vagyonszerzés;
- a hitelintézet által elengedett követelés, amennyiben a követelés elengedése a magánszemély adós és családja megélhetési ellehetetlenülésének megelőzése érdekében az az azonos helyzetben lévők egyenlő elbánásának elve alapján történik (ezen feltétel fennállásáról a hitelintézet igazolást ad az adósnak).

- 2. A vagyónátruházási illetékfizetési kötelezettség kiterjed** [Itv. 18. §-a (2) bekezdésének új h) pontja és új (4) bekezdése]
Hatályba lép: 2010. január 1-jén.

A hatályba lépéssel illetékkötelessé válik a **belföldi ingatlantulajdonnal** rendelkező társaságban fennálló vagyoni betét megszerzése.

A módosítás szerint vagyónátruházási illetékfizetési kötelezettség kiterjed a belföldi ingatlanvagyonnal rendelkező társaságban fennálló vagyoni betét (részvény, üzletrész, szövetkezeti részjegy, befektetői részjegy, átalakított befektetői részjegy) megszerzésére akkor, ha

- a vagyonszerző, illetve – magánszemély vagyonszerző esetén – annak házastársa, bejegyzett élettársa, gyermeke, szülője,
- önálló vagy együttes többségi tulajdonában álló gazdálkodó szervezet,
- egymással a Tao. tv. szerinti kapcsolt vállalkozási viszonyban lévő gazdálkodó szervezet

tulajdonában álló vagyoni betétek aránya önállóan vagy együttesen eléri vagy meghaladja az összes vagyoni betét 75 százalékát. Ilyenkor nem csak a legutolsó (vagyis amellyel az összeszámítandó betétek aránya elérte a 75 %-ot), hanem valamennyi korábbi ügylettel megszerzett összeszámítandó vagyoni betétre eső illetéket is meg kell fizetni.

- 3. Az illeték általános mértéke** [Itv. 19. §-ának (1) bekezdése, új (5) bekezdése]
Hatályba lép: 2010. január 1-jén.

A visszterhes vagyónátruházási illeték **általános mértéke** 10 %-ról 4 %-ra csökken. Ha azonban az illetékalap az 1 milliárd forintot, az e feletti rész után az illeték mértéke 2 százalék, de ingatlanonként legfeljebb 200 millió forint.

Az ingatlannal rendelkező társaságban fennálló vagyoni betét megszerzése az általános illetékmérték alá esik azzal, hogy az illeték alapja ilyen esetben a társaság tulajdonában lévő ingatlanok forgalmi értékének az illetékfizetésre kötelezett tulajdonában lévő vagyoni betétekre eső hányada. Illetékalap-csökkentő tényezőként kell azonban figyelembe venni az 5 évnél régebben, illetve a szabályozás hatálybalépése előtt visszterhes módon megszerzett, valamint az ajándékozás vagy öröklés útján megszerzett vagyoni betéteket, illetve – 75 százalék feletti újabb részesedés megszerzése esetén – azon vagyoni betéteket, amelyek után már fizettek illetéket.

4. Lakástulajdon vagyonátruházási illetékének mértéke [Itv. 21. §-ának (1) bekezdése]

Hatályba lép: 2010. január 1-jén.

Lakásszerzés esetén fizetendő kedvezményes illeték lakásonként 4 millió forintig továbbra is 2 százalék. A forgalmi érték e feletti része után pedig az eddigi 6 százalék helyett 4 százalék illetéket kell fizetni.

5. Ingatlanforgalmazási célú vagyonszerzésnek illetéke [Itv. 23/A. §-ának (1) és (4) bekezdése]

Hatályba lép: 2010. január 1-jén.

A módosítás alapvetően pontosító jellegű.

A vagyonszerzők közül kimaradt az ingatlanok és gépjárművek pénzügyi lízingjét egyaránt folytató vállalkozó.

A kezdő vállalkozónak nem a vagyonszerzési illeték kiszabásra bejelentésekor tett nyilatkozatában kell a feltételek teljesülését vállalnia, hanem a fizetési meghagyás jogerőre emelkedéséig.

6. Mentés a visszterhes vagyonátruházási illeték alól [Itv. 26. §-a (1) bekezdésének g)-h) és l) pontja és (10) bekezdése]

Hatályba lép: 2010. január 1-jén.

A módosítás a gazdálkodó szervezet átalakulására vonatkozó általános mentesség helyett a Tao. tv. szerinti kedvezményezett átalakulás keretében történő vagyonszerzés válik illetékmentessé. A módosítás új rendelkezése illetékmentességet biztosít a Tao. tv. szerinti kedvezményezett részesedéscsere keretében történő vagyonszerzés esetében is.

Az új előírás szerint mentes a vagyonátruházási illeték alól a gépjármű, pótkocsi tulajdonjogának olyan vállalkozó általi megszerzése, amelynek előző adóévi nettó árbevételének legalább 50 százaléka gépjárművek és pótkocsik értékesítéséből származott, továbbá olyan pénzügyi lízinget folytató vállalkozó általi megszerzése, amelynek előző adóévi nettó árbevétele legalább 50 %-ban pénzügyi lízingtevékenységből származott.

A mentességre jogosult vagyonszerzők közül – a (10) bekezdésben is – kimaradt az ingatlanok és gépjárművek pénzügyi lízingjét egyaránt folytató vállalkozó.

7. Vagyonszerzési illetékfizetésére kötelezett [Itv. 27. §-ának új (2) bekezdése]

Hatályba lép: 2010. január 1-jén.

Az ingatlannal rendelkező társaságban fennálló vagyoni betét megszerzése esetén az összeszámítandó vagyoni betétek tulajdonosai külön-külön kötelesek az illetéket megfizetni, a tulajdonukban lévő vagyoni betétek alapján számított illetékalap után.

8. Államigazgatási eljárási illeték megfizetése [Itv. 73. §-ának (2) bekezdése]

Hatályba lépett: 2009. július 9-én.

Pontosítás. Az eljárási illetéket az eljárás megindításával egyidejűleg csak akkor lehet bankkártyával vagy a házipénztárba készpénzzel megfizetni, ha erre az okmányirodánál lehetőség van.

Hasonló pontosításra került sor az Itv. 76. §-ának (1) bekezdésében is, a gépjármű, pótkocsi vagyonszerzési illetékének megfizetése esetében.

9. Visszterhes vagyonszerzés bejelentése [Itv. 91. §-ának (4)-(5) bekezdése]

Hatályba lép: 2010. január 1-jén.

Az ingatlannal rendelkező társaságban fennálló vagyoni betét megszerzése kapcsán bejelentési kötelezettség csak akkor keletkezik, ha a vagyonszerző tulajdonában álló vagyoni betétek összege eléri vagy meghaladja az összes vagyoni betét 75 százalékát és azt a vagyonszerzőt terheli, akinek a vagyonszerzésével a feltétel teljesült.

10. Hatályon kívül helyezés miatt 2010. január 1-jétől

- nem mentesül az öröklési illeték alól a gazdasági társaság tagját megillető vagyoni betét (üzletrész, szövetkezeti részjegy, befektetői részjegy, átalakított befektetői részjegy) öröklése [Itv. 16. §-a (1) bekezdésének b) pontja];
- törölve az Itv. 74.§-ának (6) bekezdésében a bírósági eljárásokért fizetett illeték meghatározására vonatkozó hivatkozás;
- törölve az Itv. 102. §-ának (1) bekezdésében a gépjármű-forgalmazó, a gépjárműlízinget főtevékenységként folytató vállalkozó, az ingatlanok és gépjárművek pénzügyi lízingét egyaránt folytató vállalkozó értelmező rendelkezése.

11. Átmeneti rendelkezések [a 2009. évi LXXVII. törvény 213. §-a]

Az Itv. újonnan megállapított rendelkezéseit a **hatálybalépésüket követően** illetékkiszabásra bejelentett vagy más módon az állami adóhatóság tudomására jutott vagyonszerzési ügyekben, illetve indult eljárásokban kell alkalmazni.

Azokban a 2004. október 1. és 2009. május 31. között **illetékkiszabásra** bejelentett vagy más módon az állami adóhatóság tudomására jutott vagyonszerzési ügyekben, amelyekben a **vagyonszerző**

- örökölt ingatlanon 4 éven belül lakóház-építés,
- ajándékozott ingatlanon 4 éven belül lakóház-építés;
- vásárolt ingatlanon 4 éven belül lakóház-építés

alapján igénybevehető mentesség érdekében lakóház felépítését vállalta, a feltétel teljesülésének határideje, illetve az illeték felfüggesztésének időtartama – a vagyonszerző erre irányuló kérelme esetén – az illetékkiszabásra bejelentést követő **6 év**. A kérelem előterjesztésének határideje, a lakóház felépítésére nyitva álló határidő:

- 2008. október 1. és 2010. január 15. között jár le, 2010. január 31.,
- 2010. január 15-ét követően járna le, a lakóház felépítésére nyitva álló határidő lejárt.

Hasonló módon és esetekben meghosszabbodik a feltétel teljesülésének határideje, illetve az illeték felfüggesztésének időtartama az ingatlanforgalmazási célú vagyonszerzések esetében is, ha a továbbértékesítésre nyitva álló határidő 2008. október 1. és 2010. szeptember 30. között jár le, és a vagyonszerző ezt a határidő lejártá előtt kéri.

Amennyiben a lakóház felépítésére, illetve az ingatlan továbbértékesítésére nyitva álló határidő e törvény hatályba lépése előtt lejárt, és az eredetileg vállalt határidő elmulasztására tekintettel az illeték késedelmi pótlékkal növelt összegét, a továbbértékesítés elmaradására tekintettel a pótilletéket a vagyonszerző megfizette, annak **visszatérítéséről** az állami adóhatóság az adóvisszatérítés szabályai szerint gondoskodik.

A 2009. július 9. és 2012. december 31. között – az illetékkötelezettség keletkezését követő 30 napon belül – illetékkiszabásra bejelentett ügyekben mentes a visszerhes vagyonátruházási illeték alól az olyan ingatlanok a futamidő végén **tulajdonjog átszállást eredményező** lízingszerződés keretében történő megszerzése, mely a lízingszerződés megkötéséig a lízingbevevő tulajdona volt, és a tulajdonjog a lízingszerződés megkötése érdekében került a lízingbeadónak átadásra (visszlízing).

XIV. A szövetkezeti törvény módosítása a 2009. évi LXXVII. törvény alapján

Szöv.tv.: 2006. évi X. törvény

1. A juttatások és támogatások finanszírozása [58. §]

A szövetkezet az adózás utáni eredményének a közgyűlés által meghatározott mértékében közösségi alapot képez

- az eredménytartalékból a lekötött tartalékba való átvezetéssel,
- az 57. §-ban meghatározott juttatások és támogatások, valamint
- (új előírás) az azokat terhelő adók és járulékok fedezete céljára.

2. Közösségi alap felhasználása [71. § (4) bekezdése]

Az 57. § (2) bekezdése szerint teljesített juttatások és támogatások, valamint – (új előírás) az ezeket terhelő adók és járulékok közösségi alapból felhasznált összegét a lekötött tartalékból az eredménytartalékba kell átvezetni.

3. Hatályba lépett: 2009. július 9-én

A módosítás indoka: a közösségi alapból adott juttatások adóköteles természetbeni juttatásnak minősülnek.

XV. A szakképzési hozzájárulásról szóló törvény módosítása a 2009. évi LXXVII. törvény alapján

Szht.: 2003.évi LXXXVII. törvény

Hatályba lépett: 2009. július 9-én

1. A szakképzési hozzájárulás bruttó kötelezettségét csökkentheti

(az Szht. 4. §-a (2) bekezdésének b) pontját július 1-jétől módosító rendelkezés helyett)

- a csoportos gyakorlati képzést közvetlenül szolgáló tárgyi eszköz beszerzésére, bérleti díjára, felújítására, pótlására, illetve bővítésére fordított összeg 50 százalékkal, karbantartására, valamint ezen eszközök működését biztosító szoftverek beszerzésére a tárgyévben fordított, az Ftl-ben meghatározott Munkaerőpiaci Alap képzési alaprészből nyújtott támogatás értékével csökkentett összeggel.

2. A gyakorlati képzés, megszűnése esetén [Szht. 7. §-ának (9)-(10) bekezdése]

Hatályba lép: 2009. augusztus 1-jén

A 2009. július 1-jével hatályon kívül helyezett előírást helyezi vissza, nevesítve azt, a térítésmentes átadás milyen intézmény részére történhet.

3. Hozzájárulás mértékek

A 2009. július 1-jével hatályon kívül helyezett előírások közül visszahelyezi:

- a gyakorlati képzés felhasznált anyagköltségnek a korábbi elszámolható mértékét,
- a tanulóknak adható pénzbeli juttatás és díjazás korábbi mértékét.

A tanulóknak, illetve a hallgatóknak jogszabály alapján kötelezően járó munkaruha, egyéni védőeszköz, tisztálkodási eszköz, kedvezményes étkeztetés költségein túlmenően azok járulékai és egyéb közterhei is elszámolhatók.

A melléklet 6. pontját is hatályon kívül helyezték 2009. július 1-jével, majd 2009. július 9-ével ismételen hatályba helyezték. Így a hozzájárulásra kötelezett a jövőben is elszámolhatja tanulószerveződés, illetve hallgatói szerveződés alapján a tanulóknak, hallgatóknak kifizetett pénzbeli juttatást, továbbá az azt terhelő járulékokat, további költségeinek a fedezeteként a minimálbér kétszeresének megfelelő összeget.

**XVI. Különadótvörvény (a 2006. évi LIX. törvény) módosítása
a 2009. évi LXXVII. törvény alapján**

Hatályát veszti 2010. január 1-jével a különadó törvénynek a magánszemély és a társas vállalkozás adókötelezettségére, az ezekkel kapcsolatos hivatkozásokra, fogalmakra, hatályba léptető és átmeneti rendelkezésekre vonatkozó előírások.

Hatályban maradtak a hitelintézet adókötelezettségére (a járadékra) vonatkozó rendelkezések.

**XVII. Nemzeti Kulturális Alapról szóló 1993. évi XXIII. törvény módosítása
a 2009. évi LXXVII. törvény alapján**

Hatályba lép: 2010. január 1-jén

Hatályát veszti:

azon rendelkezései, amelyek meghatározzák, hogy

- milyen termékek és szolgáltatások után (a melléklet egésze),
- milyen módon [5. §] kell kulturális járulékot fizetni,
- mi a kulturális járulék alapja [5/A. §],
- hogyan kell építményeknél eljárni [5/B. §],
- kapcsolódó értelmező rendelkezések.

Forrás: www.szamviteli-egyesulet.hu